

»Afera Furlanič« še odmeva Odredili pripor za tatove zlatih verižic Vsak dober profesor mora biti idealist

št. 244 (21.177) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Žarki nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 19. OKTOBRA 2014

sledi
nam na
twitterju
@primorskiD

4.1.0.19

1,20 €

Umiriti
žogo in
misliti
na jutri

DUŠAN UDOVIČ

Polemik, ki smo jim v zadnjih tednih lahko sledili na straneh našega in italijanskega tržaškega dnevnika, najbrž ne bi bilo, če ne bi bilo dveh dogodkov. Začnimo s prvim.

V Gorici so sprejeli sklep o (zaenkrat še delni) rabi slovenskega jezika v občinskem svetu. Dejstvo, da je sklep sprejela uprava, ki jo vodi desna sredina, predstavlja svojevrsten precedens in je sprožilo logično vprašanje, kako to, da slovenščine še ni v tržaškem občinskem svetu (pomanjkljivost velja tudi za Milje), ki ga upravlja leva sredina.

Na dnevniku smo čutili potrebo in dolžnost, da v zvezi s tem vprašanjem damo besedo neposredno vpletjenim akterjem na tržaški občinski ravni in bralcu so si lahko ustvarili svoj vtip. Nekateri so se tudi oglasili s pismi uredništvu, kar dodatno potrjuje, kako je to vprašanje občuteno med našimi ljudmi.

Najbrž ni umestno ne produktivno iskati krivce in še manj kazati s prstom nanje. Po vsem, kar je bilo doslej povedanega in zapisanega pa se morajo upravitelji tržaške večinske levo-sredinske koalicije, na vseh ravneh, od župana do predsednika občinskega sveta, odbornikov in svetnikov, vključno s strankami, iz katerih izhajajo, resno vprašati, kje se je zataknilo, da slovenski jezik, razen ob simbolnih uvodnih izjavah na začetku mandata, še vedno nima domovinske pravice v občinskem svetu in to tri leta in pol, od kar je levo-sredinska uprava v sedlu. Nikjer ni pravilni oviri, smo brali, vsi so v glavnem za, razen vse redkejših posameznikov, ki pa so itak v opoziciji.

NADALJEVANJE NA 2.STRANI

VATIKAN - Poslanica ob jutrišnjem zaključku sinode

Cerkev ne sme izključiti nikogar

TRST - Po uvedbi stečajnega postopka

Delavske zadruge: rešiti delovna mesta

ŠPETER - Okrogla miza SKGZ v okviru evropskega projekta LEX

Zaščitna zakonodaja dobra priložnost za celoten teritorij

ŠPETER - Sodobna zaščitna zakonodaja, ki se sklicuje na princip kulturnega dostenjanstva človeka, omogoča ohranitev ter ovrednotenje manjšinskega jezika in kulture in ne deluje izključevalno, temveč spodbuja integracijo, je priložnost za celoten teritorij, predvsem pa je to zanj velika kompetitivna prednost. Izvajanje zaščitne zakonodaje in izkorisčanje možnosti, ki jih nudi, je investicija, ki se vedno splaća, tako da je narobe razmišljati o izvajaju teh določil kot o strošku.

Na 3. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja
zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti vozniškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrtek:
10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30
ob petkih: 10.00 - 12.00
ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Terme Zreče

En otrok do 6. leta in en
otrok do 12. leta starosti,
BIVATA BREZPLAČNO.

JESENSKI ODDIH

24. 10. - 02. 11. 2014

Terme Zreče ponujajo vam in vašim družinam razkošje časa, ki ga posvetite drug drugemu, prvinski stik z naravo, pristni okus domačnosti v jesenski kulinariki, ki jo odlikujejo tradicija in lokalno pridelana živila, ter številne aktivnosti za preživljvanje prostega časa, počitek in razvajanje.

Vile Terme Zreče ****

46,00 €/ osebo/ dan

Hotel Vital ****

54,00 €/ osebo/ dan

Hotel Atrij **** S

66,00 €/ osebo/ dan

Najkrajši čas bivanja: 4 dni / 3 noči

Informacije in rezervacije: Terme Zreče, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče, Slovenija.
T: 00386 3 757 60 00, 00386 3 757 61 48 (ga. Simona), E:terme@unitur.eu, www.terme-zreče.eu

POGOVOR
Zoran Janković
novi-stari župan
Ljubljane

Zoran Janković je v Ljubljani že osem let nesporni zmagovalec županskih bitk. Uspeh deloma pripisuje odnos mestne uprave, ki nudi servis svojim meščanom. Pa tudi dejству, da sam nikoli ne sprejme odgovora, da se nečesa ne da. Ostaja ponosen na mesto, ki je, kot navaja, čisto, zeleno, varno, prijazno in ponuja skupno življenje v različnosti. Na županskih volitvah ste zmagali že četrtič, tudi tokrat preprtičljivo v prvem krogu.

Na 11. strani

V Zabrežcu pokušnja
olj z viteškimi igrami

Na 4. strani

Stavka v tovarni
Texgiulia v Podgori

Na 14. strani

Čezmejna študija
o onesnaženosti zraka

Na 14. strani

Slovenska šola in
vladni predlog reforme

Na 3. strani

Evergreen
TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

VATIKAN - Poslanica škofov zbranih na izredni sinodi o družini

Katoliška Cerkev ne sme nikogar izključevati

VATIKAN - Katoliška cerkev ne sme nikogar izključevati, se glasi poslanica škofov iz celega sveta, ki so se v Vatikanu zbrali na dvotedenski izredni sinodi o družini. Ta se končuje danes. Kot piše v poslanici, je Jezus želel, da bi bila njegova Cerkev hiša, ki ima vedno odprta vrata in nikogar ne izključuje.

Poslanica se sicer nanaša na »družinske razmere, ki so zapletene in problematične ter pri katerih krščanska odločitev ni očitna«. Ob tem so v poslanici potravnjeni »duhovniki, laični verniki in skupnosti, ki spremljajo pare in družine ter celo njihove rane«.

V dokumentu je še zapisano, da so udeleženci sinode razpravljali o vprašanju obravnave vnovič poročenih ločencev. A v poslanici ni izrecno izraženo stališče, ali naj se ločencem dovoli prejemanje obhajila.

Poslanica poleg tega izrecno ne omema obravnave homoseksualcev s strani katoliške cerkve, kar je bila sicer ena glavnih točk posvetovanj v okviru sinode.

Poslanica pa še ni končno poročilo sinode. Dopolnilo bo vmesno poročilo s sinode, ki so ga objavili v ponedeljek in v katerem se je večina udeležencev srečanja strinjala, da mora Cerkev pri vprašanjih družine narediti pogumne korake, ni pa jasno, kako jih konkretno izvesti.

Zbrani na sinodi so sicer vlade po svetu in mednarodne organizacije pozvali h krepiti pravic družin. Sinoda se bo sklenila danes z beatifikacijo papeža Pavla VI.

Na sinodi so razpravljali o različnih za Cerkev občutljivih tematikah, od obravnave vnovič poročenih ločencev, sestavljenih družin, homoseksualnosti, umetne oploditve, splava in podpore materam samohranilkom do nasilja in spolnih zlorab v družinah.

Ali bo končno poročilo odražalo upe progresivnega papeža Frančiška, da stolnica stara ustanova postane bolj dobrodošel prostor, ostaja odprt. Končno poročilo bo sicer sestavila komisija, ki jo je imenoval papež. Dokončne odločitve pa bo tako ali takoj prinesla še redna sinoda, ki bo potekaleta oktobra prihodnje leto. (STA)

Papež Frančišek je nakazal nove poglede Cerkve do družine

ANSK

SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA (WHO) - Priznanje

Ebola: podcenjevanje!

V prvotnih fazah izbruha ebole v zahodni Afriki WHO ni ravnala pravilno

Ukrepi zdravstvenega osebja za prevencijo pred okužbo

ANSK

ZENEVA, PARIZ - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je priznala, da v prvotnih fazah izbruha smrtonosne ebole v zahodni Afriki ni ravnala pravilno in da je podcenjevala tveganje, ki ga ta virus predstavlja za regijo s propustnimi mejam in krvkimi zdravstvenimi sistemi. »Skoraj nihče od teh, ki so bili vpleteti v odziv na izbruh, ni prepoznao očitnih znakov, da se pripravlja silovito neurje,« je zapisano v internem dokumentu WHO, ki je pricurjal v javnost. Po navedbah iz dokumenta bi se moral strokovnjaki zavedati, da običajni načini zaježitve izbrucha ebole v tako šibkih državah, kot so Gvineja, Liberija in Sierra Leone, ki jih je virus najbolj prizadel, ne bodo delovali.

Organizacija Zdravniki brez meja, ki je svoje prostovoljce za boj proti eboli na krizna žarišča poslala takoj, ko so marca, tri meseca po prvem primeru, uradno razglasili izbruh, je WHO že takrat opozorila, da je aktualen izbruh drugačen od prejšnjih.

V petek je organizacija ocenila, da nedavne mednarodne obljube o pomoči in napotitive zdravstvenega osebja na prizadeta območja doslej niso imele učinkov na epidemijo.

Koordinator Zdravnikov narodov za ebolo David Nabarro je glede tega zatrdiril, da je v zadnjih dveh mesecih prišlo do silovitega odziva mednarodne skupnosti, a da žal umirivte epidemije ni pričakovati pred koncem leta.

Medtem je za zaježitev širjenja ebole Francija včeraj začela izvajati poostren nadzor nad letalskimi potniki iz Gvineje. Zdravniki so potnikom, ki so včeraj prispeti na pariško letališče Charles de Gaulle iz gvinejske prestolnice Conakry, izmerili temperaturo, ki je eden najočitnejših simptomov ebole. Od vseh treh najbolj prizadetih držav ima edino Gvineja s Francijo neposredno letalsko povezavo.

Tovrsten nadzor je v Evropi pred Francijo sicer uvedla že Velika Britanija, pred njo pa tudi ZDA in Kanada. (STA)

NADALJEVANJE UVODNIKA s 1. STRANI

Za sedanjo tržaško občinsko upravo je to vsekakor manko, čeprav ji hkrati, bodimo pošteni, ni mogoče očitati, da do Slovencev in sožitja ni pozorna. Glede tega je v tej dneh tudi na župana Roberta Cosolinija priletela maršikatera neutemeljena kritika in pripomba.

Nekaj pa mora biti pri tem jasno. Pri uvljavljanju slovenskega jezika ne gre le za civilizacijsko izbiro in demokratično pravico, kar bi moralno biti za levo-sredinsko upravo sicer že dovolj, da zagotovi jeziku svojih slovenskih občanov enako dostojanstvo. Gre za izpolnjevanje zaščitnega zakona, ki glede tega poglavja ne dopušča dvojevjev, vključno z zagotavljanjem financiranja iz državnih virov. Včasih je vtis, da kar zadeva uveljavljanje pravic vsi malo zadremamo, morda še zlasti takrat, ko so na oblasti sile, ki so manjšini tradicionalno bolj prijateljske in naklonjene. Toda rezultat nikoli ne pride sam, pri tem inercije ni.

Drugo vprašanje, ki je, tako kot je sicer v Trstu običaj, dvignilo oblak prahu, tudi z medijskim prispevkom italijanskega dnevnika, je tržaška zgodbina ob koncu druge svetovne vojne. Tu je desnica, ki je drugače na tržaškem prizorišču trenutno dokaj nevidna, zavohala priložnost. Kdor je lahko prebral tekst resolucije, ki so jo desni svetniki predlagali v odobritev občinskemu svetu in jo je slednji tudi odobril, si lahko ustvari le vtis, da se je druga svetovna vojna v Trstu dejansko končala še z odhodom jugoslovanske armade 10. junija 1945. Poznejsa pojasnila in precizacije ta vtis težko popravljajo. Čeprav gre le za nekaj besed, takšno očitno politično prikrojevanje zgodbine ne more biti sprejemljivo.

Naj ob tem pripomnim, da je plaz kritik in pozivok k odstopu, ki se je usul na predsednika občinskega sveta Izaka Furlaniča, ker je o osvoboditvi Trsta javno povedal svoje mnenje, popolnoma neumesten in tudi nima ni-

kakrsne moralne ali pravne podlage. Furlaniču se kvečjemu lahko očita preveliko dozo odkritosti, saj bi moral vedeti, da politično zelo raznolik tržaški občinski svet ne more sprejeti njegovih besed takoj, kot jih lahko odobravajo udeleženci kake partizanske proslave. A dejstvo je, da tudi če mnogi z njegovo oceno ne soglašajo, je veliko drugih, ki mislijo prav tako ali vsaj podobno. Njegova ocena je realen odraz dejstva, da obstajata o dogajanjih ob osvoboditvi Trsta najmanj dve verziji, ki ne prideta skupaj. Nam pa je v tem mestu z obema verzijama dano živeti, ob medsebojni toleranci in brez obujanja nestrnosti, kakršne so odraz tudi pozivi k odstopu predsednika občinskega sveta.

Kot dobro vemo iz izkušenj, bo prihodnje leto ob okrogli obletnici osvoboditve veliko razprav in proslav. Tržaška občina je že s to resolucijo in bo v prihodnjem še bolj pod pritiskom desnice, da se poudari predvsem njenina, doslej še vedno spolitizirana in sporna interpretacija zgodovine. Od občinske uprave in levo-sredinske koalicije nasploh bo bo odvisno, ali bo sposobna zgodovino zaupati objektivni presoji stroke in se ne bo pustila zapeljati v past desnice, ki bo skušala izkoristiti priložnost, saj so to tradicionalne teme, s katerimi je dolga leta uspešno pihala na dušo volivcem.

Zdaj je čas, da se žoga umiri, če naj se izrazim v športnem žargonu. Treba je gledati naprej. Občinske volitve, ki bodo spomladni leta 2016 niso več daleč in vse, kar se bo v Trstu dogajalo do takrat, bo čedalje bolj v funkciji volitev. Levo-sredinska koalicija pa naj se zbere in naj se glede nekaterih občutljivih tem kolikor je le mogoče potenoti. Naj ne pozabi, da je leta 2011 prišla v mestu na oblast iz treh razlogov: prvič zaradi tedanjega popolnega razsula desnice, drugič, ker se je vendarle znala predstaviti kot dovolj široka in verodostojna koalicija in tretjič, ker smo zanimali plebiscitarno volili Slovenci. Če bo na to pozabila, bo zmago na srebrnem pladnju servirala desnici.

V vzhodni Ukrajini se nadaljuje nasilje

DONECK - Na vzhodu Ukrajine se je kljub nadaljevanju prizadovanju za rešitev krize nadaljevalo nasilje. V spopadih med ukrajinskimi silami in proruskimi separatisti sta včeraj umrla dva civilista. Vojska je poleg tega sporočila, da sta v zadnjem dnevu umrla tudi dva ukrajinska vojaka. V Donecku, največjem mestu na vzhodu Ukrajine pod nadzorom separatistov, je raketen izstrelek zadel hišo v stanovanjskem predelu. Že v dopoldanskih urah so območja letališča pri mestu odmevali streli.

Kot je sporočil tiskovni predstavnik ukrajinske vojske Volodimir Poliov, sta v zadnjih 24 urah umrla tudi dva vojaka. Za enega je bil usoden strel ostrostrelca, za drugega pa izstrelek med obstreljovanjem. Poliov je obtožil separatiste, da še naprej kršijo prekinitev ognja na več območjih, med drugim na letališču v Donecku.

V Veliki Britaniji zahtevajo višje plače

LONDON - V Veliki Britaniji so včeraj potekali protestni shodi, na katerih so tisoči ljudi zahtevali povisanje plač za javne uslužbence.

Shodi v organizaciji zvezne sindikatov (TUC) so potekali v Londonu, Glasgowu in Belfastu. V britanski prestolnici se je zbral med 80.000 in 90.000 ljudi Britancev, ki zahtevajo, da se gospodarsko okrevarjanje odraži tudi v višjih plačah. Sindikati so protest organizirali pod sloganom »Velika Britanija potrebuje zvišanje plač«. Kot trdijo, so se povprečni prihodki javnih uslužbencev od leta 2008 realno zmanjšali za 50 funtov (63 evrov) na teden. Pozivajo k »ekonomskemu okrevarjanju, ki bo delovalo za vse Britance in ne le za tiste na vrhu«.

Največ ljudi se je zbral v Londonu, kjer so protestniki prikorakali do Hyde Parka. Shod, ki se je po navdih policije odvil mirno, so spremljale tudi godbe na pihala.

Pri Cresu umrl slovenski potapljač

REKA - Pri Cresu je dopoldne umrl 38-letni slovenski potapljač, je sporočil nacionalni center za usklajevanje iskanja in reševanja na morju na Reki. Potapljaču je po potapljanju postal slabo, nakar je vodja potapljaškega čolna, na katerem je bil, okrog poldneva poklical pomoč. S čolnom potapljaškega klubu so ga prepeljali v pristanišče bližnjega kraja Beli, kamor sta bila napotena tako vozilo nujne pomoči kot čoln pomorske policije.

V centru na Reki so malo pred 14. uro prejeli obvestilo, da je potapljač kljub večkratnim poskusom ozivljanja umrl.

Ruska ladja obtičala v kanadskem morju

OTTAWA - V morju pri kanadski provinci Britanska Kolumbija je obtičala ruska tovorna ladja, ki je v noči na četrtek po neurju utprela okvaro motorja. Ladjo je že v petek zvečer po lokalnem času dosegljala kanadska obalna straža, ki naj bi rusko plovilo odvlekle do pristanišča Prince Rupert. Ruska ladja je bila na poti iz ameriške zvezne države Washington proti domu, ko jo je zajelo slabu vreme, zaradi katerega je prišlo do okvare motorja. Obstala je osem navtičnih milj od otočja Hawaii ter sprožila skrb, da bi lahko nasedla in bi se iz nje izlilo več sto ton goriva. (STA)

ŠPETER - Okrogle miza SKGZ v okviru evropskega projekta LEX

Sodobna zaščitna zakonodaja je priložnost za ves teritorij

ŠPETER – Sodobna zaščitna zakonodaja, ki se sklicuje na princip kulturnega dostojanstva človeka, omogoča ohranitev ter ovrednotenje manjšinskega jezika in kulture in ne deluje izključevalno, temveč spodbuja integracijo, je priložnost za celoten teritorij, predvsem pa je to zanj velika kompetitivna prednost. Izvajanje zaščitne zakonodaje in izkorisčanje možnosti, ki jih nudi, je investicija, ki se vedno splača, tako da je narobe razmišljati o izvajanju teh določil kot o strošku. To so bila nekatera izmed razmišljanj oziroma ugotovitev, ki so jih iznesli razpravljavci na okrogli mizi z naslovom »Zaščitni zakon 38/2001: katere priložnosti za javne uprave?«, ki je bila včeraj v Špetru. Iztočnice za kasnejšo bogato razpravo so podali Zaira Vidau (Slovenski raziskovalni inštitut), goriški občinski odbornik Guido Germano Pettarin in tajnik Kmečke zveze za videmsko pokrajino Stefano Predan. Moderator je bil Bojan Brezigar. Posvet je bil organiziran v sklopu standardnega evropskega projekta Lex (vodilni partner je SKGZ, prvi partner pa Italijanska Unija).

Zaira Vidau je prisotnim predstavila glavne člene zaščitnih zakonov, ki neposredno zadevajo javne uprave ali videmsko pokrajino. Tudi mnenja glede učinkovitosti zakona so deljena, je povedala Slorijeva raziskovalnica. Nekateri izpostavljajo zlasti kulturni učinek, krepitev izobraževalne ponudbe in razvoj večplastnih jezikovnih kompetenc, drugi se ponekod zavzemajo bolj za ohranitev krajevnih različic in sprostujejo povezovanju s slovenskim knjižnim jezikom. Kar zadeva gospodarski razvoj pa je skupna ugotovitev, da je sredstev na splošno premalo, kljub temu da so vsekakor koristna pridobitev, poleg tega pa so bila prevečkrat neprimereno uporabljena, kar so poleg tajnika Kmečke zveze Stefana Predana poudarili še drugi razpravljavci.

Na Videmskem velja zaščitna zakonodaja v 18 občinah, od teh jih ima sedem tudi urad za slovenski jezik. Tem je treba dodati še obe gorski skupnosti ter Podjetje za zdravstvene storitve št. 3. Med omenjenimi javnimi upravami predstavlja poseben primer Občina Rezija, ki se je odločila za rabo svoje krajevne različice namesto knjižnega jezika. Na splošno so zaposleni (s terminsko pogodbo, kar predstavlja problem) odgovorni za stike z javnostjo, za prevajanje raznih dokumentov ter za odnose z bližnjimi upravami v Sloveniji. V Špetru je bilo slišati tudi menje, da bi lahko bil v Nadiških dolinah dovolj en sam tak urad. Drugi pa so bili mnenja, da bi lahko bili ti uradi veliko boljše izkoriščeni in bi lahko bili v oporo tudi pri vključevanju v čezmejne projekte, navsezadnje pa za kraje, kjer delujejo, pomenijo tudi delovno mesto več. Poleg tega pa bi lahko bili, kot se dogaja marsikje druge, neke vrste kulturni uradi, ki izvajajo in programirajo pobude za ovrednotenje kulture in jezika. Deželna agencija za furlanski jezik Arlef je na primer sestavila priročnik, v katerem je navedena cela vrsta dejavnosti, za katere bi lahko skrbeli ti uradi.

Razprava se je razvila tudi okrog tega, kako so bila doslej izkorisčena sredstva (v višini 500 tisoč evrov letno), ki naj bi v skladu z zakonom prispevala k gospodarskemu razvoju.

Omizje na špetrski okrogle mizi: z leve Rudi Pavšič, Zaira Vidau, Guido Germano Pettarin, Stefano Predan in Livio Semolič

NM

Kot je povedal tajnik Kmečke zveze Stefano Predan, gre po ustaljeni praksi približno tretjina teh sredstev Gorski skupnosti za Guminško, Železno in Kanalsko dolino (nato pa Občinam Trbiž, Naborjet in Rezija), preostali znesek pa pripada Nadiškim in Terskim dolinam. Sredstva pa so bila prevečkrat uporabljena za popravila in obnovitev občinske infrastrukture ali celo zasebnih poslopij. Izjemo predstavljajo na primer prispevki za razvoj kmetijstva, ki so jih prejeli kmetovalci v Nadiških in Terskih dolinah, ki so se prijavili na razpis gorske skupnosti, za katerega je dala pobudo Kmečka zveza. Na podoben način bi lahko pomagali tudi obrtnikom, drugim podjetnikom in operaterjem v turističnem sektorju, skratka različnim akterjem, ki delujejo na območju, ki je še vedno zapostavljeno in na katerem je demografsko stanje kritično.

Veliko priložnost za razvoj nuditi tudi Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, kot je povedal odbornik Občine Gorica Guido Germano Pettarin. Gorica je primer dobre prakse, sam odbornik pa je poddaril, kako predstavlja za vsak teritorij izguba enega izmed njegovih jezikov in z njim dela svoje zgodovine in identitetu veliko tragedijo. Poznavanje vseh jezikov teritorija bi moralo biti neka danost, saj predstavlja to za vso skupnost veliko kompetitivno prednost. To potrjuje tudi uspeh, ki so ga s povezavo v EZTS doseglo občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, katerim je že uspelo pridobiti sredstva v višini 10 milijonov evrov. Krajevna skupnost je v tej povezavi močnejša in lahko skupno načrtuje razvoj ozemlja, ki ima podobne značilnosti in v katerem se prebivalci že prosti in stalno premikajo. Pettarin je tudi izrecno predlagal, da bi to EZTS razširili tudi na druge kraje, namesto da bi na primer ustavljali nova združenja na relaciji Benečija – Posočje (o kateri se sicer že nekaj časa razpravlja, posvet na to temo pa je organizirala tudi SKGZ videmsko pokrajino), češ da bi to hitreje obrodilo zaželjene sadove.

Posvet v Špetru je torej nudil celo vrsto iztočnic za nadaljnje razmišlanje o izvajanju, pa tudi o posodabljanju zaščitne zakonodaje, razvoju teritorija, številni pa so tudi izrazili potrebo, da bi bilo priložnosti za takaa soocanja več. (NM)

Kršitve volilnega molka

LJUBLJANA - Danes je v Sloveniji drugi krog upravnih volitev, služba ministrstva za notranje zadeve pa je včeraj prejela sedem prijav domnevnih kršitev volilnega molka. V času volilnega molka, ki se bo končal danes ob 19. uri, so prepovedane vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

V času volilnega molka, ki se je začel včeraj opolnoči, je prepovedana vsakršna propaganda v medijih in elektronskih publikacijah, propaganda z uporabo telekomunikacijskih storitev, nameščanje novih plakatov in razdeljevanje letakov s politično oglaševalsko vsebino, objavljanje videospotov oziroma oglasov političnih strank ter druge vrste pozivanja volivk in volivcev, koga naj volijo.

Prijave domnevnih kršitev volilnega molka sprejema dežurna služba notranjega ministrstva. Od 19. ure do polnoči jih bodo sprejemali na telefonski številki operativno-komunikacijskega centra Generalne policijske uprave 080 12 00, enako velja tudi za nedeljo med polnočjo in 7. uro zjutraj.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE - Javni posvetovanji v naslednjih dneh

Kako naj se slovenska šola vključi v načrt šolske reforme

TRST - Italijansko Ministrstvo za šolstvo je 3. septembra 2014 objavilo načrt šolske reforme in ga poimenovalo La Buona scuola – Dobra šola. Reforma naj bi stopila v veljavo s šolskim letom 2015/16 in naj bi res temeljito poseglja v sedanji šolski ustroj. Prava revolucija se napoveduje na področju načina zaposlovanja šolnikov pa tudi v samem juridičnem statusu učnega osebja. Uvedene naj bi bile nove možnosti službenega napredovanja, ustanovljeni naj bi bili nekateri novi poklicni profili, ki jih dosedanji ustroj ni predvideval, vse to pa na podlagi rednega in sistematičnega evaluiranja in ocenjevanja šolskega dela in uspehov, kar je seveda ravno tako novost, o kateri se sicer že dolgo razpravlja, še vselej pa se je zataknilo, ko naj bi od besed prešli k dejancem.

Ministrstvo za šolstvo v teh dneh vabi vse državljane, naj se vključijo v diskusijo o »Dobri šoli«. V ta namen je spodbudilo tudi Deželne šolske urade, naj s pobudami na teritoriju omogočijo čimširšemu krogu šolnikov ter uporabnikov, da pridejo do besede. V tem sklopu se Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem ravnanjilstvu za Furlanijo Julijsko krajino namerava soočiti s slovensko krajevno stvarnostjo in to zlasti z ozirom na vprašanje, katere izzive omenjeni reformni načrt postavlja slovenskemu šolstvu v Italiji. Skratka, kako naj se slovenska šola vključi v omenjeno reformo, kateri so tisti vidiki, ki jih moramo poudariti in tudi normativno zaščititi, da morebitne spremembe ne bi ogrozile zajamčenih pravic do izobrazbe v maternem jeziku in do rabe slovenskega jezika.

Zato Urad za slovenske šole v naslednjih dneh organizira dve javni posvetovanji o načrtu »La Buona Scuola« (Dobra šola). Prvo, namenjeno Goriški in Benečiji, bo v petek, 24. oktobra, ob 17. uri v avditoriju Liceja »Trubar-Gregorčič« v Gorici (ul. Puccini 14). Uvodne misli bodo podali dr. Igor Giacomini, vodja Urada za slovenske šole, prof. Tomaž Simčič in

prof. Živa Gruden. Sledila bo razprava. Drugo srečanje, namenjeno Tržaški, pa bo v pondeljek, 27. oktobra, ob 18.30 v dvorani ZKB na Opčinah (ul. Ricreatorio 2, Opčine). Tokrat se bo v uvodnem delu dr. Giacominu in prof. Simčiču pridružila dr. Ksenija Dobrila. Sledila bo razprava.

Kdor se ne bi mogel udeležiti enega od obeh javnih srečanj, sme svoja vprašanja ali predloge posredovati tudi v pisni obliki, in sicer na enega od naslednjih e-naslovov: daniele.furlan1@istruzione.it in gerardo.tolentino@istruzione.it.

Urad za slovenske šole

NOCOJ - V oddaji Mikser

Pod drobnogledom slovensko oddajanje RAI

TRST - Nocoj, v nedeljo 19. oktobra, bo ponovno na sporednu TV mesečnik RAI »Mikser« (na kanalu RAI 3 BIS, okrog 20.50), tokrat posvečen pretresu vsebine, organizacije in bodočnosti slovenskega oddajanja RAI. V prostorih tržaške palače Gopcevich, kjer je do 3. novembra na ogled razstava o 50. letnici deželnega sedeža RAI, bosta Vida Valenčič in odgovorni urednik Primorskoga dnevnika Dušan Udovič sedla za mizo z Ivom Jevnikarjem in Martino Repincem, odgovornima za novinarsko redakcijo in programske strukture.

»Mikser pa nas bo vodil tudi po potek svetovne ustanoviteljice plesne teatrografe, 90-letne Argentinke Marie Fux, protagonistke dokumentarnega filma »Dancing with Maria« doberdobskega režisera Ivana Gergoleta. Film, v produkciji goriške Transmedie, je bil letos predstavljen na beneški Mostri. Spoznali bomo tudi težave upravljanja naravnega rezervata Doberdobsko in Prelenosno jezero ter kako nam lahko splet pomaga pri uresničitvi določenih zamisli.

Oddajo so oblikovali Vida Valenčič, Živa Pahor, Mairim Cheber in Jan Leopoli, ki jo tudi režira. V oddaji bo nocoj, v nedeljo 19. oktobra ter v ponovitvi tudi v četrtek 23. oktobra ob istem času.

STEČAJ - Župan Roberto Cosolini se je srečal s stečajnim upraviteljem Vincenzom Consolijem

Delavske zadruge: sedaj rešiti delovna mesta in prihranke ljudi

Marketi Delavskih zadrag so bili včeraj odprti. Kljub začetku stečajnega postopka in imenovanju nekdanjega tržaškega občinskega odbornika za proračun, odvetnika Maurizia Consolija, za stečajnega upravitelja, je delo v trgovinah v mestu in po vseh potekalo kot vse ostale dneve. Osebje je bilo, seveda zaskrbljeno, a ni tega kazalo kupcem. Pač pa so bili ljudje vidno zaskrbljeni nad usodo zadruge.

Delavske zadruge zaposlujejo 650 uslužbencev, imajo pa kakih 17 tisoč članov, predvsem malih varčevalcev, ki so v zadrugo investirali svoje prihranke. Tržaški javni tožilec Carlo Mastelloni je dal v petek zapreti blagajne tako imenovanih socialnih posojil. Včeraj je bila ena od teh, tista v Miljah, vseeno odprta, je sporočil tržaški pokrajinski tajnik sindikata CGIL Adriano Sincovich. Sindikat je tako obvestil sile javnega reda, da bi preprečile morebitne izpade proti uslužbencem, do katerih pa ni prišlo.

Sindikat je že mesece pozorno sledil dogajanju v Delavskih zadrugah. Coop je bil v velikih finančnih težavah, zato je vzpostavil stik z Zvezo Delavskih zadrag iz Emilijo-Romagne, da bi jo slednja morebiti »prevzela«. Pogajanja so bila v teku, je povedal Sincovich. Konec meseca bi morali potegniti črto. Vsaj tako je zatrjevalo vodstvo tržaških Delavskih zadrag. Očitno pa je postal položaj zadruge nevzdržen. V zadnjih desetih letih naj bi Coop »izkopal« za kakih 30 milijonov globoko finančno luknjo, od tod preventivni poseg sodišča, ki je med drugim uvedlo preiskavo proti predsedniku Delavskih zadrag Liviu Marchettiju zaradi lažne bilance, iznčeno pa je bilo celotno vodstvo zadruge.

Tržaški župan Roberto Cosolini se je včeraj srečal s stečajnim upraviteljem Consolijem. Ocenila sta, da je položaj podjetja dramatičen. Sedaj je pomembno rešiti zadruge, delovna mesta in prihranke ljudi. V to smer bodo uporjena prizadevanja dežele in občine, je napovedal Cosolini. Od jutri bo stekel niz srečanj v ta namen. Med drugimi se bo župan srečal tudi s sindikalnimi organizacijami. Preveriti bo treba tudi možnost prevzema tržaških Delavskih zadrag s strani drugih tovrstnih subjektov, v prvi vrsti Zveze Delavskih zadrug.

Potres v delavskih zadragah je včeraj - po pričakovanju - izval vrsto političnih odzivov.

»Dovolj bi bilo, da bi prebrali bilance zadnjih let, in bi takoj razumeli, da je bil položaj Delavskih zadrag trajičen.« Tako sta zapisala »glasnika« Gibanja petih zvezd v deželnem in tržaškem občinskem svetu Andrea Ussai in Paolo Menis. Zato po njunem mnenju za stečaj Coop niso odgovorni le upravitelji, temveč tudi tisti, ki niso nadzorovali stanja v zadruzi - predstavnika Grillovega gibanja sta izrecno omenila Deželo Furlanijo-Julijsko krajino - in tisti ki so iz lastnih interesov omogočili sistem potuhe, da bi zakrili, kar se dogaja.

Gibanje petih zvezd je junija vložilo v deželnem svetu vprašanje, v katerem je zahtevalo, naj dežela zaščiti družbeno in gospodarsko vlogo Delavskih zadrag. Ko bi takrat - upoštevajoč slabe bilančne račune - takoj posegli z

uvedbo komisarske uprave, bi se izognili stečaju. Ussai in Menis sta jezna, ker bodo sedaj za napake vodstva, ki mu je politika dala potuho, plačali, kot vedno, delavci.

Včeraj se je oglasilo tudi vodstvo Delavskih zadrag Nordest iz Vidma. Pojasnilo je, da nima nobenega ne družbenega ne finančnega ne trgovskega opravka z Delavskimi zadrgami iz Trsta. Zato stečaj tržaške zadruge ne more imeti nobenega vpliva na Coop Nordest. Ob tem je videmska zadrga posredovala nekaj števil: čisto premoženje bo konec 2014 znašalo 799 milijonov evrov, družbena posojila bodo znašala skoraj dvakrat več kot premoženje. Konec septembra je finančni portfelj zadruge znašal 1,2 milijarde evrov, od tega 945 milijonov »takošnje likvidnosti« in preostalo v italijanskih takoj izplačljivih obveznicah.

M.K.

Pred štirimi leti obnovljena trgovina Supercoop na Proseku je bila včeraj odprta

ZABREŽEC - Pripravljalni odbor za ovrednotenje tržaškega olja in krožek Fincantieri Wärstilä

Pokušnja lokalnih olj ob renesančnem vzdušju in obujanju zgodovine Mubovega gradu

V Zabrežcu je bilo včeraj čutiti renesančno vzdušje. Tu je potekal pravi viteški turnir, na katerem so vitezi obiskovalcem pokazali spretnosti bojevanja. Zasedli pa so tudi ostanke Mubovega gradu (ali gradu Mokovo), ki je še danes simbol občine Dolina. Na jasi je bila tudi pokušnja lokalnih olj, v igrah pa so se lahko pomerili tudi otroci.

S tem dogodkom se je v Zabrežcu začel niz pobud v sklopu projektov Šola olja in Borderless Taste (Brezmejni okus), ki ju vodi Pripravljalni odbor za ovrednotenje tržaškega ekstra deviškega oljnega olja v sodelovanju s SKD Slovenec in Srenjo Boršt. Dejavnost sodi v deželnini program za razvoj podjetja za obdobje 2007-2013. Šola olja obiskovalcem pomaga pri odkrivanju ljudi,

zgodb, poti, starodavnih naselij, poleg tega pa nudi tudi pokušnjo kulinarike in oljnega olja, ki ga proizvajajo v Bregu in na drugih končih Trsta.

Za revitalizacijo življenja iz začetka 15. stoletja je poskrbel krožek Fincantieri Wärstilä, ki je včeraj popoldne uprizoril pravi napad na Muhevograd. Danes na kraju, kjer je nekoč stal grad, stoji le še kupček ruševin. Nekoč pa je na griču stal grad, ki je menjal upravitelje, nekaj časa so bili njegovi upravitelji celo Benečani. Leta 1509 je prišlo do nove vojne med Avstrijo in Benetkami in tržaške silo so poskusile zavzeti grad, a brez rezultatov, zato so prosile cesarja za pomoč. Tako se je tržaškim četam, ki jim je poveljeval škof Bonomo, pridružilo dvesto čeških pešev in dvesto hrvatskih konjenikov. S to vojsko je oktober leta 1511 začel oblegati Muhevograd. Beneška posadka se je predala, njej pa so sledile predaje vseh okoliških utrdb, tabora pri Dragi in Socerbskemu gradu. Konjeniki krožka Fincantieri Wärstilä so včeraj prikazali prav ta odломek iz zgodovine Mubovega gradu, ki je bil istega leta na škofov ukaz do tal porušen.

Ker je osrednji cilj Pripravljalnega odbora za ovrednotenje tržaškega ekstra deviškega oljnega olja revitalizacija starih objektov in navad ter posebnosti krajine, so lahko obiskovalci uživali še ob drugih igrah. Pokušali so lahko tudi olja s Tržaškega, njegov okus so oplemenitili s penino iz malvazije in glere. Stekljenice je z mečem odpiral spremenjen mečevalc, in medtem ko so gostje pili, je bilo mogoče občudovati oklep, čelade in drugo opremo vitezov in njihovih spremjevalcev. Z včerajšnjim dogajanjem so že zeli organizatorji pozornost gostov usmeriti tudi na opremo, obleke (eden od organizatorjev nam je zagotovil, da so pri oblikovanju oblek upoštevali značilnosti takratne mode) in orožje nastopajočih.

Dogodek, ki je za omenjeni Pripravljalni odbor prvi takšne vrste, je bil pripravljen po dokumentarnih virih iz 16. stoletja. Elena Parovel iz odbora nam je povedala, da si želijo, da bi dogodek postal reden dogodek, to pa bi bržkone razvesilo tudi Občino Dolina, ki je tokratni prireditvi ponudila svoje pokroviteljstvo. (sc)

Na lev strani:
prizori viteškega
boja in nadobudni
vitez.

Na desni strani:
eden od vitezov in
tlačana

POLITIKA - Tržaški občinski svet

»Afera Furlanič«: namesto odstavitev najbrž le razprava

Odločala bo občinska tajnica - Kaj bo naredila Demokratska stranka?

Občinska tajnica Filomena Falabella bo v prihodnjih urah vzela v pretres zahtevo po odstavitev predsednika tržaškega občinskega sveta Iztoka Furlaniča. Nezaupničico (prva podpisnika Franco Bandelli in Alessia Rosolen) je podprlo 15 svetnikov desnice in desne sredine. Iz vrst opozicije zahteve po Furlaničevem odhodu ni podpisal le nekdanji ligaš Maurizio Ferrara. Če bo Falabella ocenila, da je nezaupnica zakonita, ima mestna skupščina mesec dni časa, da jo obravnava in o njej glasuje. Pač pa je zelo možno, da bo opozicija o zadevi izsiliла razpravo že na prihodnji občinski seji 27. oktobra.

Nezaupnica predsedniku mestne skupščine je pravno brezpredmetna in je izrazito politične narave. Furlaniču desnica namreč ne očita krititve poslovnika, za kar bi lahko tvegal odstavitev, temveč mu hoče »soditi« zaradi stališč iz intervjuja v Piccolu. V preteklosti je leva sredina iz opozicije hotela v zrušiti predsednika Sergia Pacorja, takratni občinski tajnik pa je zadevo preprečil, ker ni imela pravne osnove. Isto je spodeljelo Silviju Berlusconi, ki je hotel brez pravne osnove odstaviti predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija samo zato, ker mu je politično obrnil hrbot.

Občinski svetniki Demokratske stranke

Župan Trsta
Roberto Cosolini in
predsednik
občinskega sveta
Iztok Furlanič sta v
preteklih dneh
polemizirala med
sabo

ARHIV

ke v primeru obravnave ne bodo podprli nezaupnice Furlaniču, čeprav jih v to poziva senator Francesco Russo. V levu sredini pa prejali slej moralno priti do političnega razčiščenja med župom Robertom Cosolinijem,

Furlaničem in njunima strankama. Nekateri v DS pravijo, da bi se moral predsednik občinskega sveta na nek način opravičiti za svoja stališča o polpreteki zgodovini, drugi bolj zmerni pa bi se zadovoljili s soočenjem in posledičnim razčiščenjem. Ni izključeno, da bo o »aferi Furlanič« tekda razprava na jutrišnji seji pokrajinske skupščine DS.

S.T.

AKTUALNO - Štefan Čok (DS)

Ali se hočemo res vračati v preteklost?

Tajnik DS Štefan Čok

»Pri branju časopisov v zadnjih dneh imam vtis in obžalujem, da je v Trstu močna želja po povratku nazaj v preteklost. Na začetek devetdesetih let. Ali pa, zakaj ne, tudi bolj nazaj. Me bolj malo zanimala, ali je ta želja večja med Slovenci ali med Italijani. Ugotavljam le, da verjetno nam ne bi dosti koristilo. To pa se zgodi, ko se udari po tako občutljivih temah, kot so zgodovina in spomini,« piše v sporodružilu pokrajinski tajnik Demokratske stranke Štefan Čok (njegov poseg je na spletni strani www.pd.trieste.it).

Glede leta 1945 Čok svetuje vsem, tako kot to svetuje za prejšnja in poznejsa obdobja, branje poročila mesečne slovensko-italijanske komisije (dobi se na internetu), glede katerega smo večkrat trdili, da je (po krivici) premalo poznani, predvsem v Italiji. Poročilo razlagata tudi, kako so različne skupnosti, ki živijo v tem prostoru, doživljale na različen način prihod jugoslovenskih sil.

»Vojna se je zaključila maja 1945, zahvaljujoč se doprinosu vseh tistih (jugoslovenska in novozelandska vojska, italijanski in slovenski partizani), ki so tvegali ali celo dali življenje, da bi prenehal nacifastični teror. Zaradi tega jim ne bomo nikoli dvolj hvaležni, ne glede na njihovo narodnost ali politično ideologijo. A je tako težko razumeti, da bodo različne mestne skupnosti vedno imele različen spomin na tistih prvih 40 dneh povojnega obdobja in to velja tudi za tiste, ki so se imeli in se ponosno imajo za antifašiste?«

Čok zase ve, da bi si žezel živeti v mestu, v katerem je predvsem mladim generacijam omogočeno poznavanje vsega, oziroumo da se zavedajo, da lahko ima njihov sosed različen spomin, tudi na iste dogodke. Po možnosti, da bi italijanski mlad človek imel možnost razumeti, kaj je posmenil za Slovence požig Narodnega doma. Ali sprememjanje priimkov. Ali Openško strelšče. In vse tisto, kar je s sabo prisnel fašizem. In da bi po možnosti slovenski mlad človek lahko spoznal trpljenje tistih, ki so kot ezuli zapustili svoje do-

move po letu 1945. Skladišče 18. Ali fobe. »Glede slovenščine in tržaškem občinskem svetu je jasno, da se DS zavzema za izvajanje zaščitnega zakona v vseh njegovih delih, vključno s tistem, ki se tiče institucionalnih organov, za katerega obstajajo temu namenjena finančna sredstva. Obstajajo pa različne možnosti, kako to storiti, zato bi se morali o tem pogovoriti. Zakaj v teh treh letih o tem ni nihko opozoril večine? Kaj je storil predsednik občinskega sveta glede tega, poleg izredno močne medijske polemike in poleg tega, da je dal na isto raven tiste, ki so mu rekli »ne«, in tiste, ki so mu rekli »nikič se nismo pogovarjali o tem, zdaj pa začimo?« (priponba: glede tega, da nikoli se nismo o tem pogovarjali, sem jaz prvi pripravljen na samokritiko. Kaj pa Furlanič?)«

Glede DS, ki ni več levičarska in ostalih tem, gre za legitimna stališča, pravi Čok. »Če je pa predsednik Furlanič želel odpreti politično vprašanje z drugimi silami večine, ki so ga izvolile leta 2011, bi lahko to storil, ne da bi se dotaknil ravno tem, zaradi katerih se je to mesto ločevalo v preteklosti. Mogoče bi bilo tudi primerno, da bi se sam vprašal, ali je način, s katerim je postavljal vprašanja v teh dneh, najboljši za doseganje rešitev ali pa jih mogoče oddaljuje,« piše še pokrajinski tajnik DS.

AKTUALNO - Peter Močnik (SSk)

Cosolini naj objavi poročilo zgodovinarjev

Tajnik SSK Peter Močnik

Slovenska skupnost izraža solidarnost predsedniku tržaškega občinskega sveta Iztoku Furlaniču, »proti kateremu je bila sprožena ideoleska vojna, ker predsednik sveta ne sme izražati različnih političnih mnenj od večine članov sveta. Gre za zelo vprašljiv pojem demokracije,« pravi tajnik SSK Peter Močnik. Istočasno SSK izraža solidarnost tudi svetniku Igorju Šabu, »ki je bil telefonsko in po elektronski pošti žaljen, ker je novinarju izjavil, da si tudi on želi uporabljati materni jezik v občinskem svetu, kot določa zakon.«

»Nevihta, ki jo je povzročila običajna nacionalistična desnica, s Severno Ligo in Gibaanjem 5 zvezd vred, a tudi s prispevkom dela leve sredine, je sad potvarjanja zgodovinskih dejstev, ki jih ni mogoče spreminjati, ker so pač dejstva, v iskanju neke volilne računice. A je tudi prezir kvalitetnega dela, ki ga je izpeljala mešana vladna zgodovinska komisija, v kateri so sedele priznane osebe razlilčnih pogledov, ki jih današnji protestniki tudi citirajo v svojih trditvah. Ker očitno niso nikoli prebrali tega, kar so sodelovali s slovenskimi kolegi. V tem poročilu se lahko znajde vsaka potstena oseba,« poudarja Močnik.

Komisija je nastala leta 1993, potem ko je bila nekaj časa prej v občinskem svetu v Trstu soglasno sprejeta resolucija, naj se izoblikuje strokovno vladno mešano telo, da bo razčistilo zgodovinske dogodek od leta 1880 do leta 1956. Takratni svetnik SSK Aleš Lokar je tudi to zagovarjal. Dela komisije so se zaključila leta 2000 in v poročilu vladi, ki sta ga podpisala s predsednikom prof. Giorgio Conetti in dr. Milica Kacin Wohinz sta - tako Močnik - predlagala sledetece pobude:

uradna javna predstavitev poročila komisije v obeh prestolnicah, po možnosti na univerzi, kot znak sprave med narodoma; objava besedila v

DSI: Prerok Janka Krištofa

Bogat spored letošnjih Koroških dnevov na Primorskem bo jutri zajel tudi Peterlinovo dvorano, kjer bo na večeru Društva slovenskih izobražencev nastopil koroški duhovnik Janko Krištof. V samostojnem recitalu bo podal svetopisemska besedila starozveznih prerokov. Janko Krištof se je v preteklosti že izkazal z uspešnimi odrskimi postavitvami besedil Antonia Martina Slomška, Prešerna, Karla de Foucaulta in drugih. Letos se je skupaj z režiserjem Aleksandrom Tolmaierjem lotil uprizoritve besedil prerokov iz Stare zaveze.

Ne gre zgoli za interpretacijo svetega pisma, pač pa se avtor obrača neposredno na današnjega človeka in mu postavlja vprašanja, ki od vedno spremmljajo človeško družbo. Izbral si je vrsto sodobnih likov, preko katerih nam preroki še danes govorijo o posledicah nespoštovanja postave, o tem, kaj se zgodi, če ne priznamo večjega od nas, o tem, da je človek nelehno pred izbiro, da vse uporabi v dobro ali slabu. Janko Krištof nas vabi k razmislek u vojnah, lakotu, brezbrinosti, pohlep, trgovanjem z belim blagom ipd. ter o naši vlogi in moči delovanja v teh vprašanjih. Med prehajanjem od enega lika k drugemu v živo spregovori pretežno avtorska glasba Paulosa Workuja in Kerstin Zirgoi. Na trenutke ritmi in melodije postanejo kar organski del pripovedi. Koroški večer v Peterlinovi dvorani se bo začel ob 20.30.

Vandali pomazali sedež Severne lige

Neznanci so preteklo noč z rdečo barvo pomazali vhodna vrata in pročelje stavbe v središču mesta, kjer ima sedež Severna liga. Njen pokrajinski tajnik Pierpaolo Roberti, ki seveda obsoja dejanje, pravi, da je Liga bila spet žrtev nestrnosti. Roberti upa, da bodo vandalsko dejanje obsodile tudi ostale politične stranke, začenši z Demokratsko stranko.

Dela na cesti

Jutri bodo na Miramarskem drevoredu začeli z vzdrževalnimi deli na kanalizacijskem omrežju. Najintenzivnejša bodo dela na odsek u odsek u hišne številke 183 do številke 275. Dela naj bi trajala 90 dñi, v času božičnih praznikov (od 20. decembra do 6. januarja) bodo prekinjena, kar bo krajanom omogočilo neovirano vožnjo.

V Ul. Farneto pa se bodo jutri začela dela na električni napeljavi, predvideni rok trajanja del je 60 dñi. Občina Trst opozarja, da bo na tem delu promet oviran.

Pianistični festival

Jutri zvečer bo v mali dvorani Operne hiše potekal finalni večer pianističnega festivala, ki ga že 13 let zapored pripravlja združenje Chamber Music. Nastopil bo ameriško-francoski pianist Francois - Joel Thiollier, ki bo igral skladbe velikih skladateljev. Vstopnica je možno kupiti pri Ticket Point.

Zagorelo pri Sv. Jakobu

Sinoči nekaj minut pred 20. uri je zagorelo v stanovanjski hiši v Ul. Giuliani št. 34. O požaru so bili gasilci in policisti obveščeni takoj. Zagorelo je v prvem nadstropju v četnadsstrompne hiše v Ul. Giuliani. Na kraju dogodka so posredovali policisti, dva gasilska tovornjaka in reševalno vozilo. Gasilci so požar hitro pogasili, dim pa se je razširil po stavbi. starejšega možaka s hujšimi opeklinami so odpeljali na katinarško bolnišnico. Zaradi prisotnosti ogljkovega monoksida so evakuirali stanovalce prvega, drugega in tretjega nadstropja. Vzrok požara naj bi bilo pregreto kuhiensko olje.

**SV. JAKOB
Jutri gostje
v vrtcu
Piki Jakob**

Članice projektne skupine "Porajajoča se pismenost" iz OE Koper in OE Nova Gorica bodo v ponedeljek, 20. oktobra (jutri), sklenile dvoletno akcijsko raziskovalno delo na večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu kot gostje otroškega vrtca Piki Jakob.

Pod skrbnim vodstvom više svetovalke Zavoda republike Slovenije za šolstvo iz Ljubljane Marije Sivec je pri pobudi sodelovalo okrog 40 primorskih vzgojiteljic, med katerimi je bila tudi Tržačanka Sara Burolo, ki poučuje v zgoraj navedenem otroškem vrtcu.

Na sklepnu srečanju, ki se bo začelo jutri ob 9. uri v Kettejevi dvorani v ul. Frausin 12, si bodo udeleženke najprej izmenjale nekaj izkušenj na področju spodbujanja zgodnje pismenosti pri otrocih v otroškem vrtcu, zaključile pa z evalvacijo dveh akcijskih krogov Porajajoče se pismenosti. Ob pobudi bo možen ogled razstave izdelkov, ki so jih oblikovali otroci sodelujočih vrtcev.

DEVIN-NABREŽINA - Prihodnjo nedeljo

V Prečniku se bodo spomnili 30-letnice odkritja spomenika

Na arhivskem posnetku otroci pred spomenikom padlim partizanom v Prečniku

Bilo je pred tridesetimi leti, ko so tudi v Prečniku postavili spomenik padlim v narodnoosvobodilnem boju. Obletnico bodo v tej zahodnokraški vasi počastili v nedeljo, 26. oktobra, s priložnostno proslavo, ki jo bodo sooblikovali otroška pevska skupina Vigred, Godbeno društvo Nabrežina in Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. Slavnostni govornik bo novinar Peter Verč, pričetek je predviden ob 14.30. Ob tej priložnosti bodo ob spomeniku odkrili tudi prav posebno kamnitno knjigo.

Tako kot v številnih kraških vasih, so tudi v Prečniku spomenik po-

SLOVENSKI KLUB - V sredo film o ukradenih otrocih

»Banditenkinder«

Banditenkinder je naslov dokumentarca, ki ga je uveljavljena slovenska scenaristka in režiserka Maja Weiss posvetila malo znani usodi slovenskih otrok, ki so jih med drugo svetovno vojno ukradli nacisti. Ti otroci so bili avgusta 1942 poslati v nemška taborišča na prevzgojo, kjer so jih leta 1945 osvobodili Američani. V nemškem rajhu so jih ločili po abecedi, spolu in starosti ter razselili na različne lokacije.

To so bili otroci, katerih straši so bili uporniki in so jih nacisti postrelili kot talce, njihove matere pa so bile odpeljane v Auschwitz, kjer so večinoma tudi umrle. Teh ukradenih otrok je bilo 654, danes jih živi še okoli 200; nekateri so bili

del programa Lebensborn, drugi posvojeni od Nemcev, za nekaterimi pa se je izgubila vsaka sled.

Film Banditenkinder, ki nosi podnaslov Slovenskemu narodu ukradeni otroci, bodo v sredo, 22. oktobra, (in ne v petek, kot je bilo prvotno napovedano) predstavili v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv Frančiška 20 – 2. nadstropje). Večer prireja Slovenski klub, ob filmu pa bo na ogled tudi razstava Ukradeni otroci, ki jo je na to temo pripravil Muzej novejše zgodovine iz Celja. Ob režiserki bo prisoten tudi prof. dr. Janez Žmavc, predsednik Društva taboričnikov ukradenih otrok. Pričetek ob 18. uri.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 19. oktobra 2014

ETBIN

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.13 - Dolžina dneva 10.47 - Luna vzide ob 2.50 in zatone ob 16.07.

Jutri, PONEDELJEK, 20. oktobra 2014

IRENA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 21,2 stopinje C, zračni tlak 1023,1 mb ustaljen, vlaga 64-odstotna, veter 6 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 20,1 stopinje C.

OKLICI: Marcello Mangione in Ivana Nardelli, Renato Ponari in Anna Stella Diotaiuti, Mauro Visintin in Patricija Škrinjar, Fabio Cescutti in Diana Zeni, Xhelal Abiti in Simona Puiu, Mauro Cremonese in Katjusha Bailey, Pietro Marzotti in Claudia Siciliano, Giorgio Pitter in Anna Rita Messina, Stefano D'Orso in Jessica Del Negro, Matteo Bernardini in Alice Bianco, Fabio Reia in Monica Cvečich, Josian Julian Santos in Elisabeth Amarante, Salvatore Pecora in Rosanna Guadagno, Lucio Lubis in Emilia Nicoletta Gruia.

stavili vaščani, ki so v ta namen več let pripajali partizanske praznike in tudi na druge načine zbirali finančna sredstva za njegovo dograditev. Vanjo so vložili tudi veliko prostovoljnega dela. Spomenik si je zamislil Stanko Zidarič, načrt zanj pa izdelal geometar Stanislav Hrovatin. Ob odkritju spomenika leta 1984 je izšla tudi brošura, v kateri je urednik Albin Škerk zbral pričevanja tistih, ki so sodelovali pri postavitvi spomenika, predvsem pa podatke o vaščanih, ki so padli in umrli za svobodo. Ob njenem listanju izvemo, da so aktivista Josipa Kneza po treh dneh mučenja Nemci ustrili v

domači vasi. Terenko in kurirko Ruzamilo Legiša so zajeli domobranci: svoje mlado življenje je končala v tržaški Rižarni. Štirje domačini so umrli v nacističnih taboriščih: Albert Gruden v Mauthausnu, Friderika Gruden v Ravensbrücku, Ivan Pavlina in Josip Šušteršič v Flasemburgu.

Njim v čast, pa tudi vsem vaščanom, ki so tako ali drugače sodelovali v narodnoosvobodilnem boju, se že trideset let dviga proti nebu kamnit spomenik. Njim v čast bo prihodnjo nedeljo potekala tudi proslava, ki jo prireja vaški odbor za vzdrževanje spomenika.

Goran Košuta

je z uspehom opravil odvetniški državni izpit.
Iz srca mu čestitajo

vsi domači

Na Fakulteti za humanistične študije
Univerze na Primorskem je

Maja Smotlak

17. oktobra uspešno zagovarjala svojo doktorsko disertacijo iz slovenske književnosti.
Doktorici znanosti s področja slovenistike iskreno čestitamo.

Vsi njeni

15. oktobra je

Nina Žvab

na filozofski fakulteti v Ljubljani uspešno zagovarjala magistrsko nalogu iz založništva.
Čestitajo ji

vsi domači

Čestitke

Vse naj naj naši OLGİ FRANZA, ki danes praznuje 92. rojstni dan. Obilo zdravja in veselja ji voščijo sočasniki in prijatelji.

Danes naša OLGICA 92 let slavi. Vse najboljše in tako naprej ji želimo mi vši. Myriam, Paolo, Rita in Tommy.

Danes praznuje okroglih 50 TIBERIO. Vse najboljše mu kliče pustna skupina Šempolaj.

Danes se je Abraham po Šempolaju podil in TIBERIOTA ulovil, nešteto polnih zdravja dni, mu želimo od SKD Vigred prav vsi.

Jutri na Bledu pesnikov sin g. SERGEJ GRADNIK deveto desetico slavi, naj mu naša iskrena čestitka v objem poleti. Veliko zdravja mu želimo vši iz OŠ A. Gradnika na Repenabru.

Loterija 18. oktobra 2014

Bari	63	67	48	39	14
Cagliari	4	76	79	44	75
Firence	8	32	2	9	53
Genova	78	11	61	37	60
Milan	34	70	40	55	78
Neapelj	83	65	23	75	33
Palermo	32	76	80	52	21
Rim	11	63	17	90	19
Turin	43	86	7	65	23
Benetke	36	53	20	17	61
Nazionale	9	30	18	51	12

Super Enalotto Št. 125

20	40	44	53	66	72	jolly 73
Nagradi sklad						34.779.914,70 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
9 dobitnikov s 5 točkami						30.056,25 €
965 dobitnikov s 4 točkami						281,90 €
30.736 dobitnikov s 3 točkami						17,65 €

Superstar

44

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	28.190,00 €
231 dobitnikov s 3 točkami	1.765,00 €
2.728 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.833 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
32.617 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SDD JAKA ŠTOKA PROSEK
KONTOVEL Srednješolska skupina

vabi na premiero igre

ŽIVLJENJE IMA SVETLO STRAN

avtor STEN VILAR
režija ELENA HUSU
glasba IZTOK CERGOL

Premiri bo sledila ponovitev igre osnovnošolske skupine PALČICA

Danes ob 18. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel

Lekarne

Nedelja, 19. oktobra 2014
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oštrek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg S. Giovanni 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124 - Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oštrek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A - Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oštrek Sonnino 4 - 040 660438.

Od ponedeljka, 20., do sobote, 25. oktobra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39 - 040 390898, Oštrek Osoppo 1 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Oštrek Osoppo 1, Ul. Cavana 11, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 - 040 302303.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tutto può cambiare«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Class Enemy«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.00, 21.30 »Altman«; 16.00 »Memoria de mis putas tristes«; 20.00 »Un senor muy viejo con unas alas enormes«.

Srenja Boršt vabi danes na

Pohod med vinogradi in oljčnimi nasadi z ogledom starih mejnikov

Zbirno mesto ob 10.30 v parku Hribenca.

Od 15.30 dalje družabnost. Sodeluje Pihalni orkester Breg.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »I due volti di gennaio«; 15.30 »Pongo il cane milionario«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.30 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 20.30 »Il regno d'inverno«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.20, 19.40, 21.45 »Amore, cucina e... curry«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.45, 21.10 »Dobrodošli v New Yorku«; 16.00, 18.20, 20.20 »Drakula: Skrita zgoda«; 14.40, 16.20 »Hrabri avtek Plodi«; 15.00 »Lucy«; 14.00, 16.15, 18.30, 20.45 »Labirint«; 15.30, 18.15, 21.00 »Ni je več«; 14.20 »Odplesi svoje sanje: Zdržene moči«; 18.00, 20.30 »Pravičnik«; 19.00, 21.20 »Sprehod med nagrobnički«; 17.00 »Zapelji me«; 17.00 »Čebelica Maja«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Stoletnik, ki je zlezel skozi okno in izginil«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.20, 17.30, 19.45, 22.00 »The Equalizer - Il vendicatore«; 17.10, 18.50, 20.30, 22.10 »La moglie del cuoco«; 11.00 »L'Ape Maia«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Maze Runner - Il labirinto«; 11.00, 15.20, 16.30, 17.40 »Disney Junior Party«; Dvorana 3: 15.30, 18.50 »Annabelle«; 11.00, 15.20 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 11.00 »Winter il delfino 2«; Dvorana 4: 20.30, 22.15 »Sin City 2 - Una donna per cui ucide«; 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Io sto con la sposa«; 11.00 »Pongo il cane milionario«.

SUPER - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Lucy«.

THE SPACE CINEMA - 15.30, 19.50 »Fratelli unici«; 10.50, 12.50, 14.50 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 10.50, 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »Maze Runner - Il labirinto«; 13.15, 17.40, 22.00 »I due volti di gennaio«; 19.30,

22.00 »Amore, cucina e... curry«; 16.50, 19.30, 21.45 »The Equalizer - Il vendicatore«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.10 »Lucy«; 11.10, 13.25, 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »... e fuori nevica!«; 10.50, 13.00, 15.10, 17.20, 19.45, 22.00 »Tutto può cambiare«; 10.45, 12.05, 13.20, 14.40, 16.00, 17.20 »Disney Junior Party«; 11.00, 13.10 »Tartarughe Ninja«; 11.10, 13.05 »L'Ape Maia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 17.30, 21.30 »The Equalizer - Il vendicatore«; 19.50 »Lucy«; Dvorana 2: 15.45, 17.45, 20.00, 22.00 »Tutto può cambiare«; Dvorana 3: 16.00 »Disney Junior Party«; 17.20, 19.50, 22.10 »Maze Runner - Il labirinto«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.20, 22.15 »... e fuori nevica!«; Dvorana 5: 15.00, 17.30, 20.30 »Il giovane favoloso«.

Prireditve

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »Stari spomini«, ki jih je zbrala Nada Gherlani je na ogled v župnijskih prostorih v Zgoniku. Urvnik razstave: danes, 19. oktobra, od 11.30 do 12.30.

GLEDALIŠKI VRITILJAK obvešča, da bo danes, 19. oktobra, na sporednu predstavo »Žabe« v izvedbi lutkovne skupine Navihanci, ki deluje v okviru SKD Celovec. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30 v dvorani Marjinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SDD JAKA ŠTOKA - srednješolska skupina vabi na premiero igre »Živiljenje ima svetlo stran« (avtor Sten Vilar, režija Elena Husu, glasba Iztok Cergol) danes, 19. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Po premieri bo sledila ponovitev igre osnovnošolske skupine »Palčica« (po motivih H.C. Andersena, režija Kim Furlan in Tina Renar).

DSI vabi v ponedeljek, 20. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predstavo Janka Krištofa z biblijskimi motivi »Prerok«. Glasbena spremjava Paulos Worku in Kerstin Zirgoi, režija Alexander Tolmaier. Prireditve spada v sklop letosnjih 16. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem. Začetek ob 20.30.

BANDITENKINDER - slovenskemu narodu ukradeni otroci: Slovenski klub vabi v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri v Gregorčičevu dvorano (Ul. sv. Franciška 20) na projekcijo filma in otvoritev razstave o usodi slovenskih otrok, ki so jih med 2. svetovno vojno ukradli nacisti. Sodelujeta scenaristka in režiserka Maja Weiss ter predsednik Društva taboričnikov ukradenih otrok Janez Žmavc.

KNJIGARNA LIBRIS iz Kopra prireja v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke avtorja Ivana Novaka »Meritve časa«. Pesnika in njegovo delo bo predstavila dr. Vesna Mikolič, z interpretacijo pesmi in glasbo pa bosta večer popestrili pesnica Patricija Dodic in Nežka Bogataj na citrah.

SSG IN SKD TABOR vabita na gledališko predstavo (v italijanščini) »Savina - Storia di una madre triestina deportata nei lager nazisti« v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 v malo dvorani SSG-a. Tekst in režija Giorgio Amodeo, igrata Tatiana Malalan, glasbena spremjava Neva Kranjec.

SPD KRASJE vabi v petek, 24. oktobra, ob 19. uri v Trebče v Hiško u'd Ljenčice, na odprtje razstave kamnitih izdelkov Miloša Ciuka »Razpoka v kamnu«. Razstava bo odprta tudi v soboto, 25., od 17. do 21. ure in v nedeljo, 26. oktobra, od 10. do 18. ure.

SPD MAČKOLJE prireja zgodovinski večer »Fantje na vojsko pojdejo«. O usodi Tržačanov na vzhodnih bojiščih

prve svetovne vojne bo spregovoril raziskovalec in zbiratelj Roberto Todor. Vljudno vabljeni v petek, 24. oktobra, ob 20.00 v dvorano Srenjske hiše v Mačkoljah.

MLADINSKO ZDRUŽENJE LONJER - KATINARA prireja koncert ob priliki 10. obletnice ustanovitve MZ-ja. V soboto, 25. oktobra, ob 18. uri v prostorih Športnega centra v Lonjerju. Nastopata MVS Anakrousis in PZ Tončka Čok. Toplo vabljeni!

L'ARMONIA IN ZADRUGA KD PROSEK KONTOVEL prireja gledališko predstavo v tržaškem narečju »El maggiordomo in giallo« v nedeljo, 26. oktobra, ob 17. uri v kulturnem domu na Proseku. Vabljeni.

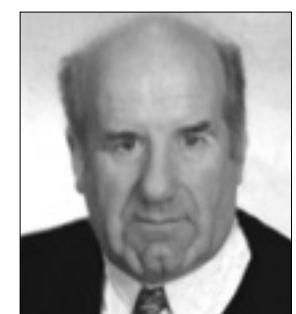
ODBOR ZA VZDRŽEVANJE SPOME-NIKA PADLIM V PREČNIKU vabi v nedeljo, 26. oktobra, ob 14.30 na proslavo ob 30-letnici odkritja spomenika padlim. Sodelujejo OPS Vigred, Godbeno društvo Nabrežina in TPPZ P. Tomičič. Govornik: Peter Verč. Pri Sardocu v šotoru bo na ogled razstava in videoposnetki »Prečnik skozi čas«.

UNINT - Umetniška šola (kulturni center F. Olivarez) prireja vodeni ogled razstave »Man Ray-a« v Villi Manin v nedeljo, 26. oktobra. Info: 338-3476253, 040-9882109, 040-2602395.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v petek, 31. oktobra, ob 20.30 na predstavitev knjige ob besedi in slikah. Avtor Berti Bruss »Tu, i miei occhi - io, l'anima tua«, z njim se bo pogovarjal Ladi Vodopivec. Glasbena kulisa Ženske vokalne skupine Barkovlje, vodi A. Pertot.

+ Po hudi bolezni nas je zapustil naš dragi mož in oče

Gianfranco Carli
(Gianni)

Žalostno vest sporočajo

žena Anica, hčerka Katja in hčerka Jerneja z Robijem ter ostalo sorodstvo.

Iskreno se zahvaljujemo dr. Markotu Jevnikarju in zdravnici Tjaši Bogatec za nego in skrb. Pogreb bo v četrtek, 23. oktobra, od 11.30 do 13. ure v Ul. Costalunga in nato v cerkvi sv. Jerneja na Općinah, kjer bo sveta maša ob 14.00. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Općine, 19. oktobra 2014
Pogrebno podjetje San Giusto - Lipa

Žalovanju se pridruži brat Marino z družino.

Zadnji pozdrav stricu Gianniju Tanja in Matija

19.10.1997

19.10.2014

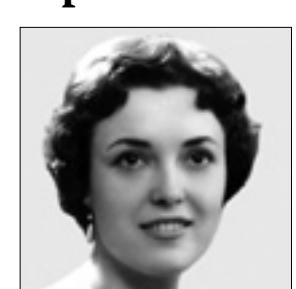
Janko Guštin

Z ljubezni se te spominja tvoja družina.

19.10.2009

19.10.2014

Milly Križman
por. Purič

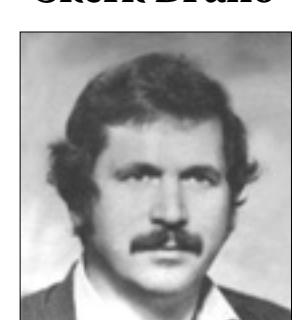
O, saj ni smrti, ni smrti!
Samo tišina je pregloboka
kakor v zelenem,
prostranem gozdu!

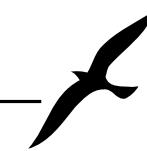
Družina

20.10.1984

20.10.2014

Skerk Bruno

Izleti

DSMO K. FERLUGA prireja izlet v Pulj in obisk tamkajšnjega društva Slovencev SKD Istra, ki bo v nedeljo, 26. oktobra. Izlet predvideva voden ogled tamkajšnjih zgodovinskih znamenosti, kosilo in obisk SKD Istra. Info in prijave 040-271862 (Vesna) ali 347-3438878 (Marina).

ČAROBNI PREDBOŽIČNI DUNAJ - tridnevni izlet v organizaciji SKD Primorje, od 6. do 8. decembra: božični sejmi, koncert Straussovih in Mozartovih melodij, ogled rezidence Schönbrunn, voden ogled Musikverein - sedež Dunajskih filharmonikov in še marsikaj. Info na tel. 040-214412 (v večernih urah).

KRU.T - nadaljuje se vpisovanje na izlet v Treviso v ponedeljek, 8. decembra, z vodenim ogledom razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehajanjem med sejmskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Informacije in vpisovanje na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8. Tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA SLOVENIJE - podružnica za Kras, organizira danes, 19. oktobra, pohod v dolino Glinčice po običajni poti iz Boljuncu. V primeru slabega vremena bo pohod po Napoleonovi poti iz Općin do Proseka in obratno. Ob 8. uri je zbor pohodnikov na stari avtobusni postaji v Sežani. Informacije na tel. 040-900021 po 16. uri.

KRU.T IN SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST vabita v ponedeljek, 20. oktobra, na popoldansko ekskurzijo v Perčedol, kot uvod v sklop predavanj »Samonikla vegetacija in kulturne rastline pri nas« s prof. Marinko Pertot. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

SKD TABOR-PROSVETNI DOM Općine vabi na jesenski pohod »Okuli ričti v garžet« danes, 19. oktobra. Zbirališče ob 10. uri. Sledi kosilo s konstanji. Pohod vodi Paolo Sossi.

SRENJA BORŠT vabi danes, 19. oktobra, na pohod med vinogradri in oljnimi nasadi z ogledom srenjskih mejnih kamnov. Zbirno mesto ob 10.30 v parku Hribenca, ob 12.30 po stanek za okrepčilo in od 15.30 dalje družabnost v Hribenci. Sodeluje Pihalni orkester Breg. V primeru slabega vremena pohod odpade.

ŠAHOVSKI TEČAJ za osnovnošolce in srednješolce, priejata Kraška sekcijska SST 1904 in SKD F. Prešeren, v občinskem gledališču v Boljuncu. Ob sobotah od 10. do 12. ure. Vabljeni!

ŠD KONTOVEL vabi k Body mind vadbi - mešanici pilatesa, joge in posturalne telovadbe, za krepitev telesa in duha z vaditeljico Katjo Skerk. Vsak torek in petek od 20. do 21. ure v telovadnicu na Kontovelu.

GLASBA ZA OTROKE - Center otrok in odraslih Harmonija, organizira ob ponedeljkih tečaj glasbe za otroke od 3 do 6 let. Začetek v ponedeljek, 20. oktobra, od 15. do 16. ure na sedežu združenja, Ul. Canova 15. Za dodatne info in vpis na tel. 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

KROŽEK OB PLETENJU IN ŠE KAJ pri SKD Tabor. Vsak ponedeljek od 15. do

17. ure. Prvo srečanje v ponedeljek, 20. oktobra.

LIKOVNE DELAVNICE ZA OTROKE (od 6. do 10. leta) z Dunjo Jogan in Katerino Kalc. Informativno srečanje v ponedeljek, 20. oktobra, ob 16.30 na sedežu Sklada Mitja Čuk - Proseška ulica 131, Općine. Info na tel. 040-212289 (ponedeljek-petak 10.00-12.00).

ZDruženje PROSTOVOLJCEV HO-SPIKE ADRIA ONLUS vabi člane na izredni občni zbor v ponedeljek, 20. oktobra, ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedežu, Ul. Mazzini 46, v Trstu.

CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽIVLJENJE vabi učence na brezplačno delavnico, pod vodstvom freestyle učiteljic prof. Mojce Stojković in Suzane Husič, »Kako se lažje učiti in si takoj zapomniti na lažji način« v torek, 21. oktobra, ob 16. uri v plesni dvorani Elite (na Bonifiki- vhod zadaj) v Kopru. Brezplačna delavnica Brainobrai za otroke od 4 do 14 let pa bo ob 17. uri na OŠ Koper. Ob 17.30 uri sledi predavanje za starše o lažjem učenju in brainobrain metod. Info in prijave: info@lazjeucenje.si ali tel. št. 00386-31314641 (Mojca).

GLEDALIŠKO - PLESNA DELAVNICA za otroke osnovne in srednje šole poteka vsak torek od 17.15 do 18.30 v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel v Trstu. Prvo srečanje v torek, 21. oktobra. Info in vpis na urad@dijaski.it ali tel. 040-573141.

LEKCIJE SLOVENŠCINE pri SKD Igo Gruden za začetnike z uč. Romino Maver začnejo v torek, 21. oktobra, od 19.00 do 20.30.

SKD RDEČA ZVEZDA organizira v torek, 21. oktobra, predstavitev magnetoterapije, ki se bo začela ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Zajeljena je prisotnost v parih. Ob zaključku pestra zakuska.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 21. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah generalka za nastop, ki bo v Prečniku v nedeljo, 26. oktobra, ob 14.30.

ANGLEŠČINA ZA MALČKE od 3. do 5. leta. Informativno srečanje v četrtek, 23. oktobra, ob 17.30 na sedežu Sklada Mitja Čuk - Proseška ulica 131, Općine. Info na tel. 040-212289 (ponedeljek-petak 10.00-12.00).

MEDNARODNO ZDRAUŽENJE DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA vabi na srečanje »Bog nežnosti« v okviru delavnice »Učimo se moliti, da se bomo naučili živeti«, v četrtek, 23. oktobra, ob 17. uri v Finžgarjev dom (Marijanšči), Dunajska cesta 35, na Općinah. Info tel. št. 040-421880 ali 340-3864889 (Branka).

PRAVLJIČNI GOST - Oddelek za mlade bralce NŠK je v goste povabil igralca in očka Franka Korošca, ki bo v četrtek, 23. oktobra, ob 17.00 podal pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

PREDAVANJE O ZDRAVLJENJU Z RASTLINAMI: bo v četrtek, 23. oktobra, ob 18. uri v dvorani ZKB na Općinah, Ul. Rizreatorio 2. Predaval bo znani slovenski fitoterapeut Jože Majes po predstavitvi knjige »Zdravnik zdravi, narava ozdravi«. Za dodatne informacije tel. 329-2010356. Vabljeni!

TKD PREGARJE organizira 25. in 26. oktobra 9. gobarski praznik na Pregarjah. V soboto, 25. oktobra, bo igrala skupina Mambo kings, v nedeljo, 26. oktobra, bogata ponudba gobijih jedi, stojnic in razstavo gob. Ob 10.

uri je gobarski pohod, ob 14. uri zavaba z ansamblom Beneški fantje in humoristom gasilcem Sašom.

GLASBENA DELAVNICA - ŠC Melanie Klein organizira glasbeno delavnico za otroke od 4. do 8. leta. Delavnico, ki bo potekala ob sobotah zjutraj vodi prof. Tea Košuta. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

ONAV (vsedržavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer z rdečimi vini iz Bordeauxa. Pokušna bo v torek, 28. oktobra, ob 20.00 na Dolgi kroni v Dolini. Informacije in vpisnina: 333-9857776, trieste@onav.it, www.onav-triste.jimdo.com.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

TEČAJA SLOVENŠCINE pri SKD Dragi Bojan-Gabrovec začneta v torek, 28. oktobra, (nadaljevalni). V četrtek, 30. oktobra, (začetniški). Urnik: 20.00-21.30. Info na tel. 340-2741920 (Mirela).

POBODE V OKVIRU PRAZNKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaške organizacije prirejajo razstavo in pokusujo fanclov z dušo, ki bo v soboto, 8. novembra, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta. Vabimo vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljaljati svoje dobrote, da se prijavijo v urad rajonskega sveta na Proseku št. 159 ali na tel. št. 040-225956 do 30. oktobra.

POKUŠNJA VIN - pobude v okviru praznika Sv. Martina na Proseku: rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseske in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo 5. pokušine vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljavci naj se javijo v tajništvu do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

TELOVADNE URICE za otroke vrtcev s slovenskim učnim jezikom od oktobra do konca maja, vsako sredo z urnikom: 15.30-16.30 ali 16.30-17.30 v večnamenski dvorani Slovenskega dijaškega doma S. Kosovel, Ul. Ginnastica 72. Info tel. 040-573141 ali urad@dijaski.it.

TORKLA v Tržaški Kmetijski Zadrugi, bo začela kmalu obravnavati. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čim prej zglasijo na tel. št. 040-8990120.

ASD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nubrežini s pričetkom v četrtek, 6. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. novembra. Za ostale info na tel. 347-0473606.

ASD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih doma Brdina, Proseška ul. 109, na Općinah. V četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Urniki odprtih vrat sejma: petek, 7. novembra, ob 18. do 21. ure; sobota, 8. novembra, ob 16. do 21. ure; nedelja, 9. novembra, ob 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob pričelki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2015. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org

SKD S. ŠKAMPERLE sporoča, da bo redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6. novembra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj, Vrdelska cesta 7. Vljudno vabljeni!

40 - LETNIKI (1974) se srečamo v Repnu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri ob večerji z glasbo. Pridruži se nam! Pokliči najkasneje do sobote, 8. novembra, na tel. št.: 040-327115.

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v soboto, 8. novembra, ob 15.30 pred spomenikom padlim v Trebčah. Vabimo vse vaščane in prijatelje, da se nam pridružijo, da skupaj nazdravimo!

50-LETNIKI IZ BREGA se srečamo na večerji v soboto, 22. novembra, ob 19.

Slovenski klub

vabi na projekcijo filma
in otvoritev razstave

Banditenkinder - slovenskemu narodu ukradeni otroci

Sodelujeta scenaristka in režiserka Maja Weiss ter predsednik Društva taboričnikov ukradenih otrok Janez Žmavc.

Vabljeni v sredo,
22. oktobra, ob 18. uri
v Gregorčeve dvorano
(Ul. sv. Frančiška 20).

GLEDALISKI VRTILJAK

Lutkovna skupina »Mi smo mi – Navihanci« SKD Celovec

ŽABE

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)
Danes ob 16. uri in ob 17.30
Sodeluje ŠC Melanie Klein
Animacijo podpira ZKB

Društvo slovenskih izobražencev v sklopu 13. Koroskih kulturnih dnevnov na Primorskem

vabi jutri v Peterlinovo dvorano Donizettijeva 3 na ogled predstave Janka Krištofa

PREROK

Glasbena spremjava Paulos Worku in Kerstin Zirgoj Režija: Alexander Tolmaier

Začetek ob 20.30

PRODAM peč na drva za centralno ogrevanje, unical, malo rabljena, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-225817.

V BLIŽINI glavne univerze oddam obnovljeno stanovanje, primerno za dve osebi. Tel: 327-6950659.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 098-980206.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 26. oktobra.
Tel. 040-229439

OŠTERIJA FERLUGA torek, 21.10.14, ob 20. uri

otvoritev Okusi Krasa

fotografska razstava Marka Civardija in Tizianota Neppija z naslovom "Naša ošterija danes pred 100 leti".

Zaigral bo ansambel Ano ur'co al pej dvej.

Vljudno vabljeni!

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino, vabita v prenovljene prostore osmice na Katinari pri Nadliškovi. Tel. št.: 335-6067594.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjeru. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domaćim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

DRUŽINA SLAVEC</

MARIBOR - Predsinočnjim je odprla vrata 49. izdaja gledališkega festivala

Letošnje Borštnikovo srečanje v znamenju igrivosti in razigranosti

Festival Borštnikovo srečanje je predsinočnjim in Mariboru odprl vrata v svoji 49. izdaji. »49 let je častitljiva doba, hkrati pa tudi zadnja priložnost, ko si lahko privočimo nekaj igrivosti in razigranosti,« je ob začetku tega vseslovenskega gledališkega festivala v Mariboru povedala njegova umetniška direktorica Alja Predan. »Letos se bomo družili pod sloganom Igrajmo se! In to zato, ker trdno verjameмо in upamo, da bo končno napočil čas, ko se bomo v gledališkem peskovniku lahko samo igrali in ustvarjali, medtem ko bodo v političnem peskovniku poskrbeli, da se državne potičke ne bodo več podirale in da bomo končno doživel stabilnejše čase,« je še povedala Predanova.

Zbrane je poleg župana Andreja Fištravca nagovorila tudi ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar. »Tako kot je v svoji eksistenci ranljiv vsak posameznik, je ranljiv organizem tudi gledališka skupnost in je ranljiva nacionalna kultura. Ranljiva predvsem tam, kjer je ujeta v mreže finančnih interesov in prioriteta različnih družbenih skupin,« je dejala.

»Naloga ministrstva za kulturo je, da olajša položaj umetnikov in ustvarjalcem, ki delujejo v kulturi. Da naredi vse, da bo družba, vključno z odločevalci, razumeala, da je ustvarjalnost temelj razvoja družbe in umetnosti najvišji izraz naše identitete. Da bo razumela, da je investiranje v kulturo, umetnost in ustvarjalnost naša najboljša naložba za prihodnost,« je še dejala ministrica v svojem prvem nagovoru na Borštnikovem srečanju.

Borštnikov prstan si bo letos nadel prvak Drame SNG Maribor Vlado Novak. »Zdi se mi pomembno, da ostane to srečanje tam, kjer se je začelo, v mestu ob Dravi, kjer so bili glavni iniciatorji festivala, kot sta Fran Žižek in Branko Gombač. In še, tukaj je tudi občinstvo, ki živi s tem festivalom,« je povedal spričo skorajšnje 50-letnice festivala.

Festival Borštnikovo srečanje bo med 17. in 26. oktobrom z gledališkimi predstavami, pogovori, bralnimi uprizoritvami, strokovnimi srečanjimi in drugim tudi letos obogatil oktobrsko kulturno dogajanje v Mariboru. V desetih dneh se bo zvrstilo več kot 70 dogodkov.

Včeraj je tako potekal celodnevni znanstveni simpozij ob 100. obletnici rojstva Vitomila Zupana. Pod naslovom Razmknite se, zidovi, človeškim sanjam so udeleženci obravnavali Zupanov dramski opus. Ta je v primerjavi z njegovim razgibanjem življenjem in proznim ustvarjanjem manj raziskan. Kot je za STA povedala predsednica simpozija Mateja Pezdirc Bartol, Zupanov dramski opus zaznamuje svojevrsten paradoks: po eni strani je bil avtor nagrajen z najvišimi nagradami - Prešernova nagrada za Rojstvo v nevihti, zmaga na anonimnem natečaju jugoslovenskih gledališč z besedilom Bele rakete leta na Amsterdam, po drugi strani pa so njegova besedila na odre pogosto prihajala z večdesetletno zamudo, nekatera še do danes niso dočakala objave ali uprizoritve, od zadnje uprizoritve katere od njegovih dram pa je minilo že skoraj 30 let.

Ideja za simpozij se je po njenih besedah porodila v Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije, saj se jim je zdelo prav, da ob 100-letnici Zupanovega rojstva ponovno preberejo njegov celoten dramski opus in ga tudi ovrednotijo.

Zupanova dramska dela so bila drzna, saj so ob svojem nastanku pogosto prinašala nekonvencionalne ideje in oblikovne rešitve, zato jih nikoli ni bilo moč vključiti v prevladajoče literarne tokove. Hkrati pa so izjemno raznolika, tako po svoji formi, jeziku in slogu, motivih,

temah in idejah kot po žanrskih opredelitvah.

Ssimpozij so zasnovali v treh delih. Prvi del je potekal v dvorani Antona Trstnjaka na rektoratu univerze v Mariboru. Svoje referate so predstavili Ivo Svetina, Gašper Troha, Barbara Orel, Tomaž Toporišč in Blaž Lukan.

Popoldne na malem odru SNG Maribor sledila okrogla miza, na kateri so fenomen Vitomila Zupana predstavili skozi njegovo ustvarjanje za različne medije. O dramskih besedilih, gledaliških uprizoritvah, radijskih igrah, televizijskih in filmskih scenarijih so spregovorili Mojca Kreft, Vilma Štritof, Metod Pevec in Mare Bulc, moderator bo Matej Bogataj.

LJUBLJANA - Posrečena literarna pobuda odmeva v slovenskem prostoru

Osem knjig projekta Koderjana

Postaja Topolovo bo v sklopu svojih projektov v kratkem odprla podružnico v slovenski prestolnici

LJUBLJANA - Jutri v Cankarjevem domu

Kraljeve violine

V okviru Zlatega abonmaja bo v ponedeljek, 20. oktobra (jutri), koncert kanadske skupine Les Violons du Roy. Ansambel je nastal v Quebecu in si nadel ime po slovenskem orkestru Les Vingt-quatre Violons du Roy, ki ga je skladatelj italijanskega rodu Jean Baptiste Lully vodil na francoskem dvoru. V njegovi vlogi bo tokrat nastopil angleški dirigent Jonathan Cohen. Izvedli bodo dela Wolfganga Amadeusa Mozarta (1756–1791) ter Johanna Sebastiana Bacha (1685–1750).

Bachov Koncert za čembalo v f-molu BWV 1056 je nastal na podlagi reciklaže starejšega koncerta za violino, kar je bila takrat sprejeta praksa. Opozorili bi na čudoviti drugi stavek s spevnim partom klavirja in pizzicato spremljavo orkestra. Podobna mojstrovina je Umetnost fuge BWV 1080. Gre za nedokončano kolekcijo fug in kanonov in se je v zgodovini glasbe

veljavila kot najvišji primer kontrapunktske tehnike. Zanimivo je, da ni nastala za določen sestav. Ravnobrano pa so Brandenburgski koncerti sad preizkusov zmožnosti glasbil in njihovega skupnega igranja. Godalna skupina Les Violons du Roy bo izvedla tretji koncert, ki ga tako kot šesti koncert zaznamuje homogena barva godal. V preostalih štirih koncertih pa je Bach dodal kontrastni in heterogeni zvok pihal, trolbil in čembala.

Uvod in zaključek Bachovim delom bosta Mozartova simfonija in koncert. Simfonija v D-duru K196 + 121 je nenavadno delo, saj je nastala iz dveh skladb: prva dva stavka sta namreč iz uverture v najstniski operi La finta giardiniera. Klavirski koncert v Es-duru K271, splošno znan kot »Jeunehomme« (po imenu posvetiteljice, francoske pianistke Victoire Jenamy), pa je temeljni kamen Mozartove skladba-

teljske poti. Wolfgang Amadeus Mozart je že kot otrok blestel kot izreden izvajalec, vendar se je njegovo genialno skladateljsko obdobje začelo pri enaindvajsetih letih ravno s tem koncertom. Skladba korenini v baročni tradiciji, a se ji istočasno izmika in s svojimi inovacijami pogleduje proti Beethovenu ter glasbeni romantiki. To se izraža z nenadnimi klavirskimi vstopi in recitativenimi odseki, ki ga postavljajo na isto raven orkestra. Mozartov in Bachov koncert bo izvedel Alexandre Tharaud, pianist, ki zlahkoto prestopa v različna glasbena obdobja od baroka do 20. stoletja.

Koncert se bo pričel ob 20. uri. Izvajalci bodo igrali pred železno zaveso, da bi se zvok njihove malostevilne zasedbe (jedro orkestra) namreč sestavlja petnajst godalcev) ne razpršil v veliki Gallusovi dvorani.

Sara Zupančič

V sklopu kulturnega projekta Koderjana je izšlo že osem knjig, kot zadnja pesniška zbirka Barbare Korun z naslovom Čečica, motnjena od ljubezni. Projekt je poimenovan po potoku, ki teče skozi beneško vasico Topolovo. Vanjo vsako leto za nekaj dni povabijo enega slovenskega literata, ki lahko tam črpa navdih za svojo knjigo, ki mu jo nato izdajo. V sklopu projekta, ki ga pripravljajo založba Novi Matjur, Kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedadida in Društvo Topolovo, poskrbijo, da vse, kar pesnik ali pisatelj napiše v času prebivanja v beneški vasici, prevedejo še v italijansčino in izdajo v dvojezični knjigi, s posebno likovno opremo.

Dosej so tako izdali dela Iztoka Osojnika, Draga Jancarja, Iztoka Geisterja, Taje Kramberger, Matjaža Pikala, Marka Sosiča ter letos Korunove. Izdali so tudi trojezično knjigo Fabia Franzina, ki je bil edini Italijan. Posebnost dela je bila italijansko narečje, je vedel urednik zbirke Koderjana Michele Obit.

Povabljeni književnike Obit izbira prek poznanstev, ki si jih je pridobil med študijem slovenščine v Ljubljani, saj, kot je pojasnil, je bil tako kot njegovi vrstniki kot otrok primorjan hoditi v italijanske šole.

Projekt rezidence slovenskih pisateljev in pesnikov pripravlja v vasici, ki je znana tudi po festivalu Postaja Topolovo, ki vsako leto gosti umetnike z vsega sveta. Ideja je, kot je povedala direktorica festivala Donatella Ruttar, nastala pred 21 leti, ko so si že zeleli vasio odprieti sodobni umetnosti. To se je sprva zdelo utopično, saj je vas, ki je nekoč štela okoli 400 prebivalcev, pred 20 leti šteala le še 50, danes pa jih ima le še 25. Namen prireditve je ponuditi prostor srečanja za umetnike z vsega sveta, od njih pa pričakujemo le stik, dotik oziroma pečat, ki ga s svojim delom pustijo vasici.

Korunova, ki je, kot je poudarila, »čistokrvna« Ljubljancinka, saj so bili to že njeni prastari, so prebivalci beneške vasicice s svojim narečjem navdihnili in navdušili. Naslov, ki bi se v knjižni slovenščini slišal Dekllica, zmešana od ljubezni, je posvetila tamkajšnjim ženskam. »Ker tamkajšnje ženske držijo skupaj vse z ljubezijo, morda tudi nas moje zbirke zveni rahlo sentimentalno, a to zato, ker so se me tako dotaknile,« je pojasnila. Zbirko krasijo ilustracije lokalnega umetnika Serafina Loszacha.

Poleg omenjenih projektov sta enako živava še Ambasada izbrisanih in muzej SMO - Slovensko multimedialno okno, ki ga je prav tako zasnovala Ruttarjeva. Namnenjen je vsem, ki se želijo seznaniti z zgodovino in sedanjimi razmerami na širšem italijanskem zamejskem območju.

V slovenski prestolnici nameravajo odpreti podružnico Postaje Topolovo. (STA)

Na srečanjih s predstavniki Sveta Evrope v Barceloni in v Valenciji

Katalonci opozarjajo Svet Evrope na neizvajanje Evropske listine o jezikih s strank španskih oblasti

Predstavniki posvetovalnega odpora Sveta Evrope, ki preverja izvajanje Evropske listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih v državah, ki so to listino ratificirale, so se v Barceloni sestali s predstavniki generalne direkcije za jezikovno politiko pri odborništvu za kulturno katalonske deželne vlade. Generalna direktorica Ester Franquesa je na srečanju poudarila predvsem demografsko, kulturno in družbeno razsežnost katalonsčine kot evropskega jezika, kar izhaja iz podatkov o številu ljudi, ki ta jezik govorijo in o ohranjanju medgeneracijskega prenosa jezika.

Svoje poročilo je osredotočila na pomankljivo izvajanje Evropske listine s strank španske države v letih 2010 – 2013, obdobju, na katero se nanaša sedanja misija strokovnjakov Sveta Evrope. Tako je govorila o kršitvi 3. člena španske ustave in nedoslednem izvajaju Evropske listine; še zlasti je opozorila na špansko zakonodajo, ki je škodljiva za katalonski jezik in v nasprotju z Evropsko listino, na pritožbe Katalonije proti španskim zakonom na področju jezika, na odvzemaju jezikovnih pravic državljanom s strani državne uprave v Kataloniji, na oviranje rabe katalonsčine v evropskih institucijah ter na ukrepe deželnih vlad Valencije, Balearskih otokov in Aragone, ki krčijo jezikovne pravice še zlasti na področjih izobraževanja in sredstev obveščanja. Pojasnila je tudi stanje aragonskega jezika.

Predstavnikom Sveta Evrope je tudi izročila kopijo dokumenta, ki jo je v zvezi z izvajanjem Evropske listine v času priprave 4. poročila španske vlade katalonska vlada posredovala pristojnemu ministrstvu za javno upravo v Madridu. Poročilo, ki ga je nato španska vlada posredovala Svetu Evrope vsebine tega dokumenta sploh ne povzema.

Predstavniki Sveta Evrope so bili še zlasti zainteresirani za problematiko na področju izobraževanja, za rabo katalonskega jezika v zdravstvu in v storitvah, ki jih osrednja vlada zagotavlja na področju Katalonije ter za stanje jezika v javnosti. Zanimali so se tudi za deželno politiko za zaščito aragonskega jezika v Kataloniji in za odnos do drugih jezikov, ki so v rabi v državi.

Predstavniki posvetovalnega odbora Sveta Evrope so obiskali tudi Valencijo, kjer so se med drugim sestali s predstav-

niki izobraževalnega sveta valencijske šole, nevladne organizacije, ki so jih seznanili z doslednimi napadi deželne vlade na jezik. V Valenciji govorijo katalonščino, ki se delno razlikuje od jezikovnega standarda, ki je v rabin Kataloniji; zato se je v regiji uveljavil naziv valencianščina; do tega je prišlo tudi zaradi prevlade desno usmerjene Ljudske stranke, ni nikoli hoptelo sprejeti povezave z večjo in bogatejšo severno sosedo Katalonijo.

Predstavniki izobraževalnega sveta Valencije so gostom in Strasbourgoma izročili dokument v zvezi s politiko, ki jo deželna vlada Valencije vodi na škodo jezikovne politike, ki je v preteklosti upoštevala enakopravnost manjšinskega in večinskega jezika. Čeprav so strokovnjaki dejelno vlado dolgo opozarjali na pomankljivosti, ki ne dopuščajo normalizacije in promocije valencijskega jezika, na ta opozorila ni bilo ustrezne odziva. Urad deželne vlade za izobraževanje je dosledno kršil zakonodajo o rabi in poučevanju valencianščine že s tem, da ni omogočil vsek učencem, da bi se naučili tega jezika. Zdaj 60 odstotkov šol omogoča samo pouk v španščini in samo v 40 odstotkih je možen tudi pouk v valencijsčini. Prav tako ni bilo s strani pristojnih deželnih uradov nobene promocije pouka v manjšinskem jeziku. Predstavnike Sveta Evrope so tudi seznanili s pravnimi posegi, ki so jih morali opraviti predstavniki manjšinskih organizacij v obrambo temeljnih pravic državljanov oziroma družin in kar petkrat je vrhovno sodišče razsodilo v prid tem ugovorom, torej v korist pouka v jeziku manjšine. Poudarili so tudi, da je deželna vlada, ki jo vodi predstavnik Ljudske stranke Alberto Fabra, z zaprtjem petih šol ukinila prav toliko sekcij pouka v valencianščini.

Sicer pa so se predstavniki izobraževalnega sveta najdlje zaustavili pri kršitvah Evropske listine. Nova šolska zakonodaja namreč krši temeljna načela statuta Valencije, zaradi česar je v teku postopek pred vrhovnim sodiščem. Skratka, deželna vlada dosledno uvaja politiko marginalizacije valencijanskega jezika.

Predstavniki Sveta Evrope so obiskali tudi Balearske otoke, kjer so prejeli s strani nevladnih organizacij povsem enako sliko. Tudi tamkajšnja vlada ljudske stranke namreč z enako zakonodajo kot Valencija omejuje rabo in predvsem poučevanje katalonsčine.

Pod naslovom srečanje strokovnjakov Sveta Evrope s predstavniki katalonske vlade. V sredini predstavitev novega spletnega portala v irščini. Spodaj septembska množična manifestacija za združeno Bretanijo v Nantesu.

Irska radiotelevizija RTE uvedla nov spletni portal v irskem jeziku

Irska državna radiotelevizijska družba RTE je napovedala nove storitve v irskem jeziku. Tokrat gre za spletni program tekocih novic.

Že pred časom je ta televizijska hiša napovedala več sprememb. Zdaj oddaja vsedržavni televizijski spored v irskem jeziku, radijske spored pa poleg vsedržavne mreže tudi preko lokalnih postaj na ozemljih Zahodne Irske, kjer je irščina v tekoči rabi.

Spletne strani Nuacht RTE (Novice RTE), ki je že začela delovati, čeprav še ne

v popolni obliki, bo vsebovala mednarodne, državne in lokalne novice v irščini. Takega portala v republiki Irski doslej še ni bilo. Pripravljali jo bodo na irsko govorečem območju, v zahodni regiji Connemara, v kraju Baile na hAbhann; to pomeni, dan bodo zaposleni, ki bodo prihajali s tega območja, lahko delali v lastnem okolju in se jim ne bo treba seliti v Dublin; pobudila je torej pomembna tudi z zaposlitvenega vidika.

Generalni direktor družbe RTE Noel Curran je ob predstavitvi pojasnil, da bo

ta prvi multimedijijski portal v irskem jeziku deloval s prerazporeditvijo sredstev znotraj proračuna RTE in torej brez dodatnih stroškov za naročnike in davkoplăcevalce. Po njegovih besedah predstavlja ta odločitev »nov dokaz zavezanzosti družbe RTE irskemu jeziku, potem ko so pred kratkim uvedli tudi nočna televizijska poročila v irščini, kar predstavlja skupno 26 ur več letnih informacijskih sporedov v irskem jeziku. Sklenili so tudi, da ne bodo zaprli nobenega od lokalnih sedežev, kot so sprva načrtovali.

Wales dosegel novi spletni oznaki .wales in .cymru

Tudi Valižani so končno uveljavili pravico do lastne oznake na svetovnem spletu. Pravzaprav gre za dve oznaki, .wales in .cymru v angleščini in .cymru v valižanščini. Valižanska deželna vlada bo poslej vse svoje podatke na spletu prenesla na to oznako, pričrnuila pa so se že številna podjetja, ki imajo sedež v Walesu.

Nacionalna skupčina Walesa, to je parlament avtonome regije, bo svojo oznako spremeniла iz assemblywales.org v assembly.wales. Ta odločitev je posledica dolgotrajne kampanje organizacij za promocijo jezika, ki so se zavzemale za oznako .cym. Zdaj je deželna vlada vzela zadevo v roke in z družbo Nominet, ki je prisotna za registracijo oznak, po treh mesecih pogajanj doseglja kompromisni dogovor o dveh oznakah, s čimer ohranja dvojezičnost. Samo valižanske oznake bi namreč številna podjetja, pa tudi javne uprave, ne sprejeli.

Predsednik valižanske deželne vlade Carwyn Jones je ob napovedi tega dogodka dejal, da bosta novi oznaki povečali prepoznavnost Walesa v svetu, obenem pa bo ta pobuda tudi promovirala rabo valižanskega jezika na svetovnem spletu.

Zaenkrat bodo novo oznako lahko uporabljale javne uprave in organizacije, od 1. marca prihodnjega leta pa vsi, ki bodo to želeli.

Med organizacijami, ki so že napovedale spremembo oznake, je treba omeniti valižanski televizijski kanal S4C, valižansko zvezo rugbyja, federacijo malih podjetnikov Walesa in spletni portal Wales Online.

Kot zanimivost velja povedati, da je bila oznaka za valižanski jezik prirejena na način, da bo dopuščala v naslovih rabo specifičnih črk valižanskega jezika, kot na primer črk ŷ.

Sla po referendumu se širi po Evropi: volivci naj bi odločali o združitvi Bretanije

Sla po referendumu je očitno obšla velik del Evrope. Tokrat so na vrsti Bretonci, ki sicer ne zahtevajo odcepitve od Francije, ampak združitev celotnega ozemlja Bretanije v eno samo deželo; sedaj so namreč razdeljeni med Bretanijo in deželo Loire Atlantique, v slednji pa uživajo znatno manj pravic kot v Bretaniji. Ne gre sicer za formalne pravice, ki jih uživajo manjšine v drugih evropskih državah, kajti Francija manjšin ne priznava, ampak za priznanje jeziku in kulture kot regionalne vrednote, kar je nekako v skladu s francosko ustavo in zakonodajo.

Po množični manifestaciji, ki so jo Bretonci v Nantesu organizirali ob koncu septembra, se je zdaj majhna občina iz dežele Loire Atlantique Saint-Viaud odločila, da razpiše posvetovalni referendum o združitvi Bretoncev v eno samo deželo. To odločitev utemeljujejo s stališči organizacij civilne družbe, da je Pariz pripravil reformo administrativnih enot in državi ne da bi se o tem predhodno posvetoval z zainteresiranim prebivalstvom. Organi-

zacija DIBAB, Odločajte o Bretaniji je zato pozvala župane, naj z referendumu preverijo volje prebivalstva. Občina Saint-Viaud je tak referendum napovedala za 30. november, pri čemer so severna pojasnili, da gre zgolj za pozivodavalni referendum, ki ga občine lahko izvedejo. Volivci bodo odgovarjali na dve vprašanji: prvo zadeva

predlog pridružitve dežele Loire Atlantique deželi Bretaniji, drugo pa ustanovitve Skupščine Bretanije, ki bi združevala pristojnosti departmajev in dežel in bi bila torek nekakšna avtonomna regija.

Zanimivo je, da zamisli o referendumu ne nasprotuje niti francoska vlada. Ministrica za decentralizacijo Marylise

Lebranchu je namreč v televizijskem programu iz Nantesa dejala, da se »v Nantesu počuti Bretonka. Na vprašanje, ali bi bila za združitev vseh petih departmajev v skupno bretonsko deželo, je sicer odgovorila, da načelno ne, vendar je dopuščila možnost o zvezi med vsemi ozemljimi, ki so sestavljali zgodovinsko Bretanijo. »Zgodovinske Bretanije ni mogoče drobiti; videli bomo, kako se bo odločil parlament,« je dejala. Ocenila je, da je zgodovina zelo pomembna, vendar je treba paziti, da bi tega »drugui« ne zavrnili. »Zgodovinska Bretanija sama po sebi še ni zadosten odgovor,« je dejala. Na vprašanje, ali bi bila za referendum, je odgovorila pritrilno, vendar pod pogojem, da o tem odločata skupno dve deželi, Bretanija in Loire, ne pa samo Loire-Atlantique, ki je del dežele Loire.

Bretonski aktivisti pa ta predlog zavračajo; prepričani so namreč, da bi moralom o tem odločati samo prebivalci zgodovinske Bretanije in ne večji del dežele Loire, ki z Bretanijo nima nič skupnega.

LJUBLJANA - Zoran Janković je v Ljubljani že osem let nesporni zmagovalc županskih bitk. Uspeh deloma pripisuje odnosu mestne uprave, ki nudi servis svojim meščanom. Pa tudi dejstvu, da sam nikoli ne sprejme odgovora, da se nečesa ne da. Ostanja ponosen na mesto, ki je, kot navaja, čisto, zeleno, varno, prijazno in ponuja skupno življenje v različnosti. Na županskih volitvah ste zmagali že četrči, tudi tokrat prepravičljivo v prvem krogu.

Se že pristeve med t. i. večne župane, ki ne morejo pasti, razen če sami odidejo?

Zanimivo vprašanje. Že večkrat sem povedal, da v principu obstoječi župan volitve lahko le izgubi. Veseli me, da so bile ravno te volitve v Ljubljani dokaz, da dobro zmaguje na dolgi rok. Ljudi ne gre podcenjevati, saj vidijo, kaj se dogaja. Te volitve so bile zame zelo zanimive. Prepričan sem, da bi bila podpora še večja, če mi ankete ne bi kazale tako dobro. Trdim, da moji volivci niso prišli na volitve, saj so ocenili, da jim ni treba.

Brez sodelavcev ne bi šlo. Ta ekipa je šla v osemih letih čez šest volitev, vključno z državnozborskimi. Pet smo jih močno zmagali.

V predvolilni kampanji so vam protikandidati očitali pomanjkanje sodelovanja - tako z opozicijo v mestnem svetu kot s četrtnimi skupnostmi. V mestni svet prihajajo kar tri vaše protikandidatke - jim boste dali priložnost, boste sodelovali z njimi?

To je spet ena od floskul. Nenazadnje je demokracija matematika. Gospa Ljudmila Novak me je v parlamentu poučila, da moram znati štetni. In to misel lahko vracač na lokalni ravni. Sicer pa vsem protikandidatom en odgovor: Lista Zorana Jankovića je zmagala v vseh četrtnih skupnostih, v 12 imamo absolutno večino. Torej naj me ne prepričujejo, da so oni za ljudi, jaz pa ne. Sodelovali bomo z vsemi, ki želijo dobro Ljubljani in njenim prebivalcem.

V mestnem svetu pa tokrat nimate absolutne večine - boste tvorili koalicijo ali boste podporo iskali za vsak projekt posebej?

Še ne vemo. Pustili bomo času čas. Tudi prej je bilo praktično vse izglasovano z več kot 30 glasovi, čeprav jih je imela naša lista 25.

Torej so tudi drugi podpirali naše predloge. Me pa zanima, če se bodo ostale stranke dogovorile za skupno sodelovanje. Le kako bo npr. šla ZL skupaj s SDS?

V svojih vrstah imate tudi nekatera nova imena. Jim lahko zaupate, ali se lahko vnovič zgodi kak razkol, kot se je z dehom, ki se je nato odcepil v ZaAB?

Vi veste, ko greste ven, če vam bo kaj padlo na glavo? Vodenje temelji na transparentnosti, zaupanju in na začetku vsem sodelavcem zaupam. Ko je enkrat to zaupanje izgubljeno, potem je pa konec. Svojih bivših sodelavcev se tudi spomnim ne več. Pa ne da bi govoril slabo o njih. Odločili so se, kakor so se, pozabili so, kako so prišli na določena mesta, izkazalo se je, da nimajo prav. Od Alenke Bratušek sem želel, da tudi po kongresu PS ostane na mestu predsednice vlade in začne izvajati program, s katerim smo zmagali na volitvah leta 2011. Odločila se je drugače.

Ampak na zadnjih volitvah pa niste. Bratuška pa je prišla v parlament.

Te volitve sem jaz izgubil. Je pa zanimivo, da letos nismo uspeli s programom, s katerim smo leta 2011 zmagali. Program tokrat ni štel. Mladi na Koroškem so teden dni po volitvah začeli zbirati podpise pod petico za tretjo razvojno os pred letom 2030. Teden pred volitvami sem obiskal Slovenj Gradec in se slikal pred našim jumbo plakatom, na katerem je pisalo: Tretjo razvojno os začnemo graditi v 12 mesecih. Tudi tega niso prebrali. A ko gre za zaveso, ima volivec vedno prav, pa če se odloča z glavo ali čustveno. Sem pa prepričan, da bi prišli v parlament, če bi sam kandidiral za poslanca.

Resno?

Da. A to, da bi z največje stranke prešli na pet ali šest poslancev, bi bila zame slaba tolažba. Zato sem pravzaprav bolj zado-

POGOVOR - Zoran Janković, župan Ljubljane

»Sodelovali bomo z vsemi, ki želijo dobro Ljubljani«

POGOVARJALI STA SE MOJCA ZORKO IN JANJA ZALAR (STA)

»Te volitve so bile zame zelo zanimive. Prepričan sem, da bi bila podpora še večja, če mi ankete ne bi kazale tako dobro. Trdim, da moji volivci niso prišli na volitve, saj so ocenili, da jim ni treba. Brez sodelavcev ne bi šlo. Ta ekipa je šla v osemih letih čez šest volitev, vključno z državnozborskimi. Pet smo jih močno zmagali.«

voljen, da se je iztekel, kot se je, da smo v stranki razčistili stvari in jo bomo začeli graditi na novo, na zdravih temeljih.

Koliko članov ima PS?

Nekaj več kot 2300 članov. Ni bilo kaj dosti osipa.

Ste sicer spremjali nadaljnjo pot Bratuške, njeno komisarsko zgodbo?

Ne.

Ostajate torej na celu prestolnice. Kakšen menite, da bo odnos z vladom?

Želimo si, da bi bil čim boljši. Z Mirom Cerarjem sva si medsebojno čestitala ob uspehih na volitvah. Enkrat sva se vmes dobila na kratko, a prepričan sem, da bo prišlo do srečanja na najvišjem nivoju in skušali bomo stvari, ki so pomembne tako za mesto kot državo, reševati. Od štirih vlad, s katerimi sem sodeloval kot župan, so tri Ljubljani vzele denar, da bi me kaznovale. Pravi značaj ljudi se pokaže, ko pridejo na položaj.

Tudi ta vlad napoveduje zategovanje pasu. Se bojite vnovičnih rezov?

Kolega Čerin ima nalogu, da pripravi seznam vseh odprtih vprašanj, potem bomo pa videli.

Ravnog Čerin je nedavno dejal, da ste predlagali številne predpise, ki bi olajšale delo občin - katere denimo?

Na primer s spremembou zakonodaje bi lahko omogočili stanovanjskemu skladu, da se zadolži brez poroštva lokalne skupnosti.

Ta bi lahko od Evropske investicijske banke dobil ugoden kredit za gradnjo stanovanj. Lahko bi na tudi prenesli nekatere inšpekcijske službe. Pravzaprav smo predlagali,

da bi na mestne občine prenesli naloge upravnih enot. Nihče mi ne zna razložiti, kako je možno, da mora občina čakati štiri leta na neko odločbo državnega organa. Urnebane sredine morajo dobiti večjo veljavjo.

Je med slovenskimi kak župan, ki ga posebej cenite?

Delo Borisa Popovića spoštujem, ker je iz Kopra naredil res prijetno mesto. Cenim tudi Bojana Kontiča iz Velenja, Metoda Ropreta iz Brezovice... A poudarjam, da vsega ne poznam.

Če govorimo o županih mestnih občin, so skupni imenovalec večine tudi mnoge kazenske ovadbe. Čemu pripisujete dejstvo, da policija v zadnjem času vse več pozornosti namenja delu županov?

Ne znam razložiti, ocenjujem pa, da je nastala klima, v kateri je lahko vsak, ki je uspešen, deležen ovadb. Samo eden od mestnih svetnikov je v zadnjih štirih letih proti meni vložil 57 ovadb. Vse postopke proti meni vodi tožilka, ki je povezana z eno od političnih strank. Tako da se mi zdi vse skupaj logično. Niso pa mi logični očitki o podkupninah za donacijo za Ljubljanski grad ali pa očitki, da sem sodelavcem načrtil, naj prodajo zemljo po 1000 evrov, čeprav naj bi vedel, da je na trgu cenejša. Trdim, da je moja naloga skrbeti za dobrobit občine.

Pred vami je prvo sojenje, zaradi katerega boste najbrž moralni veliko časa preživeti na sodišču.

Mislite?

Iz izkušenj sodeč, da. Kako bo to vplivalo na vaše delo?

Upam, da bo na prvi obravnavi že vse zaključeno. Ker če govoriva o zadevi Mercator Niš, sem obtožen zlorabe položaja za pogodbou, ki je nisem podpisal in janjo sem izvedel še pole dveh letih v revizijskem postopku. Nočem biti podcenjevalen, ampak če greste v trgovino, kupite kilogram banan, pa vam zaračunajo tri, je potem objektivno kriv predsednik uprave? Prišel sem v polojaz, ko so me mediji že obtožili, obsodili, zaprli. Le še na sodišču se lahko operem krije in dokaže svojo nedolžnost.

Potem pričakujete, da bo tožilstvo umaknilo obtožnico?

Tega ne vem, lahko bi jo že. Pričakujem, da bom na sodišču oproščen.

Torej zaupate v sodišča?

Da. Če jim ne bi zaupal, komu pa naj bi?

Če se vrnemo na občinsko raven, evropska sredstva bodo v novi finančni perspektivi drugače razdeljena. Bodo ljubljanski občini še na voljo v enakem obsegu kot doslej?

di do 1500 evrov. To, kar so naredili, je katastrofa.

Prav tako propada Tribuna pred tuhom, ki je v stečaju. Pa Bavarski dvor in lahko se zgodi, da se stolpnica, ki je zraven, sezuje.

Imate še kakšno delnico Mercatorja?

Ne.

So se par mesecev po prodaji Mercatorja uresničili vaši strahovi glede sprememb v njem?

Težko rečem. Nazadnje sem obiskal Mercatorjev trgovine v času državnozborskih volitev in zaposleni so se z nostalgijo spominjali starih časov. Sam vem, kaj bi naredil z Mercatorjem. Združevanje je pomembno, ampak združevanje, ne nakup. In približno vem, kaj bo Todorič naredil. Trgovin ne bo zapiral in to je dobro za oba: Mercator in Agrokor. Z nakupom je naredil posel stoletja.

Nova vlada bo kljub prvim pomislekom zdaj očitno nadaljevala s privatizacijo, vi ste še vedno ...

... jaz sem proti, bil sem proti in ostal bom proti. Po ekonomski temi sem nacionalist in perspektivnih podjetij ne smemo prodajati. Treba je imeti nacionalne šampione.

Država je prodala tudi svoj delež v Aerodromu Ljubljana. Se bojite, ker je Raport usmerjen bolj v tovorni promet, da bi to vplivalo na turistični obisk Ljubljane?

Če se bo to zgodilo, bo tragično. Če bomo postal center za cargo promet, lahko pozabimo na turizem, ki je perspektiven in ustvari približno 13 odstotkov bruto domačega proizvoda. To bi bilo pogubno.

Kje so priložnosti za tuge vlagatelje, vi ste hodili po Azerbajdžanu, Fištravec po Kitajskem ...

Ti, ki ste jih omenili, imajo denar. Sam bi si denimo želel hotel s petimi zvezdicami na Bavarskem dvoru. Računamo tudi na novo »Silicijevo dolino« med tehnološkim parkom in biotehniško fakulteto. Ne pozabimo na IBM, ki je v Ljubljani odpril center za JV Evropo. Zelo pa me veseli prihod Ikee, pa ne le zaradi 300 zaposlenih in 80 milijonov evrov vredne investicije. Gre namreč za veliko in pomembno svetovno znamko, kar bo tudi pozitiven signal za druge vlagatelje.

Kaj pa regionalno povezovanje na Balkanu, Beograd bo gradil mesto na vodi, je kakšen potencial tudi v Ljubljani za kaj tako megalomanskega?

Takšnega ne. Ta je res megalomanski. Zame je največji projekt, ki ga lahko Ljubljana dobi, poglobitev železnice. In na to računam.

Brez Emonike?

Lahko. Projekt Emonika bo prej ali slej izveden, v to sem trdno prepričan.

So se pač odločili, da bodo najprej gradili druge. V Zagrebu so zgradili dober center.

Emonika ni edini zasebni projekt, ki stoji. Niste znani kot nekdo, ki bi stal križem rok. Kaj lahko naredite kot župan?

Večina projektov, ki stojijo, so na slabih bankih ali v stečajni masi. In na sestanku z vladom bom predlagal spremembo stečajne zakonodaje. Nima smisla, da se stvari prodajajo po nerealnih cenah. Zdaj prodajajo Viator & Vektor v stečaju. Hoteli so 40 milijonov, pa ni bilo zanimanja.

Mestu so ga ponujali za 30, mi bi se lahko pogovarjali o 11 milijonih evrov. Ampak nimajo interesa. Prodaja se KPL. Za 6 milijonov evrov še zraven ne bo nihče prislužil. Zakaj niso začeli recimo z dvema?

Zakaj?

Cloveško gledano, tistem, ki vodi stečaj, ali pa slab banki, se ne mudri. Če prej konča, je prej konec tudi njegovih prihodkov. In v tem delu je treba zakon spremeniti.

Za zaključek: kje je vaš najljubši kotiček v Ljubljani

Tukaj na Magistratu. Pa doma, pa na ljubljanskih ulicah. In seveda na Golovcu, ki ga obiskujem s svojo šestmesečno dogo. Z veseljem grem tudi na kavo v središče mesta. Je več najljubših kotičkov.

Ali ste pripravljeni na zimo?

RB - Škerk Boris

NOVO!! FOTOVOLTAIČNI SISTEMI S SHRANJEVANJEM ENERGIJE

UPORABITE SVOJO ENERGIJO TUDI PONOČI PREKO 70% ZNIŽANJE RAČUNA ZA PORABO ELEKTRIČNE ENERGIJE

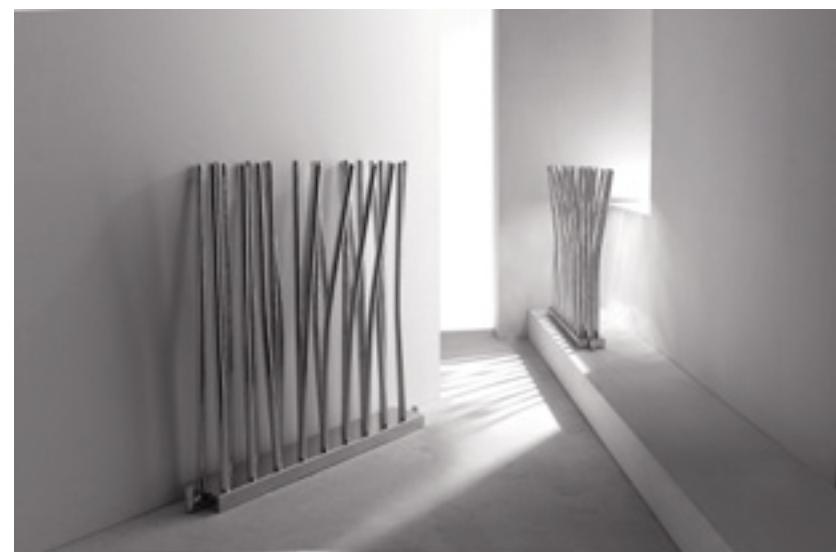
Obrtna Cona Zgonik - Proseška postaja 29/E
Tel. 040 251065 Mob. 335 6002920
e-mail: rbkabel@virgilio.it, www.rbimpianti.net

Ko izbiramo način za ogrevanje hiše ali stanovanja razmišljamo o viru topote, mestu priprave, napravi za pridobivanje topote, načinu razvoda in načinu ogrevanja prostrov. Vir topote predstavlja energet, ki je lahko premog, biomasa (les in peleti), plin, kurično olje, električna energija ali kateri od alternativnih virov. Že pripravljena topota iz vročevodnih omrežij daljinskega ogrevanja predstavlja elegantno rešitev, saj se nam ni potrebno ukvarjati z izbiro in dobovo ustreznega vira, niti z vzdrževanjem naprav za ogrevanje. Na tak sistem ogrevanja pa običajno ne moramo računati pri individualnih hišah in stanovanjih, saj je odjem na površinsko enoto izven urejenih sosesk z večstanovanjskimi zgradbami preskromen.

Topota lahko pripravljamo lokalno – se pravi v vsakem prostoru posebej, ali pa centralno in jo z medie, ki je lahko voda ali zrak, distribuiramo po celotnem objektu. Pri lokalnem ogrevanju so same naprave za pridobivanje topote običajno že tudi ogrevala, medtem ko si pri centralnem ogrevanju lahko izberemo različna ogrevala in s tem različne načine ogrevanja prostrov. Vsekakor pa so vrste ogrevanja med seboj tesno povezane in zaradi tega izbiro vira topote večkrat pogojuje cel ogrevalni sistem. Z izbiro nizkotemperturnega kotla ali topotne črpalk smo se na primer že iz samega začetka odločili tudi za nizkotemperturno ogrevanje in z njim povezane večje površine, ki so značilne za stensko in talno ogrevanje, oz. večje površine radiatorjev.

Radiatorsko ogrevanje

Radiatorski način ogrevanja je še danes najbolj razširjen. Odlikuje ga enostavna in cenena vgradnja in nezahtevno vzdrževanje in čiščenje. V višanjem standarda pa se povečujejo tudi zahteve po estetskem izgledu. Rešitev s »skrivanjem« radiatorjev za predmete ali okrasne plošče je s stališča ogrevanja zelo slaba rešitev. Radiator namreč kar precejšen del topote odda s sevanjem in če »ne vidiš« bo oddal manj topote. Prav zaradi tega razloga lahko najdemo na trgu široko paleto t.i. dizajnerskih radiatorjev, ki nudijo skupaj visoko učinkovitost in privlačno

estetiko. Glavna pomanjkljivost radiatorskega ogrevanja je neugodna razporeditev temperatur po višini. Pri visoki površinski temperaturi radiatorjev pa je intenzivna tudi cirkulacija zraka, ki povzroča dviganje prahu. Poleg tega, so radiatorji tudi manj primerni za nizkotemperturne sisteme oziroma je v teh primerih treba bistveno povečati njihovo površino.

Ogrevala pri nizkotemperturnem ogrevanju

Za nizkotemperturno ogrevanje dimenzioniramo ogrevala na vstopno temperaturo 50 - 55 °C in izstopno temperaturo 40 °C. Če želimo doseči enak topotni učinek, kot pri običajnih sistemih ogrevanja s temperaturo 90/70 °C, morajo biti površine radiatorjev bistveno večje. Pri obstoje-

čih starejših ogrevalnih sistemih ogrevanja, so ogrevala v večini primerov topotno predimenzionirana. Vzrok je v tem, da so bili starejši ogrevalni sistemi zgrajeni brez ustreznega topotnega izračuna in tehnične dokumentacije. Zaradi tega lahko obstoječi radiatorji primerno ogrejejo prostor tudi s sistemom ogrevanja 50/40 °C a to le v primeru posegov, s katerimi zmanjšamo topotne izgube poslopja, kot so na primer vgradnja dodatne topotne izolacije in/ali energijsko varčnih oken.

Talno ogrevanje

Kljud temu, da je v zadnjih letih vedno bolj priljubljeno in to še predvsem pri novogradnjah, je talno ogrevanje pravzaprav najstarejši znan način centralnega ogrevanja, saj so ga uporabili že v starem Rimu za ogrevanje kopališč in hiš. Njegova glavna prednost je ta, da ga ne vidimo, po drugi strani pa moramo pred njegovo vgradnjo

tecnoedile s.a.s.
TRST, UI. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji ter oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

DANEV

PRAZNJENJE GREZNIC
PREGLEDI S TU KAMERO
ZIDARSKA DELA

Obrtna cona Zgonik • Proseška Postaja 29/C
Tel. 040 2528113 • Fax 040 2528124
info@danev.it • www.danev.it

NAJ VAS JESEN NE PRESENETI

Pihalniki
Tecnoutensili
ŽELEZNINA GARDEN ORODJE

OBİŞCITE NAS

Motorni žage

Općine
Proseška ul.7
tel-fax:+39 040 21 23 97
info@tecnoutensili.eu
www.tecnoutensili.eu

STIHL

temeljito premisli. Preden se odločimo za talno ogrevanje oz. izračun, moramo vedeti, kakšne bodo talne oblage in kako bo razmeščeno pohištvo. Učinkovitost talnega ogrevanja je odvisna od temperature tal oz. razlike med temperaturo zraka in tal, pri tem pa so omejitve še kar ostre. Kljub temu, da so topla tla prijetna za hojo, njihova temperatura vsekakor ne sme presegati 26°C, oziroma 28°C v prostorih, kjer se zadržujemo dalj časa. Zaradi velike površine je talno ogrevanje med najprimernejšimi pri sistemih nizkotemperturnega ogrevanja.

Prednosti talnega ogrevanja

Talno ogrevanje se danes čedaže bolj uveljavlja predvsem zaradi svojih izjemnih lastnosti. Največja prednost je idealen temperaturni profil, oziroma ugodna razporeditev temperature od tal do stropa, ki omogoča prijetno in zdravo bivanje v prostoru. Poleg tega omogoča tovrstni način ogrevanja tudi manjše stroške: v primerjavi z radiatorskim ali konvektorskim načinom ogrevanja se pri talnem ogrevanju doseže enak občutek topote pri 1 do 2 °C nižji povprečni temperaturi, kar omogoča 6 do 12 odstotkov prihranka energije. Izgube energije med zračenjem so manjše kot v prostorih, kjer so radiatorji nameščeni pod okni. Pri talnem ogrevanju predstavlja celotna površina tal enotno grelno telo, ki je učinkovita tudi pri zelo majhnih temperaturnih razlikah, saj velike površine oddajajo 50 do 80% topote s sevanjem, medtem ko je delež sevanja pri radiatorskem ogrevanju največ 25% (pri konvektorskem pa praktično zanemarljiv). Dvigovanja prahu radi gibanja zraka skoraj ni.

Stensko ogrevanje

Stensko ogrevanje je podobno talnemu ogrevanju, pri vgradnji takega sistema pa moramo upoštevati večje število dejavnikov. Glavna konstrukcijska razlika je v tem, da se moramo pri polaganju cevnih sistemov prilagoditi arhitekturi prostorov. Stensko ogrevanje je lahko toplotno povezano na steno, lahko pa je tudi izvedeno brez nje. Pri topotni povezavi na steno so cevi v dobrem stiku s steno, ki predstavlja hranilnik topote. Temperaturne spremembe so počasne, izolacija sten, predvsem če so to zunanjne stene, pa mora biti zelo dobra. Za ugodje je primernejše ogrevanje zunanjih sten, po drugi strani pa taka rešitev povzroča precejšnje izgube v primeru nezadostne izolacije. Sistemi stenskega in stropnega ogrevanja so torej primerni predvsem za hiše z majhnimi topotnimi izgubami, ki jih lahko pokrijemo z nizkotemperturnim ogrevalnim sistemom. Temperatura na površini stene mora biti pri hlajenju vedno in povsod višja od temperature rosiča zraka, kar v soparnih dneh pomeni manj učinkovito hlajenje.

Stropno ogrevanje

Kadar cevi položimo pod omet na stropu govorimo o stropnem ogrevanju. Za ogrevanje bivalnih prostorov je stropno ogrevanje primerno le, kadar načrtujemo tudi hlajenje, za kar uporabimo iste cevne napeljave. V osnovi so to ploščni paneli s predpripravljenimi cevmi, ki jih ob montaži zaporedno povežemo v skupno ogrevalno zanko. Stropno ogrevanje je običajno ceneje od talnega, zaradi ugodja moramo paziti, naj temperatura v sistemih ne preseže 35°C. Pri višjih temperaturah se namreč ne počutimo dobro, ker zgornji del telesa, predvsem glava, prejme preveč topote od segretega stropa.

Konvektorsko ogrevanje

Vpih toplega zraka (toplozračno ali konvektorsko ogrevanje) - je v stanovanjskih prostorih običajno manj razširjen. Priprava toplega zraka je lahko centralna, tako imamo razvod zraka po hiši, ali pa pripravimo zrak v prostoru, do katerega pripeljemo topoto z vmesnim medijem (npr. vroča voda). Razvodni kanali za zrak vzemajo precej več prostora kot pa razvod vroče vode, hkrati pa za razvod zraka potrebujemo tudi nekaj več energije. Konvektorsko ogrevanje je primerno za uporabo nizkotemperturnega ogrevanja, še predvsem pa v primeru, ko želimo kombinirati ogrevanje s klimatizacijo ali prezračevanjem.

Salon pohištva Banles je družinsko podjetje, ki se ukvarja s prodajo pohištva slovenskih proizvajalcev. Ponašajo se s kar 20 -letno tradicijo. Na 1000 m² razstavne površine imajo razstavljeno pohištvo za vse prostore Vašega doma.

Za Vas si vzamejo čas, Vam svetujejo, načrte računalniško izrisajo ter poskrbijo za dostavo in strokovno montažo.

Ponujajo pester izbor kuhinj za vse okuse. Izdelajo jih tudi po meri in okusu. Poskrbijo tudi za pripadajočo jedilnico različnih proizvajalcev iz različnih vrst lesa.

Otroške sobe izdelane v različnih barvnih odtenkih, ki jih imajo otroci najraje. Z različnimi kombinacijami pohištva naredijo otroško sobo za pravljivo domovanje za vašega otroka.

Za starše pa spalnice: klasične ali moderne. Njihova ponudba obsega vrsto spalnic različnih proizvajalcev.

Dnevni prostor lahko opremijo s pohištvo gladkih ali stilnih linij, v modernih ali klasičnih barvah in različnih materialih. Potopljeni v udobje sedežne garniture pozabite na tempo sodobnega časa. Sedežne garniture vam prav tako izdelajo po naročilu.

Preverite in jih obiščite v Salonu pohištva Banles iz Lokve pri Divači – najboljše kar se lahko zgodi Vam in vašemu stanovanju.

pohištvo slovenskih proizvajalcev
računalniško izrisani načrti
dostava in strokovna montaža

Salon Pohištva - BANLES d.o.o.
Lokev 189b
Tel: (05) 73 10 960
Fax: (05) 73 10 961
www.banles.si
banles@siol.net

torek - petek: 8.00 - 12.00 in 15.00 - 19.00
sobota: 8.00 - 12.00
ob nedeljah in ponedeljkih zaprto

PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA
MARIO MUCCI S.R.L.

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

Železnina Terčon

SVOJI VODI IZ PIPE
DODAJ MEHURČKE!

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

TECNO NOLEGGI

NA RAZPOLAGO 20 PLOŠČADI

IZPOSOJAMO
DVIZNE PLOŠČADI:
KAMIONSKE KOŠARE,
SAMOHODNE KOŠARE
IN PAJKE

Tel. in Fax. 040 8321268
Mob. 335 6576587
Krminka, 543
Dolina - TRST

DO 47 METROV VIŠINE

www.tecnonoleggi.it

La Combustibile s.r.l.

TRST - DOMJO 38 - TEL. 040.820331 - www.lacombustibile.com

- Diesel goriva
- Kurilno olje za ogrevanje
- Dostava na dom drvi in peletov
- Peči in štedilniki na drva in pelete

VELIKA IZBIRA - IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

GORICA - Aretirali romunsko državljanke, njena pajdaša še iščejo

Vsaj trideset goriških žrtev tatinske trojice

Pamela Craciun

Sodnik za predhodne preiskave je na zahtevo goriškega tožilstva odredil pripor za tri romunske državljane, dve ženski in enega moškega, ki so osumljeni številnih tatvin, do katerih je v zadnjih mesecih prišlo v goriški pokrajini. Trojica Romov, menijo preiskovalci, je v sodelovanju z drugimi sonarodnjaki odgovorna za drzne tatvine in rope zlatih verižic in drugega nakita, o katerih je Primorski dnevnik v preteklih tednih večkrat poročal. V avgustu in septembru je bila topla dejavnina po vsej goriški pokrajini, a tudi v Sloveniji in drugod: sile javnega reda so samo na Goriškem

zbrale okrog trideset prijav, uspelih in neuspelih poskusov tatvin pa je bilo po vsej verjetnosti mnogo več.

Pri preiskavi so sodelovali karabinjerji goriškega poveljstva, njihovi kolegi iz Gradišča ter policisti mobilnega oddelka goriške kvesture. Vse tatvine, ki so jih obravnavali, so bile med sabo podobne. Tatovi so se svojim žrtvam, ki so bili praviloma starejši ljudje, približali z večjim avtomobilom s tujimi, navadno nemškimi registrskimi tablicami. Starostnike, ki so jih nameravali okrasti, so nato vladno zaprosili za informacijo. V večini primerov so spraševali, kako do najbljžje lekarne, saj naj bi se otrok, ki je ležal na zadnjih sedežih avtomobila, počutil slabo. V zahvalo na informacije so naivne dobrotnike pred odhodom objeli, pri tem pa so jim bliskovito odtrgali nakit. Da bi jih zmedli, so tatoi nekaterim žrtvam pripeli okrog vrata drugo, poceni verižico. Ko jim nakita ni uspelo ukrasti zlepa, so uporabili nasilje.

Do odločilnega koraka v preiskavi je prišlo septembra: zaslugo za to ima maršalo karabinjerjev, ki je na dela prost dan v Foljanu opazil sumljiv avtomobil s tujo registracijo. Avtomobila ni uspel ustaviti, zabeležil pa si je številko tablice, kar je bi-

lo preiskovalcem v veliko pomoč.

Tatove so policisti že skoraj prijeli konec septembra v Gorici, a niso bili uspešni. Patrulja je med vožnjo po mestu opazila temen avtomobil, ki se je približal stajnjemu občanu. Ko je neznani voznik zagledal policiste, je prisutni na plin in odpeljal, patrulja pa se je pognala za njim. Zasedovanje se je končalo na meji, saj so tatoi pobegnili v Slovenijo in Izginili.

Eno izmed članic tatinske tolpe, 34letno Pamela Craciun, so aretilirali v prvih dneh oktobra v bližini Piacenze. »Kaže, da je topla dejavnina po celi severni Italiji. Craciunovo so zalotili v neki vasi v bližini Piacenze, kjer je poskušala oropati starejšo osebo,« je za Primorski dnevnik povedal vodja mobilnega oddelka goriške kvesture Claudio Culot. Ženska je sedaj v priporu v Piacenzu. Še vedno pa sta na prostosti njena pajdaša, deset let mlajša M.U. in C.I., ki ju je s fotografijami prav tako prepozna več goriških okradencev. Policisti in karabinjerji ju še iščejo, saj zanju ni znan noben naslov bivališča, identificirati pa bodo skušali tudi ostale ljudi, ki sodelujejo pri kraju. Pri tem jim bo prav prišla vsaka dodatna informacija morebitnih prič ali žrtev, ki tatvin doslej še niso prijavile. (Ale)

ROJE - Letališče Pod zemljo kovinske gmote

Bodo pred ponovnim odprtjem letališča na Rojah morali izvesti akcijo odstranjevanja neeksplodiranih ubojnih sredstev? To vprašanje si postavlja predsednik združenja Duca D'Aosta Fulvio Chianese, ki je v prejšnjih dneh spremjal skupino izvedencev. Po naročilu ustanove za civilno letalstvo Enac so obiskali letališče na Rojah, ki je že dober mesece zaprto.

»Prišli so v ponedeljek. Ustanova Enac jim je zaupala nalogo, da preverijo, ali so na območju letališča še vedno prisotna neeksplodirana ubojna sredstva iz časa vojne,« pravi Chianese in nadaljuje: »Prišli so s posebnimi detektorji, ki se jih poslužuje tudi vojska. Z napravami za iskanje kovin so ugotovili prisotnost železnih gmot, za katere obstaja sum, da gre za neeksplodirana ubojna sredstva. Kljub temu, da se te kovinske gmote nahajajo več metrov globoko, bodo morali zdaj preučiti, ali je treba izvesti akcijo odstranjevanja.« Chianese je zelo zaskrbljen, saj meni, da bo pred ponovnim odprtjem letališča minilo še dolgo časa. »Tudi delavcev, ki bi morali zavarovati propadajoče letališke objekte, ni na spregled. Ustanova Enac je sprva navedovala odprtje letališča v prvi polovici oktobra, nato so iz Rima sporočili, da bodo dela zaključena novembra. Bojim pa se, da je bila tudi ta napoved preveč optimistična,« je še povedal predsednik združenja Duca D'Aosta, Fulvio Chianese.

GORICA-SOLKAN Livarna pod drobnogled Na delu čezmejno omizje

Skupno izvajanje meritev onesnaževanja s ciljem, da se izboljša kakovost zraka in življjenja ljudi, ki bivajo v goriškem čezmejnem pasu. To je cilj italijansko-slovenske delovne skupine, v kateri sodelujejo predstavniki okoljske agencije ARPA FJK in predstavniki slovenske agencije za okolje ARSO, ki so se v minulih dneh srečali na goriškem županstvu. Goriška občina se namreč že dalj časa zavzema za čezmejno študijo, ki bi vzela v pretres tudi izpuste solkanske Livarne in jih analizirala.

»Zavedali smo se, da je poseganje v področje okoljskih problematik v tuji državi težko, kljub temu pa smo se v vseh teh letih naprej borili. Institucije smo opozarjali na nevsečnosti, ki so posledica čezmejnih emisij. Spomniti želim, da sem moral zaradi svojih izjav o onesnaževanju Livarne pred sodniku. Čeprav je bila potem vložena zahteva po ustanovitvi postopka, to ni bila lepa izkušnja,« pravi goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki je z ustanovitvijo mešanega delovnega omizija in napovedjo izvedbe študije zadovoljen. Odbornik spominja, da je goriška občina pred leti, ko je bil v teku postopek iz izdajo okoljskega dovoljenja Livarni, poslala slovenskemu ministrstvu za okolje vrsto pripomb, kasneje pa je državni sekretar Peter Gašperšič predlagal, naj agenciji ARPA in ARSO sodelujeta pri izdelavi študije, s katero bi preverili stopnjo onesnaženosti zraka v Gorici in Novi Gorici. Prihodnje srečanje med agencijama bodo priredili v Ljubljani do 15. novembra, pred božičem pa naj bi v Gorici predstavili načrt skupnega dela.

PODGORA - Texgiulia

Delavci stavkajo

Še eno krizno žarišče

BUMBACA

Delavci podgorske tovarne Texgiulia bodo jutri stavkali. Odločitev so sprejeli na zadnjem zborovanju, na katerem je tekla beseda o težavah tovarne, ki izdaje blago in tekstilne izdelke. Nekaterim delavcem se izteka dopolnilna blagajna, nakar jih grozi mobilnost. »Protestirali bomo zoper vključitev 26 delavcev v program mobilnosti in proti zaprtju tovarne: v sprevodu se bomo odpravili k županu,« napovedujejo. Tovarna, ki je povezana z družbo Gabel, je že dlje časa v krizi. Nekoč je štela med 70 in 80 delavcev, zdaj pa tvega, da jih bo ohranila le tretjino, saj se je v prejšnjih letih odločilo za mobilnost že 25 delavcev.

Jadrnica nasedla pri rtu

Sedem metrov dolga jadrnica z dvema potnikoma je včeraj potrebovala pomoč, ker je nasedla pri rtu Punta Sdobia. Luška kapitanija iz Tržiča je na kraj poslala plovilo s svojim osebjem. Po preverjanju, da osebi nista utрpeli poškodb in da aparature delujejo, je jadrnica s pomočjo osebja kapitanije odjadrala v smer kraja Caorle.

Reforma krajevnih uprav

Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič prirejata jutri ob 20. uri v centru Bratuž v Gorici srečanje »pod lipami« na temo deželne reforme krajevnih uprav in upravne avtonomije za slovensko manjšino v FJK. Gostje bodo Mara Černic, podpredsednica pokrajine, ter župani Alenka Florenin, Franca Padovan in Fabio Vizintin.

Ikea v Vilešu ima pet let

Ikea v Vilešu ima pet let. Trgovino so odprli 21. oktobra 2009, od tega dne do danes pa je po navajanju službe za odnose z javnostmi priklicala 7.000.000 kupcev; preko 3.000.000 jih je postal stalnih odjemalcev, 11 odstotkov jih je prišlo iz Slovenije, 5 odstotkov iz Hrvaške. Zbrali so tudi 200.000 prijav v skupnost Ikea Family, kartico Ikea Business je pridobil 6.500 podjetnikov. Z današnjim dnem bodo obvezljivi obletnico s popusti, ob sobotah in nedeljah pa bo Ikea izjemoma odprta do 21. ure. Dne 21. oktobra ob 17. uri bodo gostom postregli s torto.

Gorica, mesto v osrčju Evrope

V glavnih dvoranih univerzitetnega sedeža v Ulici Santa Chiara v Gorici bo videmska univerza jutri ob 16. uri organizirala seminar z naslovom »Gorica, mesto v osrčju Evrope«. Govorniki bodo zgodovinar Fulvio Salimbeni, predsednik inštituta ICM Marco Plesnicar in arhivarka Lucia Pillon, posege bo koordiniral Antonina Dattolo. Seminar je odprt javnosti.

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Deželna reforma krajevnih uprav
in pomen upravne avtonomije
za slovensko manjšino v FJK

Gosti večera bodo

Mara Černic, podpredsednica Pokrajine Gorica
Alenka Florenin, županja občine Sovodnje ob Soči
Franca Padovan, županja občine Števerjan
Fabio Vizintin, župan občine Doberdob

Četrtek, 20. oktobra 2014, ob 20.00
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

Music event

UROŠ PERIĆ PERRY

Slovenski Ray Charles

Četrtek, 23. oktobra 2014 ob 20.30
Kulturni dom Gorica - ul. Brass, 20

Vstopnina: redni € 12,00; znižani € 10,00

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it

GORIŠKA - Korenine Ignaca Župančiča

Beethovenov prijatelj in prvi dirigent Devete simfonije

Ob koncu preteklega leta je izšel zbornik, ki ga je izdal Inštitut za versko in družbeno zgodovino iz Gorice ob 90-letnici duhovnika in zgodovinarja Lujija Tavana. Zajetna knjiga nosi naslov »Oltre i confini«. Jasen namig na značilnost goriške zgodovine, ki sega preko meja. Zaradi strokovne razsežnosti je zbornik dosegel le redke kroge, zato bi v tem članku seznamil bralce z odkritjem, ki predstavlja pravo novost v slovenskem in tujem zgodovinopisu.

Res, naša zgodovina krepko sega preko meja. V zborniku sem objavil razpravo o generalnem vikarju prvega goriškega nadškofa Attensa, Petru Adamu Župančiču. Prispevek, v katerem so navedene podrobnosti in arhivski viri, je dosegelj tudi na mednarodni spletni strani <https://independent.academia.edu/AlessioStasi>. Župančič je izhajal iz briške plemiške rodbine, ki se je iz Goriške odselila takoj po prvi svetovni vojni. Na osnovi arhivskih raziskav sem skušal predstaviti tudi družinski izvor in kulturni krog cerkvenega dostojanstvenika, ki je globoko zaznamoval prve zametke goriške nadškofije. Naša miselnost in zgodovinopisje sta že zdavnaj, zaradi ideoleske pogojenosti, domala odpisala raziskovanje družbeno in nemalokrat kulturno vodilnih družin, ki so jih Slovenci, kakor sosednji narodi, imeli v izobilju. Le da je njih spomin spričo političnih razmer pri nas zašel v skorajda prisilno pozabljivo in polagoma obledel. Zadnje čase se v zgodovinopisu, zlasti v osrednji Sloveniji, v tej smeri pozna znaten premik.

Že kot gimnazjec sem na pročelju cerkve v Biljani, briški prafari, opazil kamnit spomenik z grbom in imenom rodbine Župančič, v tedanjem zapisu »Suppanzigh«. Z leti sem sestavil rodovnik briških Župančičev in raziskal življenje pomembnejših

Ignaz Schuppanzigh - Ignac Župančič (zgoraj) in grb v Biljani (desno) A.S.

osebnosti iz te družine. Ko sem pred leti v Avstriji iskal arhivske vire in morebitne potomce rodu, se mi je porodilo vprašanje: ali ni svetovno znana komorno godalna skupina Schuppanzigh Quartet morda povezana z briškim Župančičem in z njenim ustanoviteljem, ki je v glasbeni zgodovini znan kot Beethovenov prijatelj, violinist in dirigent, Ignaz Schuppanzigh, danes bi rekel Ignac Župančič? Poglobljene arhivske raziskave so dokazale, da je res tako, čeprav so ga doslej vsi viri navajali kot sina iz Italije priseljene Dunajčana.

Župančič so bili premožna briška družina, ki je zaradi vojaških zaslug prednika Jurija, v prvih desetletjih 17. stoletja, prejela plemiški naziv in grb. Njihov matični dvorec še danes stoji ob poti v Biljanu, v Šlomberku (nemško Schallenberg, italijansko Salimbergo), zaselku, ki so mu po drugi svetovni vojni spremenili ime v »Zali breg«. Vojaški podvigi prvega znanega Župančiča so rodbini zagotovili druž-

beni ugled, njegovi potomci pa so se več noma posvetili uradniškemu ali duhovniškemu poklicu. Duhovnika sta bila Ignacova prastrica, že omenjeni Peter Adam, generalni vikar prvega goriškega nadškofa, in njegov brat Andrej Friderik, kanonik v Požunu (Bratislavi), prijatelj in prevajalec del italijanskega izobraženca Muratorija. V domači farni cerkvi v Biljani, kjer je bil za župnika njegov brat, je dal postaviti nov poznobaročni oltar. Obenem je gojil veliko ljubezen za glasbo.

To je očitno podeloval pranečak Ignac, ki se je rodil na Dunaju leta 1776. Njegovega oceta je poklicna pot privedla na Dunaj kot profesorja na ugledni akademiji Theresianum. Ignac Župančič je zaradi izrednega talenta že kot otrok prišel v stil z dunajskim glasbenim svetom. Kot virtuož v igranju violine je bil za učitelja mnogim skladateljem, med temi mlademu Beethovenu. Postala sta velika prijatelja. Kot violinist je bil Župančič povsod iskan, celo v Rusiji, kot

izvajalec najzahtevnejših Haydnovih, Beethovnov in Schubertovih skladb. Schubert mu je posvetil svojo skladbo za godala »Romantunde«.

Župančič je svoje življenje večinoma preživel na Dunaju, čeprav je kot koncertni mojster veliko potoval. Bil je poročen, a ni imel otrok, posvojil pa je revno dekllico. Njegovo življenje, ki je tesno povezano z našo domovino, je najbolj zaznamovalo prijateljstvo z Beethovnom. Vezalo ju je, poleg nadarjenosti, iskreno in hudošuno prijateljstvo. Bila sta, vsak po svoji meri, glasbeni edeni v skladanju, drugi v izvajjanju. Ko se je nekoč Župančič po dolgem delovnem potovanju napsled vrnil na Dunaj, mu je Beethoven posvetil igriivo skladbo, ki je v njegovem opusu znana s kratico »WoO 100« in z naslovom »Lob auf den Dicken«. V obliki kanona za tri glasove mu je Beethoven s prijateljsko zajedljivim humorjem namenil besede, ki v prevodu iz nemščine zvajojo: »Župančič je en lump. Kdo ga ne pozna? Ni ga večjega osla!« Beethoven mu je poveril izvedbo marsikatere svoje skladbe. Ko je nazadnje ogluel, je veliki skladatelj zaupal Ignacu Župančiču dirigiranje prve izvedbe svoje zadnje, Devete simfonije. Bilo je na Dunaju, 7. maja 1824. Zadnji del slovite Beethovnove skladbe je »Oda radosti«, povzeta pa Schillerjevem besedilu, ki je danes, v instrumentalni izvedbi, uradna himna Evropske unije. Župančič je umrl na Dunaju leta 1830, natanko tri leta po Beethovnu.

Kdo bi bil pomislil, da je prva izvedba sedanja evropske himne povezana z Goriško? Klic iz preteklosti in vzgib za prihodnost naših krajev: stari, zapršeni papirji imajo še marsikaj povedati.

Alessio Stasi

DEBELA GRIŽA

Ob kaverni tudi muzej

Zaključek obnovitvenih del zamuja

Topniška kaverna na Debeli Griži bo v naslednjih letih v okviru projekta Kras 2014+ deležna temeljite obnove, ki predvideva tudi ureditev muzeja na prostem s pešpotjo in z dvema razglednima točkama. Junija se je začela prva faza obnovitvenih del, v sklopu katerih bi morali poskrbeti za varnost objekta. Takrat so tudi napovedali, da se bodo dela zaključila v septembru. Ker jerok za končanje prve faze del že za nami, smo se obrnili na podpredsednico goriške pokrajine Maro Černic in jo povprašali, zakaj je prislo do te zamude.

Podpredsednica je razložila, da so se dela zavlekla, ker so se med tem časom sprostila še dodatna sredstva. »S tem smo dobili možnost, da izpeljemo nekatera dodatna dela. Poskrbeli smo za električno napeljavjo, s pomočjo katere bomo osvetlili kaverno. Postavili pa smo tudi podlagu za tehnične naprave,« je razložila Mara Černic, ki je povedala, da je bilo sproščenih dodatnih 50 tisoč evrov, skupno pa so za prvo fazo porabili 250 tisoč evrov.

Izvedeli smo, da bomo topniško kaverno lahko obiskali meseca novembra, ko naj bi izvajalci del končali s sanacijo najnevarnejših predelov kaverne. Z drugo fazo projekta bodo začeli, ko se bodo sprostila obljudljena sredstva. Načrt predvideva še redenje dreves in grmičevja, s čimer bodo bojišča iz prve svetovne vojne prišla bolj do izraza. Predvidena je tudi preureditev namembnosti stavbe, ki naj bi postala nekakšen večnamenski prostor, na zunaj pa naj bi spominjala na spomenik. V nadaljnji fazah je predvidena tudi ureditev podzemnega muzeja, ki si ga je arhitekt Paolo Bürgi zamislil pod sedanjam parkiriščem.

»Vrednost celotne naložbe se vrти okrog pet milijonov evrov,« je opozorila Černičeva, ki je prepričana, da bodo s tem projektom odlično ovrednotili goriški Kras in spomin na dogodek prve svetovne vojne. (sč)

Od izročila do kulturne zavzetosti

Vsak teden beremo in poslušamo napovedi, kako naj se goriška krajina ovrednoti, da postane dovolj privlačna za tokove obiskovalcev. Vselej se ob vrsti krajinskih in zgodovinskih postavk omenja proizvodnja vina. Kakšen je ta vinogradniški svet danes, kako razmisljajo in delujejo mladi gospodarji, ki sicer že nadomeščajo svoje starše, a slednji še niso povsem izpregli?

Komjančevi domujejo na Valeriu več kot sto petdeset let. Niso bili koloni. Praprodej je družino preživil s cevljarstvom, kasneje je prevladalo kmetijstvo in zadnjih štiridesetih letih vinogradništvo. Tu je tudi les, kar pričajo akcijevi h�odi tik stanovanjske hiše, ter nekaj drugih značilnih dejavnosti, ki družino opredeljujejo kot kmetijsko usmerjeno. Stanovanjske prostore ogrevajo z lesom; nimajo torej plinske ali naftne rezervoarja, a vtisi, ki jih obiskovalec odnese po ogledu vseh prostorov, pravijo, da je bivanje prav tako čedno, prijaznega standarda in kakovosti. Vodo so do leta 1960 zbirali s streh v re-

zervo na bližnji vzpetini; iz njega je prečiščena teklia v hišo in vodnjak. Govedo so redili do leta 1975 zaradi mesa in mleka, ki so ga prodajali hkrati s česnjami, breskvami, pšenico. Po odločitvi za delo med trtmi leta 1970 so pet let kasneje odprli trgovino v Gorici, kjer neposredno prodajajo vsakoletno vinsko letino, ki jo pridelajo okrog hiše na Mocverju in dlje v vinogradih na Laškem, v Križanci, Kaljadovcu in Čadežu ter Lesničevju.

Sledilo so težave s povpraševanjem, zato so se naslonili na posrednike, ki so prodajo usmerili na italijanski trg, le deloma proti severu. Kljub relativni odmaknenosti, prihajajo stare stranke tudi na dom celo z avtobusi, nove pa po zaslugi predstavitev jumbo tabel, ki jih je Vinoteka Števerjanski grič namestila na vpadnicah in so na njih predstavljeni številni kmetijski podjetniki.

Na stenah vinske kleti in drugod mi je mlajši gospodar Evgen pokazal abstraktne in figurativne poslikave družinskega prijatelja. V sprejemnici za stranke je dolga stena namenjena knjižnici, drugi dve pa

OD DOMAČEGA LATNIKA DO ...

Zraven domačije so postavili spomenik briškim ženam na poti na goriško tržnico FOTO A.R.

rodbinskemu fotografskemu albumu vključno z rođovnikom. Na pročelju je plošča posvečena sorodniku in dobrotniku zdravniku Ivu Komjancu. Z Evgenvim ocetom Simonom sva stopila do bližnjega spomenika iz opoke, posvečenega briškim ženskam, ki so pred desetletji z jerbasi na glavi nosile česnje in breskve na zelenjavni trgu v Gorico: na Mocverju so se ustavljale, da bi se odpole, zato so spomenik namestili prav tja. Za opisane in drugačne družbeno kulturne pobude širša okolica sedaj nima pretiranega posluha. Tudi neposredno organizacijska udeležba na prireditvah, kot so Likof, Čaše pod zvezdami, Prvi maj, Festival, Okusi na meji ni navdušujoča. Vinoteka Števerjanski grič steje le deset članov.

Iz pogovora sem dojel, da so v Brdih številna kmetijska podjetja sicer uspešno presegla zasidranost na domače ognjišče, a so ob vključevanju v globalizirane dinamike preskočila krajevno ustvarjalno dogajanje.

Aldo Rupel

Elija Komjanc v domačem arhivu rodbinskih posnetkov, knjig in vina FOTO A.R.

GORICA - Politična polemika

»Število turistov je strmoglavilo«

»V goriških hotelih in drugih nastanitvenih objektih je število turistov strmoglavilo,« pravi načelnik Demokratske stranke v goriški občinskem svetu Giuseppe Cingolani, ki podatke deželne ustanove Turismo FVG o turističnem obisku v štirih pokrajinah Furlanija Julijske krajine tolmači drugače kot župan Ettore Romoli.

»Na kritičen položaj Gorice ne kažejo le podatki o letoski poletni sezoni, ampak tudi upad turistov, ki smo ga zabeležili v zadnjih letih. Med majem in avgustom se je število turistov skoraj prepolovilo: ljudi, ki so vsaj eno noč prespal v goriških hotelih ali drugih nastanitvenih objektih, je bilo za 48,5 odstotka manj, skupno število nočitev pa je upadel za 46,8 odstotkov. V goriški pokrajinji se je turistični obisk zmanjšal za 9,9 odstotka, število nočitev pa za 14,2 odstotka: to je najslabše povprečje v deželi, podatek pa je še vedno boljši tistega, ki ga imamo v glavnem mestu pokrajine. Že res, da na letosnje podatke vpliva tudi ravnanje vodstva goriškega hotela, ki noč posredovati podatkov o nočitvah, tudi v primeru, ko bi ta nastanitveni objekt sam gostil 25 odstotkov vseh prenočevalcev, pa bi bil upad v primerjavi z lanskim poletnim sezono 20-odstoten,« pravi Cingolani in izpostavlja, da so ostala glavna mesta pokrajin v FJK med majem in avgustom letošnjega leta dosegla boljše rezultate kot Gorica. V Vidmu so zabeležili 11-odstotni porast obiskov in 18-odstotni porast nočitev, v Trstu so izboljšali rezultat na 1,6, v 2,5 odstotka, v Pordenonu pa so imeli 7-odstotni porast obiska in 0,7-odstotni upad nočitev. «Občinska občinica Arianna Bellan je podatke skušala opravičiti s tem, da so v Gorici zaprli en hotel, kar pa je morda ravno posledica manjšega priliva turistov,« pravi Cingolani, po katerem ni slučaj, da je Gorica edino glavno mesto pokrajine FJK, ki je v zadnjih treh letih doživel upad števila turistov.

»Kot dokaz, da je Gorica turistično privlačna, je župan navel del podatkov o obisku gradu. Od januarja do septembra letos ga je obiskalo 30.616 ljudi, v istem obdobju lani pa 16.480. Upoštevati pa je treba, da so leta 2013 v grajskem naselju potekala obnovitvena dela,« pravi Cingolani in napoveduje svenčniško vprašanje na to temo.

GORICA - Glasbeno šolstvo, dilema in poziv k razpravi

Je to še vedno slovenska šola?

»Izražamo zaskrbljenost nad perspektivami slovenskih glasbenih šol na Goriškem glede na poslanstvo, ki jih le-te imajo oz. bi morale imeti. Ta izhaja iz matrikaterega podatka, predvsem pa iz izjave, ki so bile objavljene v Primorskem dnevniku o vedno večjem prilivu italijansko govorečih učencev in profesorjev posebno na eno od dveh slovenskih šol v Gorici. Če je sicer dosedanja predsednica Glasbene maticice izrazila določene pomisleke in drome na račun možnega večjega priliva ne-slovensko govorečih gojencev, je ravnotežljica centra Emil Komel prepričano pozdravila prihod nad 50 novih učencev in nekaterih profesorjev z italijanske glasbene šole "Fondazione musicale Città di Gorizia".« Tako se začenja sporočilo, ki ga je na javnosti naslovilo pokrajinsko vodstvo Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ), potem ko smo prejšnjo nedeljo na naših straneh objavili vest o »migraciji« italijanskih gojencev in izjave odgovornih oseb.

»Prisotnost italijansko govorečih učencev in predvsem učiteljev bi seveda pomenila pouk v italijanskem jeziku na slovenskih glasbenih šolah - svoje stališče pojasnjuje pri SKGZ -, kar nedvomno postavlja našo skupnost pred pomembna vprašanja in dileme. Ali na to gledamo kot strateški korak v smeri "integracije" ali pa predstavlja to samoomejjevanje uporabe slovenščine v slovenski iz-

obraževalni ustanovi? Te zelo občutene in občutljive teme bi morale biti predmet poglobljenega razmišljanja in posledično strateških izbir naše narodne skupnosti, predvsem ko gre za vzgojno izobraževalne ustanove, ki imajo kot prioritetno poslanstvo širiti in utrjevati slovenski jezik na raznih področjih, v tem primeru seveda glasbenem. V ta namen so na razpolago sredstva iz Slovenije in iz 16. člena zaščitnega zakona za slovensko manjšino in na tej osnovi naj bi bilo financiranje tudi prerazporejeno z logiko in kriterijem doseganja čim boljših uspehov v uveljavljanju slovenskega jezika oz. slovenske narodne skupnosti v Italiji. To seveda ne pomeni zapiranja vase in niti neke avtarhije, saj naša skupnost že leta dokazuje na vseh področjih veliko odprtost in je steber integracijskih procesov v tem prostoru. Vse to pa nas ne sme nikakor voditi v smer poitalijančevanja naših ustanov in krčenja uporabe slovenskega jezika.

Tako kot vedno poudarjam potrebo po vedno večjem utrjevanju slovenskega jezika na naših šolah vseh stopenj, isto naj velja tudi za vse druge slovenske vzgojno-izobraževalne sredine, ki imajo zelo dragoceno vlogo nadgradnje redne šolske ponudbe in večanja časovno-prostorske uporabe slovenskega jezika v prevalentno italijansko govoreči Gorici. Vtis pa imamo, da v tem izredno pomembnem segmentu izobraževanja mladih se odlo-

čitev in "strategije" sprejemajo površno ali tudi z nekoliko drugačnimi cilji, kjer slovenski jezik ni več glavna prioritetna. Sicer ne dvomimo v dobronamernost takih ali podobnih izbir, zelo pa dvomimo v učinkovitost in dolgoročne učinke v trenutku, ko npr. postane slovenska glasbena šola dejansko dvojezična in kjer slovenski jezik ni več edini jezik poučevanja.

Nihče noč zanemariti zelo kakovostnih glasbenih didaktičnih oprijemov slovenskega glasbenega šolstva na Goriškem in vsa čast zaradi številnih odličij in nagrad, ki jih prejemajo tudi neslovensko govoreči učenci-glasbeniki, kar je dokaz odlične organizacije, ki postavlja še zlasti center Komel v ospredje v goriškem prostoru. Ostaja pa osnovno vprašanje: do katere mere je tako šola, financirana z manjšinskimi sredstvi, dejansko šola s slovenskim učnim jezikom in do katere mere je morda postala šola, namenjena vsem: manjšincem, italijansko govorečim somščanom in učencem iz bližnje Slovenije. Iz vseh vidikov večježična in čezmejna goriška šola, financirana s sredstvi slovenske manjšine.«

Razmišljajanje goriškega vodstva SKGZ »vsekakor ne želi izraziti zaključnih ocen, pač pa sprožiti odprto, konstruktivno debato o zelo občutljivi temi, ki je gotovo ne gre zanemariti, in o vlogi naših ustanov pri izobraževanju mladih v slovenskem jeziku.«

POMNIKI MORIJE - Martinščina

K urejeni piramidi romajo madžarski obiskovalci

Spomenik pri Martinščini (zgoraj), kljukasti križ v njegovi bližini (spodaj) FOTO VIP

Tokrat se bomo pomudili pri spominski piramidi v Martinščini. Z razliko od tistega nad Petovljami je ta objekt negovan, saj ga zaradi lažje dostopnosti pogosteje obiskujejo razne madžarske delegacije in turisti. To lahko ugotovljamo tudi po spominskih vencih, zastavicah in tablicah, ki so položene ali pritrjene k vznožju piramide. Spomenik namreč stoji na robu vase, tik za vaškim pokopališčem.

Polk št. 4 je prihajal iz mesta Nagyvárad (danes Oradea v Romuniji) in je bil del 20. pehotne divizije. Od avgusta 1914 do maja 1915 se je boril na ruski fronti. Tam je utрpel velike izgube tako v spopadih kakor tudi zaradi bolezni, ki so razsajale med vojaki. Junija 1915 je bil polk premeščen na soško bojišče, kjer je zasedel položaje na robu doberdobske planote; tam se je na raznih odsekih uspešno zoperstavil napadom močnejšega nasprotnika. Ognjeni krst je doživel 11. julija 1915 med drugo italijansko ofenzivo. Zadnja bitka madžarskega polka na tem odseku fronte pa je potekala v usodnih avgustovskih dneh leta 1916, med 6. italijansko ofenzivo, ko je italijanskim enotam uspelo osvojiti Sabotin, Gorico, posledično pa še doberdobsko planoto. Tedaj je bilo 4. Honved polku ukazano, naj se žrtvuje in ščiti umik vsek avstro-ogrskih enot z doberdobskega Krasa, ki so se pomaknile na nove položaje na komenskem Krasu. Pri varovanju uspešnega umika je sodelovalo kakih tri tisoč vojakov, krvavi boj pa je trajal celo tri dni. Preživel je le kakih 200 Honvedov, ki so se kot zadnji prebili preko Dola na nove položaje okoli Opatjega sela in Nove vasi.

Štiri piramide so si po videzu zelo podobne. Razlikujejo jih le malenkosti, ki so bile odvisne od uporabljenega gradbenega materiala. Vse štiri pa nosijo nekak štiroglati »kllobuk«, na katerem je v madžarsčini zapisano: »V spomin na padle junake in na bitke 4. pehotnega polka madžarske kraljeve vojske iz Nagyvároda. Potopnik ustavi se za trenutek, snemi si klobuk in zmoli za vse tiste, ki so do zadnjega diha izkazali zvestobo domovini.«

Spomenik v Martinščini je danes urejen in negovan, še do prek kakimi dvajsetimi leti pa je bil razvalina. Podobno kot nad Petovljami so tudi to obeležje z udarniškim delom obnovili domačini in predniki sekcijskih bivših alpincev (ANA) iz Zagraja. Kot vedo povedati krajanji, v zadnjih letih prihaja veliko obiskovalcev iz Madžarske in Romunije (tam živi madžarska manjšina), med prisliki pa se žal najdejo tudi nosilci ideologije iz najbolj mračnih evropskih časov. Znamenje njihove prisotnosti smo opazili na hrbtni strani obcestne table le nekaj metrov stran od spominske piramide. Želimo si seveda turistov, ki bodo v naših krajih odkrili marsikaj lepega, zanimivega in poučnega, nacistično nastrojeni obiskovalci pa nikakor niso dobrodošli! (vip)

GORICA - Delo Dorice Makuc, raziskovalke in pričevalke

Kakor pahljača

Dorica Makuc, raziskovalka, pričevalka goriškega in širšega prostora, režiserka in avtorica nekaj knjig je bila v četrtek, v okviru niza srečanj »pod lipami«, gostja Krožka Anton Gregorčič in Kulturnega centra Lojze Bratuž. Po uvodnem pozdravu prirediteljev in po predstavitvi njene ustvarjalne poti, ki jo je okrog šestdesetih poslušcemu posredoval Adrijan Pahor, je sledila projekcija enega od njenih TV dokumentarcev (1988), in sicer o prvi svetovni vojni v Posočju.

Okoliščine so vplivale na to, da je bila Dorica Makuc rojena v Vidnu, maturirala je na učiteljsku, diplomirala pa v Beogradu iz diplomatskih ved in novinarstva. Seznam njenih »izdelkov« je neverjetno dolg in se širi kot pahljača od televizije do radia, od člankov do knjig. Obravnavala je znana in manj znana poglavja slovenske stavnosti, kot so Ržarna, Rezija, Franja, Cerkno, Soška fronta, mejno vprašanje in razmejitev leta 1947, Istra, Baška grapa, slovenski vojaki na Sardiniji, slovenski ekonomski izseljenci v Severni Ameriki in Evropi (dvanaest filmov), tragedija v Ustju in pozig Rašice, seveda ali še največ usode aleksandrink, ki so pomenile prelomnico glede odmevnosti v javnosti.

Med pogovorom s Pahorjem in publiko je poudarila, da jo je takšnim vsebino sililo prepričanje, da moramo vedeti, od kod prihajamo. Zato je šestindvajset let dela na slovenski televiziji, potem ko se je vrnila iz Milana, izkoristila skupaj s kolegico in priateljico Mijo Janžekovič, da sta vodstvu ustanove spet in spet predlagali privlačne vsebine. Našli sta razpoložljivost glede tehnik in tudi časa za realizacijo. Včasih so nastale težave z financiranjem, dinar so nekajkrat devalvirali, a naše so se rešitve pri samih zainteresiranih slovenskih društih v tujini, o katerih je poročala. Enkrat je Mohorjeva družba priskočila na pomoč za potovanje v Egipt ...

Dorica Makuc in Adrijan Pahor BUMBACA

vljali težaska dela.

Dokumentarni film, ki si ga je bilo mogoče ogledati, je prikazoval še največ razmere v avstro-ogrski vojski na Krasu, Sabotinu, Krnskem pogorju, pokopališča s križi ali na grobnimi kamni, poglede iz zraka; posamezne scene ločujejo vložki z višecimi čeladami, mitralješkimi trakovi, lobanjami ... Vmes pa se v živo oglaša preživel avstro-ogrski vojak, Slovenec Krapež, ki iz prve roke posreduje svoja gledanja na vojno. Sogovornik Dorice Makuc je po ogledu upravičeno dejal, da gre več kot za dokumentarec, saj je ustvarjalno in umetniško sestavljen filmski trak. Dodamo, da je lahko nastal iz širokih kulturnih korenin in z občutkom za primorsko zemljo. (ar)

VRH - V nedeljo Pohod sedmih čudes je že tradicija

Kulturno društvo Danica z Vrha ponovno prireja Pohod sedmih čudes ter ljubiteljem narave in po-hodništva ponuja enkratno priložnost, da si z daljšim sprehodom skozi kraško pokrajino ogledajo in spoznajo lepote in znatenost, ki jih je v bližnji okolici Vrha kar nekaj. Pri-hodnjo nedeljo bo zbiralisce v centru Danica med 8.30 in 9.30. Pot bo najprej vodila na Brstovec, kjer si bo mogoče ogledati ostaline in kaverne iz prve svetovne vojne, nato bo vodila mimo jamarske koče proti Rubijskemu gradu, ki ga domačin Venko Černic obnavlja. Tam bo pohodnike pričakala malica, nakar se bodo skozi park in vinograda Rubijskega gradu spet povzpeli proti gornjemu delu vasi. Na Gornjem Vrhu bo spet možen ogled kavern. Sledil bo postanek v kleti Rubijski grad, kjer bodo na voljo vina kraške zemlje. Letos si bodo pohodniki lahko privoščili tudi pokušnjo marmelad, medu in drugih sadov kraške zemlje, ki jih v svoji Hiši okusov skrbno pripravlja domačinka Sara Devetak. Na cilju v centru Danica bodo vsem postregli s toplim obrokom, otroci pa si bodo lahko privoščili tudi jezo s konjem, za kar bo tudi letos poskrbela Škuadra UOO, ki bo na prizorišče prišla z lepim številom konj.

DOBERDOB Ne o bitkah, temveč o saniteti

Društvo Jezero iz Doberdoba bo v petek, 24. oktobra, pripravilo zgodovinsko-kulturni večer ob stolnici začetka prve svetovne vojne, ki je ravno na doberdobskega Krasu pu-stila za sabo trajne sledi. Vendar ne bo govorja o bitkah, orožju in tehnikah vojskovanja, temveč predvsem o humanitarnih dejavnostih v času vojne. Gre za saniteto, ki se je spričo velikega števila ranjencev prav v prvi svetovni vojni zelo razvila in je predstavljala pomemben sektor v vseh vojskujočih se armadah. V goste bo prišel mladi nevrokirurg Tomaž Velnar iz Vrtojbe, član društva Soška fronta iz Nove Gorice, ki bo predaval ob prikazu posnetkov vojaških bolnišnic in sanitetnega materiala. Na ogled bo tu-di razstava fotografij, dokumentov in razne vojaške zdravniške opreme. V drugem delu večera bo David Erik Pipan iz Nove Gorice predstavil svojo novo knjigo o vojaških značkah v avstro-ogrski armadi; predstavitev bo podkrepila s projekcijo posnetkov vojaških značik in drugih oznak. Večer bo povezoval Vili Princič, nastopila bosta tudi moški in ženski zbor društva Jezero, ki ju vodita Zulejka Devetak in Dario Bertinazzi. Večer bo potekal v dvorani društva Jezero z začetkom ob 20. uri, razstava pa bo trajala še ves naslednji teden.

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica
Slovenska prosveta - Trst
Krščanska kulturna zveza - Celovec
Prireditve na Goriškem

Danes, 19. 10. 2014 ob 11. 30

Štmaver (Gorica), sedež KD Sabotin
Lutkovna predstava
ŽABE
Nastopa
 SKD Celovec Lutkovna skupina Mi smo mi - Navihanci
Soprireditelj KD Sabotin

Torek, 21. 10. 2014 ob 18. uri

Gorica, galerija Ars - Katoliška knjigarna
 Odprtje likovne razstave **Koroške pokrajinske sanje**
 akademskoga slikarja
KRISTIJANA SADNIKARJA
 umetnika bo predstavil Jože Kopeinig
 Glasbeni poklon: Glasbeniki iz Šentprimoža
Soprireditelj Društvo ARS

Sreda, 22. 10. 2014 ob 17. uri

Gorica, komornja dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž
SREČANJE GLASBENIH ŠOL
Sodelujejo
 SCGV Emil Komel, Koroška glasbena šola, Glasbena matica
Soprireditelj Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel

Nedelja, 26. 10. 2014 ob 17. uri

Štandrež, župnijska dvorana Anton Gregorčič
Gledališka predstava
BOLJE TIČ V ROKI KOT TAT NA STREHI
Nastopa
 Gledališka skupina KPD PLANINA Sele
Soprireditelj PD Štandrež

KC Lojze Bratuž
in Založba Mladika
 nova knjiga prodornega glas-
 slovenske poezije

Marij Čuk

KO NA JEZIKU KOPNI SNEG

Predstavitev Marija Češčut

Na srečanju tudi brezplačna
pokušnja vin Fiegl
in sirov Zidarič.

Četrtek, 23. oktobra, ob 18.30
v Centru Bratuž

PD Štandrež

Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin

Prodaja abonmajev, vstopnic
in rezervacija sedeža:
 pri blagajni, 19. oktobra 2014,
 od 11. do 12. ure in eno uro
 pred predstavo

Informacije: Božidar Tabaj
 0481 20678

KULTURNI DOM Današnja Palestina

V tork, 21. oktobra, ob 18. uri bo v goriškem Kulturnem domu javno srečanje na temo »Pripoved s posnetki o potovanju po Palestini z združenjem Assopace Palestina«. Posvečeno bo konfliktu v Gazi, ki je terjal številne človeške žrtve. Gosta večera bo sta neposredna očividca dogodkov v Gazi med izraelskim vojaškim posegom, Andrea Franchi in Lorena Fornasir iz Pordenona. Prireditelja dogodka bosta Kulturni dom in Forum Cultura iz Gorice.

SINAGOGA

Michelstaedter opus

Judovski praznik Simchat Torah so obeležili 17. oktobra; na ta dan je bila tudi obeležica smrti goriškega judovskega misleca Carla Michelstaedterja. Goriška sinagoga hrani izbor njegovih risb in slik zlasti z avto-biografiko vsebinsko, ki jih je Carlova sestra Paula zapustila državni knjižnici. Društvo prijateljev Izraela prireja danes ob 18. uri v goriški sinagogi vodenim ogled Michelstaedterevega slikarskega opusa, ki ga bo predstavil Francesco Imbimbo.

ner - Il labirinto» (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.20 - 22.15 ... E fuori nevica».

Dvorana 5: 15.00 - 17.30 - 20.30 »Il giovane favoloso».

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Maze Runner - Il labirinto» (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.00 »I due volti di gennaio».

Dvorana 3: 17.20 - 21.40 »Class Enemy - Razredni sovražnik«; 19.30 »Razredni sovražnik« (v slovenščini z italijanskimi podnapisi).

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 21.30 »The Equalizer - Il vendicatore« 19.50 »Lucy«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Tutto può cambiare«.

Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Maze Runner - Il labirinto« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 4: 18.00 - 20.20 - 22.15 ... E fuori nevica».

Dvorana 5: 17.30 - 20.30 »Il giovane favoloso».

JUTRI V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 21.00 »La nostra terra«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
 OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel.
 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
 ZANARDI, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
 RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
 BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
 CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Koštete »Zlati prah imas v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarerra); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Maze Runner - Il labirinto« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 2: 11.30 »Ascoltare e vivere le fiabe« (vstop prost); 16.00 »Pongo il cane milionario«; 17.45 - 20.10 - 22.00 »I due volti di gennaio«.

Dvorana 3: 15.30 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 17.20 - 21.40 »Class Enemy - Razredni sovražnik«; 19.30 »Razredni sovražnik« (v slovenščini z italijanskimi podnapisi).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 17.30 - 21.30 »The Equalizer - Il vendicatore« 19.50 »Lucy«.

Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Tutto può cambiare«.

Dvorana 3: 16.00 »Disney Junior Party«; 17.20 - 19.50 - 22.10 »Maze Run-

Razstave

POTUJOČA RAZSTAVA »NORA, DU

BIST EIN ENGEL« bo na ogled v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici do 24. oktobra. Razstavo o igralki Nori Gregor je Kinoatelje postavil v sodelovanju s SNG Nova Gorica in Visoko šolo za umetnost Univerze v Novi Gorici. Ogled je brezplačen po urniku: vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure ter eno uro pred začetkom predstav.

Izleti

19. KRAŠKI KROŽNI POHOD Sela na Krasu-Jamle-Sela na Krasu bo danes, 19. oktobra, v prireditvi AŠKD Kremmenjak in TD Dren. Od 9. ure vpisovanje v Selah, ob 10. uri start, ob 11. uri malica pri AŠKD Kremmenjak v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob

14.30 družabne igre, sledi ples. Obvezen veljavjen osebni dokument. Po-hod odpade ob slabem vremenu.

DRUŠTVО PROSTOVOLJNIХ KRVO-

DAJALCEV iz Sovodenj organizira v nedeljo, 9. novembra, celodnevni izlet v Istro. Vodič bo predstavil Grožnjan in Motovun, kjer bo kosilo, zaključek izleta bo v Umagu; informacije po tel. 340-3423087 (Paolo) in tel. 328-3717328 (Štefan). Vpisovanje na sedežu društva v Gabrijah ob ponedeljkih in petkih od 17.00-18.00 do 30. oktobra.

SPDG prireja v nedeljo, 26. oktobra, izlet na Brinico (1636 m) v Viškoški gori. Tu-ru vodi po zahtevni označeni poti in tra-jata 5 ur in pol, od katerih je 3 ure vzpo-na. Sledil bo postanek v dolini Karnah-te in okoliških vaseh. Obvezna prijava in prisotnost na sestanku v četrtek, 23. oktobra, ob 19. uri na društvem sedežu; prijave in informacije po tel. 320-1423712 (Andrej) ali na naslov andrej@spdg.eu.

lutkovne supine Mi smo mi, Navihan-ci iz Celovca. Od 12.30 bodo delovali enogastronski kioski, udeleženci pohoda bodo prejeli krožnik pašte.

LETNIKI 1974 bodo skupaj praznovani v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri v gostilni Turri v Štandrežu. Tisti, ki se bodo udeležili praznovanja, naj se vpišejo in pustijo predujem 15 evrov v gostilni pri Turri do srede 22. oktobra; informacije po tel. 348-5856972 (Katja) ali 338-7501181 (Tamara).

Prireditve

ZDRUŽENJE NUOVO LAVORO bo v grofovih dvorani goriškega gradu pri-redio danes, 19. oktobra, ob 11. uri srečanje z Angelom Floramom, ki bo predaval o duhovnosti in vernosti v srednjem veku, ob 17. uri bodo pred-stavili knjigo »Opusculum de saporibus« avtorice Marialuise Cecere.

DRUŠTVО GO-СПОМИНЧИКА za po-moč pri demenci in Dom upokojen-ov Nova Gorica prirejata »Alzheimer caffè« v ponedeljek, 20. oktobra, ob 16.30 v Domu upokojencev Nova Gorica. Vojko Kavčič bo govoril na temo »Kako upočasnit umsko staranje«.

»KRAŠKI VEČER« v Lokandi Devetak bo v četrtek, 30. oktobra, ob 20. uri in bo posvečen prvi svetovni vojni; ob-vezna rezervacija na tel. 0481-882488 ali na naslov info@devetak.com.

Mali oglasi

V RUPI prodajamo domač krompir in zelenjavo; tel. 389-2308216 od 10. ure dalje.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.00, Luciano Mar-
 chi iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče.

JUTRI V LOČNIKU: 9.10, Elio Pelesson
 (iz goriške splošne bolnišnice)

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: dnevnik
Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.45
Dnevnik **10.00** Buongiorno Benessere
10.20 Maša **12.30** Linea Verde **14.00** Talk show: L'arena **16.35** Show: Domenica In
18.50 Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi
21.25 Carosello Reloaded **21.30** Nad.: Il restauratore

RAI2

7.00 Risante **8.35** Serija: Il nostro amico Charly **10.00** Dok.: La danza della vita
10.45 Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 17.05, 20.30, 1.00
Dnevnik, vreme in šport **13.45** Quelli che aspettano... **15.30** Quelli che il calcio **17.10**
Šport: Stadio Sprint **18.10** Šport: 90° minuto – Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.21.00** Serija: N.C.I.S. **21.45**
Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Športna rubrica: La Domenica Sportiva

RAI3

7.00 Film: Ti-Koyo e il suo predecessore **8.45** 12.10, 12.45, 15.50 Pohod miru Perugia – Assisi **9.45** Film: La freccia nel fianco **11.10** Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.25
Dnevnik in vreme **12.25** Timbuctu – I viaggi di Davide **12.55** Colpo di scena **14.30** Attualno: In 1/2 ora **15.05** Kilimangiaro
17.10 Serija: Squadra Speciale Vienna **20.00** Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.45** Report **23.40** Gazebo

RAI4

12.10 Film: Nati per combattere (akc.)
13.55 Film: Detective Dee e il mistero della fiamma fantasma (akc.) **16.00** Dok.: Fumettology **16.30** 17.20 Serija: Continuum
17.15 Novice **18.05** Nad.: Brothers & Sisters **19.40** Serija: Ghost Whisperer

21.15 Film: Chloe – Tra seduzione e inganno (triler, '03, i. J. Moore, A. Seyfried)
22.50 Mainstream **23.15** Film: 13 assassini (akc.)

RAI5

11.55 Inventare il tempo **12.50** Cult Book **13.25** Ubiqu – Mestieri **13.55** Un anno nelle terre selvagge **14.55** Il popolo degli oceani **15.55** Cinque buoni motivi **16.05** Gledališče: Open Day **17.55** Novice **18.00** David Letterman Show **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Parissima Sprint **21.10** Nad.: I Cesaroni **23.30** Show: X-Style **0.30** Talk show: Maurizio Costanzo Show

RAI MOVIE

14.10 23.05 Roma Daily **14.25** Film: Ladies in Lavender (dram., '03, i. J. Dench) **16.15** Film: Un biglietto per due (kom., '87, i. S. Martin) **17.50** Novice **17.55** Film: Leoni per agnelli (dram., '07, i. T. Cruise, M. Streep) **19.30** Film: Totò, lascia o raddoppia? (kom.)

21.15 Film: Due sconosciuti, un destino (dram., '92, i. M. Pfeiffer) **23.20** Nad.: Boardwalk Empire

RAI PREMIUM

10.35 Nad.: Trilussa – Storia d'amore e di poesia **14.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.30** Serija: La nave dei sogni **16.05** Serija: Tutti pazzi per amore **17.00** Novice **17.05** Pechino Express – Ai confini dell'Asia **19.30** Nad.: Raccontami **21.15** Tale e Quale Show **0.00** Nad.: Notte prima degli esami

RETE4

7.25 Serija: Zorro **7.55** Dok.: Mondo sommerso **8.55** Aktualno: Terra! **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 I grandi della fede **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **13.00** Pianeta mare **13.55** Donnaventura **14.45** Film: Per piacere... Non salvarmi più la vita (kom.) **16.45** Film: Lucy Luke – Caffè olé **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

21.30 Film: C'era una volta il West (western, '68, r. S. Leone, i. H. Fonda)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **9.45** Dietro le quinte **10.00** Show: The Chef – Talento e passione in cucina **11.00** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Show: Domenica Live **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Parissima Sprint **21.10** Nad.: I Cesaroni **23.30** Show: X-Style **0.30** Talk show: Maurizio Costanzo Show

VREDNO OGLEDÁ**ITALIA1**

7.35 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.40** Film: Ed – Un campione per amico **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **14.00** Film: Scuola di ladri **16.05** Film: Scuola di ladri – Parte seconda **18.00** Nan.: Mike & Molly **19.00** Nan.: Love bugs **19.15** Film: Il signore degli anelli – La compagnia dell'anello (fant., '01, i. E. Wood) **21.30** Dok.: Adam Kadmon – Rivelazioni **0.15** Dok.: Surviving Disaster

IRIS

10.55 Film: Il cigno (kom.) **13.00** Film: Zabriskie Point (dram., '70, i. H. Ford) **15.05** Film: Respiro (dram., It., '02) **16.55** Note di cinema **17.05** Film: Disco (kom.) **19.05** Film: Sesso e potere (kom.) **21.00** Film: Viola bacia tutti (kom., It., '97, r. G. Veronesi) **22.50** Film: Zora la vampira (kom., It., '00, r. A. in M. Manetti)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** L'aria che tira **10.45** Otto e mezzo, pon. **11.30** Bersaglio mobile **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Jane Doe **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** Domenica nel Paese delle Meraviglie **21.10** La gabbia

LA7D

7.40 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menu di Benedetta **10.00** 19.30 Talent show: Chef per un giorno **11.00** 13.05 Cuochi e fiamme **14.05** Dottori in prima linea **18.20** Talk show: Le invasioni barbariche **21.30** Crozza ne Paese delle Meraviglie **22.55** Film: Goodbye, Mr. Zeus! (kom., It., '09)

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **9.45** 19.30, 23.00 Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.15** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.30** Aktualno: Musa Tv **10.45** Aktualno: Salus Tv **12.30** 20.00 Qui studio a voi studio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **18.20** Tanta salute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Fede, perché no

LAEFFE

12.20 Serija: Jamie – Ricette a 5 euro **14.15** 19.05 Serija: Bourdain – Cucine segrete **16.00** 21.10 Nad.: The Paradise **17.10** 20.10 Serija: Racconti dalle città di mare **22.20** Film: La leggenda del re pescatore

CIELO

8.00 11.00 Studio MotoGP **8.10** Motociklizem: Moto3, VN Avstralije, dirka **9.10** Motociklizem: Moto2, VN Avstralije, dirka **10.00** 18.45 Motociklizem: MotoGP, VN Avstralije, dirka **11.15** 12.15 Wrestling **13.15** Novice **13.30** Film: Slammed! Sbalottato! **15.30** Film: Colpi da maestro (kom., '12) **17.15** Stop & Go **18.30** Serija: Bar da incubo **19.45** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.15** X Factor 2014, Home Visit **23.15** Film: Django Unchained (western, '13, r. Q. Tarantino, i. J. Foxx, C. Waltz, L. DiCaprio)

DMAX

11.25 22.50 Nudi e crudi **14.05** Te l'avevo detto **15.00** Acquari di famiglia **15.50** I maghi delle auto **16.45** Fast n' Loud **17.40** Affari a quattro ruote **18.35** Affare fatto! **19.30** 21.10 Affari a tutti i costi **20.20** Banco dei pugni **22.00** Chicago in affari **23.40** Mixologist

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risante in otroške nanizanke **10.45** Sledi **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.55 Poročila, šport in vreme **13.20** Slovenski pozdrav **14.45** Slovenska polka in valček 2011 **15.10** Film: Lassie **17.20** Nedorško popoldne z Ulo **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nan.: Naš vsakdanji kruhek **20.30** Nad.: Doktor Martin **21.25** Intervju **22.25** Odmevi **23.15** Dok. serija: Zakaj revščina

SLOVENIJA2

7.55 Globus **8.25** Slovenski magazin **9.30** Turbulenca **10.00** Ugriznimo znanost **10.35** Žogarija **11.05** Glasbena matineja **12.10** Slovenska jazz scena **13.35** Nogomet: kvaliifikacije za EP 2016, Danska – Portugalska, pon. **15.20** Nogomet: Prva liga, Maribor – Celje, pon. **17.15** Avtomobilnost **17.45** Dok. serija: Junaki ameriških Tv serij **18.40** Aritmični koncert **19.50** Žrebanje Lota

RADIJSKI PROGRAM

20.00 Ob 300-letnici rojstva Ch. W. Glucka **21.00** City folk **21.25** Dok. odd.: Valentinov duh – politika za podobami **23.00** Kratki film: Ko naju več ne bo **23.20** Kratki film: Veter v meni **23.35** Aritmia

KOPER

14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Vsedanes – Svet **14.20** Tednik **14.50** Vrt sanj **15.35** Potopisi **16.05** Koncert Serge Lopez Trio **17.00** Avtomobilizem **17.25** Istra skozi čas **18.00** Fens 2014 **18.50** Ali me poznaš? **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod – Zahod **19.50** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Bulb faction **22.15** Alpe Adria **22.45** Poletni festival 2014

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.00** Primorska znamenja **17.30** Besede miru **18.00** ŠKL **18.30** Folkloru Mandrač **20.00** Zgodovina slovenskega letalstva, 1. del **20.30** Med prijatelji **21.30** Od čebele do medu **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP TV

6.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.40** Film: Zathura – Vesoljska avantura (fant.) **13.00** Serija: Dallas **13.50** Film: Upanje ostane **16.05** Film: Trije lopovi in potepin (kom.) **18.00** Serija: Gostila išče sefa **18.55** Novice in vreme **20.00** Slovenija ima talent **21.40** Top 4 s Tjašo Kokalj

22.40 Film: Tisti veseli dan (kom., i. R. Williams)

KANAL A

8.40 Serija: Veliki pokrovci **9.30** ŠKL – Šport mladih **10.15** Nad.: Merlinove pustolovščine **11.10** Tv prodaja **11.25</**

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnki Tv Dnevnik, sledi Čezmejni
 Tv: dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00, 0.30 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Caso Reloaded **21.15** Nad: La strada dritta **23.25** Reportaža: Petrolio

RAI2

7.00 Serija: Heartland **7.45** Protestantesimo **8.15** Serija: Le sorelle McLeod **8.55** Nad: Pasion Prohibida **9.50** 13.00, 17.45, 18.20, 20.30, 23.20, 0.20 Dnevnik, vreme in rubrike **11.00** I fatti vostri **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impacienti **21.10** Reality show: Pechino Express **23.20** Show: Quanto manca? **0.35** Dok.: Senza peccato

RAI3

6.00 11.55, 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.10** Gazebo

RAI4

11.50 16.25 La vita segreta di una teenager americana **12.40** 17.15 Joan of Arcadia **13.25** Heroes **14.15** 20.20 Beauty and the Beast **15.00** 19.40 Streghe **15.45** One Tree Hill **17.15** Novice **18.05** Robin Hood **18.55** La spada della verità **19.35** Streghe

21.15 Film: Ironclad (pust.) **23.25** Film: Il signore degli anelli (anim.)

RAI5

11.45 Glasba: Mozart **12.45** Europa Street Art **13.20** La nascita dei continenti **14.25** Il popolo degli oceani **15.25** Dok. film: Sorelle mai **17.20** Scaramouche Scaramouche **17.35** Novice **17.40** David Letterman Show **18.30** Il giro del mondo in 80 meraviglie **19.30** America tra le righe **20.40** Pas-separtout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Gledališče: Caffè Feydeau **23.10** Icone **0.15** Teatro in Italia

RAI MOVIE

12.45 Film: Days of Glory (voj.) **14.50** 22.55 Roma Daily **15.05** Film: Calendar Girls (kom.) **17.00** Novice **17.05** Film: La battaglia di Midway (voj.) **19.20** Film: Io tigro, tu tigri, egli tigra (kom.) **21.15** Film: Io sono Valdez (western, '71, i. B. Lancaster)

23.10 Film: Blow Out (triler, '81, i. J. Travolta)

RAI PREMIUM

12.00 Nad: Betty la Fea **12.50** 19.15 Nad: Terra Nostra **13.45** Nad: Un ciclone in convento **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.55** Serija: Il commissario Rex **17.25** Novice **17.40** Nad: Pasion Prohibida **20.10** Nad: Un medico in famiglia **21.10** Serija: Squadra Omicidi Istanbul **22.50** Serija: Squadra Speciale Vienna **23.40** Serija: Un caso di coscienza

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** 18.50, 0.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg stretto **21.16.35** Ieri e oggi in Tv **17.00** Serija: Il comandante Florent **19.35** Nad: Il segreto **20.30** Nad: Tempesta d'amore **21.15** Aktualno: Quinta colonna **23.55** Aktualno: Terra!

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 18.00, 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad: Beautiful **14.15** Nad: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad: Il segreto **17.00** Talk show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Serija: Squadra Antimafia **23.30** Nad: Dracula

ITALIA1

7.05 Serija: La vita secondo Jim **7.30** Serija: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in šport **14.05** Nan: Simpsonovi **14.35** Nan: Futurama **15.00** Nan: 2 Broke Girls **15.50** Nan: The Big Bang Theory **16.45** Nan: Chuck **18.15** Nan: Love bugs **19.20** Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: ... e alla fine arriva Polly (rom., '04, i. B. Stiller, J. Aniston) **23.00** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

IRIS

11.20 Film: Indovina chi viene a merenda? (kom., It., '68) **13.10** 19.10 Serija: Hazzard **15.20** Film: Il pistolero dell'Ave Maria (western) **17.00** Note di cinema **17.05** Film: Col ferro e col fuoco (pust.) **20.55** 23.00 Io l'ho visto **21.00** Film: Il delitto perfetto (krim., '54, r. A. Hitchcock, i. G. Kelly) **23.05** Film: Il sipario strappato (krim., '66, r. A. Hitchcock, i. P. Newman)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Serija: McBride **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Talent show: Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** SOS Tata **21.10** Nad: Sex and the City **22.55** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi mali **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 15.15, 23.30 Košarka **18.00** Trieste in diretta **19.00** Peccati in tavola **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.05** Serija: Jamie – Ricette a 5 euro **14.55** Serija: L'archeologo vagabondo **16.00** Grand Designs **17.00** 20.10 Serija: Racconti dalle città di mare **18.00** Serija: Jamie Oliver in USA **18.50** Serija: Bourdain – Cucine segrete **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Film: I Love Movies **22.55** Nad: Xanadu – Una famiglia a luci rosse

CIELO

11.30 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia

DMAX

12.20 Chi offre di più? **13.15** Te l'avevo detto **14.05** 20.20 Banco dei pugni **15.00** Turleman **15.50** Dual Survival **16.45** Airport Security **17.40** Una famiglia in affari **18.35** Property Wars **19.30** Affari a tutti i costi **21.10** River Monsters **22.50** Blood Lake

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.35** Obzorja duha **11.10** Izobraževalni program **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, vreme in šport **13.35** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.35 Otroški program: OP! **17.25** 0.00 Duhovni utrip **17.40** Odprta knjiga **18.00** 23.05 Podoba podobe **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **23.30** Resna glasba

SLOVENIJA2

6.00 9.05 Zabavni infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Infodrom **8.15** Nan: Kotata in mama **8.40** Enajsta šola **11.30** Dobro jutro **14.30** 19.05, 23.40 Točka **15.40** Na lepše **16.10** Intervju **17.05** Dober dan, Koroška **17.45** Prava ideja! **18.10** Dok. odd.: Mehanizem z Antikitere **20.00** Film: Renoir (biogr.) **21.50** Serija: George Gently **23.20** Odprta knjiga

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** 23.30 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Koncert: Tarinijev festival 2005 **16.05** Vesolje je... **16.35** Tednik **17.05** Dogodki **17.25** Istra in... **18.00** 23.00 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredoziemje **20.30** Artevisiune **21.00** Meridiani **22.15** Kino premiere **22.30** Športna mreža

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Spomini na Goriško **18.30** ŠKL **19.00** Ansambel Spev **20.00** Fenomen Bruno Gröning, 2. del **21.00** Drugačne zvezde **21.35** Izdelovanje prunel **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.25** Serija: Lepo je biti sosed **8.15** 9.25, 10.35, 11.50 Tv Prodaja **8.30** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.40** 15.45 Nad: Barva strasti **10.50** 16.40 Nad: Sila **12.05** 17.55 Nad: Vrtine življenja **13.00** Film: Tisti veseli dan (kom., i. R. Williams) **17.00** 18.55, 22.40 Novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefu **21.45** Serija: Gasilci v Chicagu **23.10** Serija: Mentalist **0.05** Serija: Na robu znanosti

KANAL A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.9.15** 13.55 Serija: Revolucija

Rai Ponedeljek, 20. oktobra
Rai 5, ob 15.35

Sorelle mai

Italija

GLEDALIŠČE

FURLANIJA JULIJSKA - KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče

V petek, 7. novembra, ob 20.30 / Thomas Mann / Katarina Pejović: »Čarobna gora«. / Ponovitve: v soboto, 8. ob 20.30 in v nedeljo, 9. novembra ob 16.00.

V petek, 14. novembra, ob 20.30 / Marko Sosič, Carlo Solazzi / Igor Pison: »1914-1918. Trst, mesto v vojni«. / Ponovitve: v soboto, 15. ob 20.30, od četrtek, 20. do sobote, 22. ob 20.30, v nedeljo, 23. ob 16.00/ petek, 28. ob 20.30, v soboto, 29. ob 19.00 v in nedeljo, 30. novembra, ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 22. oktobra, ob 20.30 / Gianni Clementi: »Finis Terrae« / Režija: Antonio Calenda / Ponovitve: od četrtek, 23. do sobote, 25., ob 20.30 in v nedeljo, 26. oktobra, ob 16.00.

V ponedeljek, 27. oktobra, ob 21.00 / Antonio Albanese: »Personaggi«.

V torek, 28. oktobra, ob 20.30 / Proza / Mattia Torre: »456« / Ponovitev: v sredo, 29. oktobra, ob 20.30.

Gledališče Orazio Bobbio

La Contrada

V petek, 17. oktobra, ob 20.30 / Alessandro Fullin: »Sissi a Miramar« / Ponovitve: v soboto, 18. ponedeljek, 20. in v sredo, 22. ob 20.30, v nedeljo, 19. in v torek, 21. oktobra, ob 16.30.

SLOVENIJA

GABROVICA PRI KOMNU

Kulturni dom

V nedeljo, 26. oktobra, ob 17.00 / Marjan Tomšič: »Češpe na figi«.

PORTOROŽ

Avditorij Portorož

Danes, 19. oktobra, ob 19.00 / komedija / »Tak si s K. Slakonjo in T. Tošem.

NOVA GORICA

SNG

V sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / Neda R. Bric: »Nora Gregor – skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung«. / Ponovitve: v četrtek, 23. ob 11.30, v petek, 24. oktobra, ob 11.00 in ob 20.00.

V četrtek, 23. oktobra, ob 20.00 / Srečko Kosovel: »Postani obcestna svetilka« / Nadomestna predstava za odpadlo 13. 9.. Velajo vstopnice, ki jih že imate. Če si predstave ne morete ogledati, poklicite blagajno gledališča.

V soboto, 25. oktobra, ob 20.00 / William Shakespeare, Thomas Middleton: »Timon Atenski«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V četrtek, 23. oktobra, ob 19.30 / Thomas Mann: »Čarobna gora«. / Ponovitve: v petek, 24. oktobra, ob 19.30.

V soboto, 25. oktobra, ob 19.30 / William Shakespeare v prevodu Mateja Bora: »Rihard III. + II.«

Mala drama

V petek, 24. oktobra, ob 20.00 / Ernst Toller: »Hinkemann«.

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.00 / Evripid: »Alkestida«.

V torek, 21. oktobra, ob 20.00 / Maja Haderlap: »Angel pozabe«.

V sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

V četrtek, 23. oktobra, ob 20.00 / Miha Nevec, Nejc Valenti: »Hotel Modra opica«.

Levi oder

V četrtek, 23. oktobra, ob 21.00 / Avtorski projekt Inicijative za razvoj dokumentarističnega gledališča: »Marie Curie – Hystérie«.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 19.30 / Draga Potočnjak: »Srce na dlani«. / Po-

novitve: v torek, 21. oktobra, ob 19.30.

MGL

Veliki oder

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 19.30 / komedija / Colin Teevan: »Švejk«. / Ponovitve: v petek, 24., v ponedeljek, 27., in v torek, 28. oktobra ob 19.30.

V torek, 21. oktobra, ob 18.00 / drama / Dominik Smole: »Zlata čeveljčka«.

V sredo, 29. oktora, ob 19.30 / komični triler / Eric Chapell: »Kraja«.

Mala scena

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.00 / komedija / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / komična drama / Moritz Rinke: »Ljubimo in nič ne vemo«.

V četrtek, 23. oktobra, ob 20.00 / komedija / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«.

V soboto, 25. oktobra, ob 18.00 / komedija / Jera Ivanc. »Prevare«.

V ponedeljek, 27. oktobra, ob 16.00 / učna predstava / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

Studio MGL

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 16.00 / Samuel Beckett: »Čakajoč Godota«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK - II Rossetti

V četrtek, 30. oktobra, ob 21.00 / Koncertira mednarodna zvezda Noa, ki v spremstvu Gil Dora bo predstavila tržaški publiku svojo zadnjo stvaritev »Love Medicine«.

Gledališče Miela

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 21.00 / koncert / Nastopajo: Marco Cappelli acoustic trio in special guest Oscar Noriega.

Tetris

V petek, 31. oktobra, ob 22.00 / Haloween special: Misfits.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 22. oktobra, ob 20.45 / koncert / Nastopa Louis Forte - klavir / Program: Fauré / Skrjabin / Chopin.

V sredo, 29. oktobra, ob 20.45 / koncert / »L'Estravagante«. / Nastopajo: Stefano Montanari in Elisa Citterio - violina; Francesco Galligioni - violončelo / Maurizio Salerno - čembalo in organ.

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 / koncert / Nastopa Uroš Perić - Perry - vokal, klavir / Rudi javornik - saksofon / Peter Rizmal - kitara / Mladen Melanšek - bas / Aleš Kajtna - bobni.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.00 / Kraljeve violine / »Les violons du roy« / Dirigent - Jonathan Cohen / Solist: Alexandre Tharaud - klavir.

V ponedeljek, 27. oktobra, ob 20.30 / Glasbe sveta in za izven / »BUIKA« Španija / Zvezdnica flamenka in latino glasbe.

Klub CD

V sredo, 22. oktobra, ob 19.30 / Mladi mladim - skladateljski večer / »Nives Šebjan: Leon Firšt« / V sodelovanju z GML.

SNG Opera in balet Ljubljana

V petek, 24. oktobra, ob 20.00 / Gian Carlo Menotti: »Zmikavt in stara devica«.

V četrtek, 30. oktobra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tristan in Izolda«.

Slovenska filharmonija

V torek, 28. oktobra, ob 19.30 / Prediano / »Večer Sodobnega slovenskega samospeva« / Barbara Jernejčič Fürst -

mezzosopran in Gaiva Bandzinaitė - klavir / Ob obletnicah Jakoba Ježa, Lojzeta Lebiča in Vinka Globokarja.

Kino Šiška

V sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / koncert / »Big Band RTV Slovenija in Žan Tetičkovič«.

V petek, 24. oktobra, ob 21.00 / koncert / Nastopa rock band Helmet.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rižarna pri Sv. Soboti: nasticistno koncentričsko uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

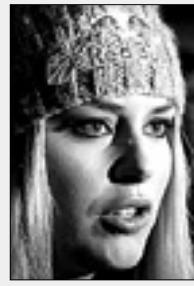
SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	PREGIBANJE GLAGOLOV (KNJIŽ.)	GL. MESTO JUŽNEGA WALESIA V AVSTRALIJII	KILOGRAM	SAMUEL ADAMS	SESTAVLJAKO	ITALIJANSKA PEVKA (CATERINA)	LEPOTILO		KDOR PODIRA DREVESA	GRŠKI BOŽJI SIN, EDEN OD TITANOV	ITALIJANSKA PEVKA PAVONE	FRANCOSKI PISATELJ (EMILE)	KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL	BERI PRIMORSKI DNEVNICKI	DELO KNJIZEVNIKA NA SLIKI	YOUR BREZ SAMOGLASNIKOV	ETIOPSKI KNEZ	URANOV SATELIT	"NETOR" NAŠEGA NOGOMETNA	LOPATICA PRI PLUGU ZA ČIŠČENJE, RALKA
SLOVENSKA SKUPNOST				AM. REŽISER (JOHN)<br																

Šport

Depresija Lindsey Vonn

VAIL - Ameriška alpska smučarka Lindsey Vonn se že dalj časa zdravi za depresijo. V pogovoru za časnik Focus je povedala, ima slabbe in dobre dneve, zdravila pa bo morala jemati vse življenje. Glavni cilj sezone pa bo, kot pravi, nastop na SP v ameriškem Vailu meseca februarja. »Depresija ni neka stigma, da se zdraviti, nihče se zaradi tega ne bi smel sramovati,« je dejala olimpijska smučarska prvakinja z OI leta 2010, ki po poškodbi načrtuje vrnitev na tekmah svetovnega pokala v kanadskem Lake Louisu.

Tarpiščev kot Tavecchio

LONDON - Žensko teniško združenje WTA je predsednika ruske teniške zveze Šamila Tarpiščeva kaznovalo z enoletno prepovedjo sodelovanja v vrhunskem tenisu in globo v višini 20.000 evrov. O slovitih sestrah Venus (na sliki) in Sereni Williams se je javno ponorčeval, da sta pravzaprav brata. »Združenje teniških poklicnih igralk je bilo utemeljeno na načelih enakopravnosti, enakih možnosti za vse ter spoštovanja. Komentar gospoda Tarpiščeva si zaslubi obsodbo in kazen,« je zapisalo združenje WTA.

NOGOMET - Na vnaprej igrani tekmi lige A je Sassuolo poskrbel za presenečenje

Roma bližja Juventusu

Zastavonoša Rome Francesco Totti je tako iz enajstmetrovke dosegel svoj 237 gol v karieri

ANSA

Celjani premagali Maribor

MARIBOR - Dvoboj Maribora in Celja je bil obračun ekip z najdaljšim nizom neporaženosti. Vijoličasti niso poznali poraza na zadnjih šestih prvenstvenih tekma, medtem ko so Celjani zadnjici izgubili v drugem krogu sezone. Svoj niz so tokrat končali Mariborčani, ki so večino tekme igrali brez izključenega Mitje Vilerja in v svojih vrstah imeli nočoj nesrečnega Aleksandra Rajčevića. Ta je namreč dosegel dva avtoga. Končni izid je bil 1:2 za Celjane.

Ostala izida 1. SNL: Rudar - Olimpija 0:0, Luka Koper - Zavrč 2:1; danes: Krka - Domžale, Radomlje - Gorica.

Vrstni red: Domžale 29, Maribor, Olimpija, Zavrč 26, Celje 24, Luka Koper 19, Rudar 15, Gorica 9, Krka 8, Radomlje 5.

MOTOCIKLIZEM Mitja Emili želi končati z zmago

Proseški motociklist Mitja Emili bo danes tekmoval v Mugellu. Včerajšnje kvalifikacije v okviru pokala Yamaha je zaključil na 2. mestu. Najhitrejši je bil Zaccone, ki si je tudi že zagotovil naslov prvaka. Mitja Emili pa v pričakovanju današnjega zadnjega nastopa v letošnji sezoni zaseda 5. mesto na lestvici. »Sezona pa bi rad končal na najlepši način. To se pravi z zmago. Dal bom vse od sebe,« je napovedal Emili, ki ga bomo lahko v živo videli po satelitskem kanalu Sky Auto Moto TV (kanal 148) ali po spletni televiziji www.sportube.tv. Dirka na dirkališču v Mugellu se bo začela ob 12.10.

NESLAVNI REKORD - Hokejisti Vancouver Canucks so z 2:0 premagali moštvo Edmonton Oilers, ki je vpisalo še peti zaporedni poraz na petih uvodnih tekmah. Doslej so iztržili le točko, kar je najslabši začetek sezone naftarjev v zgodovini te kanadske franšize.

HOKEJ NA ROLERJIH - Liga A1 Polet Kwins ni bil kos Cittadelli

Openski »konji« so visoko izgubili - Trije goli Grusovina

Cittadella HP - Polet ZKB Kwins 11:3 (6:2)

Strelec za Polet: Martin Grusovin (7:54, 19:12, 43:11). Polet Kwins: Gallessi, Biason; Mariotto, Grusovin, Medeot, Hidou, P. Cavalieri, Degano, De Vonderweid, Fabietti, G. Cavalieri, Battisti, De Iaco, Poloni. Trener: Rusanov.

Z delnima izidoma 6:2 in 5:1 je Polet Kwins visoko izgubil na gostovanju v Venetu proti močni Cittadelli. Že po prvem polčasu so varovanci trenerja Dejana Rusanova zaostajali za štiri zadetke (6:2). V nadaljevanju so bili povsem brez moči, saj jih je močna venetska ekipa, ki se bo v letošnji sezoni skupaj z Milanom potegovala za naslov državnega prvaka, povsem nadigrala. »Priznati moram, da nas je nasprotnik prekašal v vseh elementih igre. V glavnem smo se poskušali le braniti. Dobro je igral mladi Martin Grusovin, ki je zadel vse tri naše gole,« je ocenil Davide Battisti. V prihodnjem krogu bo Polet Kwins gostil na domaćem igrišču Molinase.

Ostali izidi: Molinase - Milano 4:5, Monleale - Roma 7:1, Verona - Padova 5:5, Vicenza - Asiago 1:2.

TRIATLON - Triatlonka Mateja Šimic je v južnokorejskem Tongjeongu nastopila na zadnji tekmi svetovnega pokala in osvojila deveto mesto. Avstralka Emma Jackson je z zmago ubrnila lanski uspeh v skupnem seštevku.

ZAVEC - Slovenski boksač Dejan Zavec (34 zmag, 19 s KO, 3 porazi) je v mariborski dvorani Tabor v dvoboju superveteranske kategorije (do 69,85) premagal Madžara Ference Hafnerja (23 zmag, 12 s KO, 6 porazov). S šampionskim pasom si je znovalo nekoliko odprli vrata za tako želeni odmevnješi dvoboj v ZDA.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Nedelja, 19. oktobra 2014

21

Primorski
dnevnik

KOLESTARSTVO Pantani spet buri duhove

RIM - Nenavadne in tragične okoliščine smrti Marcia Pantanija leta 2004 ter njegova izključitev na Giru leta 1999 spet buri duhove v Italiji. O morebitni povezanosti smrti in izključitve z nedovoljenimi športnimi stavami se zdaj spet ukvarja tudi sodstvo. Pantanijeva mama Tonina, trdi, da je bil njen sin žrtev umora, kot dokaz je navedla njegove zapiske, da se je bil zmagati na Giru leta 1999. Zamajala je uradno verzijo, da je bila za smrt krv prevelik odmerek kokaina, ki ga je jemal zaradi depresije. »Razpolagam z delčki papirja, tega smo odkrili med njegovimi osebnimi stvarmi, na katerem je napisal, da se boji zmagati. Sin mi je vedno pripovedoval, da ne more razumeti, zakaj ga prepričujejo, naj ne zmaga, ko pa so mu vse življenje poprej vedno dopovedovali, naj na vsački tekmi da prav vse od sebe,« je dejala v pogovoru za Gazzetto dello Sport, ki spet navaja trditve iz leta 1999, da bo Pantanijeva zmaga na takratnem Giru oškodovala zakonite in nezakonite pobiralce stav za veliko število milijard lir. A dokazov za zdaj ni.

MOTOCIKLIZEM - Davi ob 7. se začenja VN Avstralije v razredu motoGP. Marc Marquez, ki je že osvojil naslov svetovnega prvaka, začenja dirko s prvega mesta.

ODOBJKA - Superliga: Luce banca Marche - Verona 3:1; liga B1: Saronno - Bergamo 3:2; 1. DOL za moške: ACH Volley - Salomon Anhovo 3:0; 1. DOL za ženske: Luka Koper - Aliansa 3:0; Braslovče - Slovenj Gradec 3:1.

KOŠARKA - Liga A1: Reggio Emilia - Cremona 69:79. Liga ABA: Igokea - Krka 66:53, 1. liga Telemach: Zlatorog Laško - Portorož 77:68. Ženska A2: Querciambiente Muggia - Vicenza 45:74.

SKIROLL - Italijanski pokal Niki Hrovatin odličen drugi

Na predzadnjem preizkušnji italijanskega pokala (zadnja tekma v sprintu) v Trentu je rokarski kriški Mladine Niki Hrovatin osvojil odlično drugo mesto. V finalu ga je včeraj premagal svetovni prvak Alessio Berlanda (na sliki). Hrovatin je bil za Berlanda prekratek za dobra pol metra. V kategoriji dečkov je Jernej Antonič zasedel 2. mesto, Dejan Tence je bil 4., Luka Sedmak 5. V kategoriji deklic Sara Tenze zasedla 2. mesto. Druge uvrstitev Mladine: na raščajnik: 4. Jan Sedmak; na raščajnice: 3. Dana Tenze, 5. Tayrim Tence, 7. Petra Antonič; veterani, over 50: 3. Enzo Cossaro; ženske over 50: 8. Chiara Di Lenardo.

Danes bo na vrsti zadnja tekma pokala v reber na hribu Bondone.

DRŽAVNA LIGA B2 - Slovenski derbi pred številno publiko

Novinci boljši od »veteranov«

Olympia - Sloga Tabor Televita 3:1 (25:17, 21:25, 19:25, 16:25)

Olympia: Hlede 3, Persoglia 9, Gastaldo 13, Terpin 16, Pavlovic 10, Komjanc 7, Plesničar libero, Lavrenčič 6, Rigočat 1, Vogrič 1, Vizin, Čavdek libero 2, trener Marchesini.

Sloga Tabor Televita: A. Peterlin 8, Kantere 3, Jerončič 6, Cettolo 10, Ivanovič 17, Iaccarino 3, Bolognesi 3, Sirch 2, Sosič, trener Jerončič.

Po skoraj 20 letih smo sinoči v dvorani Mirka Špacapana v goriškem Slovenskem športnem centru spet doživeli moški odbojkarski derbi na ravni lige B2. Telovadnica je bila, kajpak, polna do zadnjega kotička, v njen se je stiskalo več kot 300 ljudi, ki so skupaj z igralci na igrišču pričarali lep in korekten športni praznik, kot se za ta dvoranski šport tudi spodobi. A razplet je bil prese netljiv. Namesto novinca Olympia je pod težo pritiskom klonila po napovedih veliko bolj izkušena Sloga Tabor, ki v tej ligi igra že četrto leto. Žal so bili posamezni seti prvega letosnjega derbi neizenačeni, zato je derbi le deloma postregel z napetostjo, ki je običajno značilna za tovrstne tekme. V prvem setu so na igrišču prevladali gostje, ki so vodili od prve do zadnje točke. Olympia je igrala s pričakovano postavo. Na mestu podajalca je začel Hlede, centra sta bila Pavlovič in Persoglia, korektor Komjanc, sprejemalca pa Gastaldo in Terpin. Trener Sloga Tabor Jerončič je spremenil lansko standardno postavo, tako da je Vasilija Kanteta premaknil na mesto blokerja, korektorja pa je igral novi član moštva, Srb Ivanovič. Standardnega libera Privilegija, ki je ostal doma iz zdravstvenih razlogov, je nadomestil Matevž Peterlin. David Cettolo in Ivanovič sta že na začetku razbila obrambo Olympia, ki je v uvodnem setu nato pridelala kar 10 napak (Sloga le tri) in en sam blok. Set je bil tako enosmeren in obeta se je celo gladka zmaga gostov.

Od drugega seta dalje pa preobrat. Odbojkarji domače združene ekipe so začeli igrati bolj učinkovito, nerazpoloženega Hledeta je zamenjal veteran Rigonat, igra je stekla prese netljivo dobro z vseh napadalnih položajev. Do izida 7:7 je bil set izenačen, nato je Olympia odločno povedla. Sprejem Sloga Tabor, ki je bil v prvem setu soliden, je na čelu z zelo nerazpoloženim M. Peterlinom popolnoma odpovedal in napad ni morel več biti tekoč. Oba blokerja sta bila odrezano od igre (skupno sta z napadom dosegla le 7 točk, Pavlovič in Persoglia na drugi strani pa kar 19), kar je še olajšalo delo Olympia v bloku in obrambi. Oba trenerja sta v bistvu zvrstila na igrišču vse igralce, toda zamenjave Olympia so bile vse po vrsti zelo učinkovite (izkazal se je tudi Lavrenčič, na koncu pa je spet prišel k sebi tudi Hlede), na drugi strani pa je šlo le za neplodno iskanje rešitev iz izgubljenega položaja. Drugi, tretji in zadnji set so si bili na las podobni: izenačeni na začetku, nato pa enosmerni v korist gostiteljev, ki so iz točke v točko pridobivali na samozavesti, na koncu svoje navijače razvesili tudi z atraktivnimi potezami tako v polju (izvrsten je bil Simon Plesničar, a to nikogar več ne prese neti) kot na mreži (Gastaldo in Terpin), gostje pa so se že mnogo pred koncem tekme spriznali s porazom. Medtem ko je trener Sloga Tabor Gregor Jerončič takoj odšel pod prho, je njegov kolega na klopi združene ekipe Olym-

pie, Vala, Soče in Našega praporja Marchesini s svojimi igralci in navijači proslavljal zmago sredi parketa. »V prvem setu smo zgrešili postavo in si onemogočili nekaj taktičnih rešitev. Nato je naša igra stekla. Odločilno je bilo to, da so vsi, ki so stopili na igrišče, igrali zelo učinkovito,« je dejal. Z njim se je strinjal tudi Filip Hlede. »Imeli smo daljšo klop. Meni ni šlo in me je odlično zamenjal Rigonat, Lavrenčič je rešil drugi set, vsi so izpolnili svojo nalogo. Pričakoval sem, da bo Sloga Tabor igrala bolj učinkovito, morda izid 3:2, vsekakor je pač tako, da igrač slabše tudi pod pritiskom nasprotnika in nam je uspelo. Za nas je zmaga vsekakor zelo pomembna.« »Ko tako odpove sprejem servisa, je težko igrati. V fazi menjave servisa smo bili popolnoma neučinkovito. Kaj naj rečem, vidimo se februarja na povratnem derbiju,« je za tokratne poražence povedal sprejemalec David Cettolo.

Aleksander Koren

Derbi v Slovenskem športnem centru v Gorici si je ogledalo več kot 300 gledalcev, na koncu je bilo veselje novincev v ligi veliko (spodaj).

Več slik s tekme si lahko ogledate na naši facebook strani Primorski_sport

FOTODAMJ@N

Športel bo pokazal vsako dlako

Da bo jutri ob 18.00 uri razpoterjena odbojkarska mreža tudi v studiu oddaje Športel, o tem ni nobenega dvo- ma več. Za besedo se bodo potegovali protagonisti zgodovinskega derbiha v moški ligi B2 med Olympia in Slogo Tabor. Svoje misli bodo gledalcem podali Andrej Vogrič in Filip Hlede iz tabora združene goriške ekipe, Sloga Tabor pa bosta zastopala Ambrož Peterlin in Gregor Jerončič. Sodelavka Valentina Sancin se bo osredotočila prav na to tekmo s tem, da bo gledalcem pokazala vsako "dlako" odbojkarjev. Sledili bodo tudi prispevki domačega nastopa nogometnika Krasa in gostovanja Primorca v Domiu ter prve tekme tretjeligaške sezone odbojkarjev Zaleta.

Rai Furlanija Julijska krajina

3. polčas: derbi in olimpijske sanje ženske dvojice 470

Tudi jutri - kot vsak ponedeljek - vas bo na frekvencah Radia Trst A spremljala športa oddaja Tretji polčas. Med 9. in 10. uro se bomo podrobnejje posvetili začetku domače odbojkarske sezone. Že prvi krog v ligi B je prinesel moški odbojkarski derbi med Slogo Tabor in Olympia, zato se bomo o njem, predvsem pa o načrtih in sestavah ekip, pogovorili s športnim direktorjem goriške združene ekipe Andrejem Vogričem ter trenerjem in igralcem Sloga Tabor Gregorjem Jerončičem. Tretja gostja bo polovica slovenske jadralske posadke razreda 470 Veronika Macarol, ki s krmarko Tino Mrak kroji širši svetovni vrh tega olimpijskega razreda. Obe ambiciozno napovedujeta lov na odličje, morda tudi olimpijsko.

DEŽELNA LIGA C - Zalet Sloga uspešen v prvem krogu

Gladka zmaga

Zalet Sloga - Minerva 3:0 (25:12, 25:16, 25:19)

Zalet Sloga: Prestifilippo (L1), Balzano 11, Štoka 8, Costantini 6, Bridelli 14, Spagno 4, A. Grgić 2, Mania 1, De Walderstein (L2), Zonch; P. Grgić, Babudri in Vitez n.v. Trener: Bosich.

Igralke Zaleta so prvenstvo v deželnini ligi C začele z zmago. Proti skromnemu in predvsem zelo mlademu nasprotniku so varovanke trenerja Bosicha imele lahko delo. V vseh treh nizih so vajeti igre držale v svojih rokah od začetka do konca. Najlažje je bilo v prvem nizu, ko je Zalet takoj povedel 14:6 in nasprotnicam dovolil do konca samo še šest točk. Gladko je povedel tudi v drugem nizu (11:4), a so nasprotnice dobro izkoristile nekaj napak v obrambi in napadu, nadoknadile do 15:11, a je bilo to tudi vse. Zalet je do konca niza ponovno prevladal na mreži, predvsem z blokerkami, ki jih je Maniajeva v tekmi zelo razigrala. »Igra na centru mi je tudi všeč,« je po tekmi priznala nova režiserka, ki se je v ekipi zelo dobro ujela. Vseskozi je dobro deloval tudi blok, s katerim so igralke Zaleta zaustavile napade tudi v tretjem nizu. Pri 20:13 je že kazalo, da bo šlo kot po olju tudi v zadnjem nizu, vendar je nekaj zaporednih napak v sprejemu in v napadu omogočilo, da se je Minerva približala na štiri točke (21:17). A je bila strelznitev igral-

Igralke Zaleta so več točk dosegle tudi v bloku

FOTODAMJ@N

Zaleta takošnja, tako da 25. točka in končna zmaga ni bila več vprašljiva.

Trener Igralk Zaleta Edi Bosich je bil na koncu tekme zadovoljen. »Dobro, da smo čisto na začetku dobili takega nasprotnika,« je bil previden. »Tekno proti takki ekipi sem tudi izkoristil, da so raven lige spoznale igralke, ki prvič nastopajo v tej ligi.« Na igrišču sta stopilje tudi mladi Michel Zonch in Nada De Walterstein, ki sta tako opravili krstni nastop v deželni ligi C.

Po začetni tremi je na korektorju samozahestno zaigrala Costantinijeva namesto poškodovane Babudrijeve, Anja Grgić pa je zamenjala v zadnjih dveh nizih Giulio Spanio. Zanjo je bila to prva uradna tekma po letu dni. (vs)

Ostali izidi: Villavicentina - Estvolley 3:0, Volleybas - Pordenone 3:1, Staranzano - Sant'Andrea S. Vito 2:3, Virtus TS - Il Pozzo 3:0, Rizzi Volley - Rojalkennedy 3:1, Majanese - Timmusic TS 1:3.

ŽENSKA LIGA D

Zalet Kontovel favoritu odščipnil niz

Zalet Kontovel - Trivignano 1:3 (19:25, 17:25, 25:22, 15:25)

Kontovel: Bukavec 9, Zavadlal 5, Micussi 5, Bressan 7, Cassanelli 11, Sossi 5, Ghezzo 6, Ban 0, Kalin 0, Petrsin 0, Barut (L1), Škerl (L2), Antognoli n.v. Trener: Zužič.

Igralke Zalet Kontovela so lahko po prvem krogu zadovoljne, saj so ekipi, ki sodi med favorite, odščipnili niz. Upoštevati je tudi treba, da so igralke brez standardne podajalke Antognollijeve. V vseh treh nizih je mesto režiserke pripadlo Petri Sossi, 17-letnic, ki je včeraj opravila krstni nastop v deželni ligi. Seveda ni šlo brez treme, a je ravno najmlajša igralka v tretjem nizu, edinem, ki so ga igralke Kontovela zmagale, dosegljiva v uvodu tri zaporene ase. V tem nizu so vse boljše serviralne, boljši je bil tudi sprejem, posledično pa so bile na mreži prodornejše. Igralke Zaleta so povedle tudi s sedmimi točkami prednost, v končnici so jih izkušenejše igralke skoraj dohiteli (21:22), a so Bukavčeva in ostale ohranile mirno kri in z napadom osvojile niz. V ostalih nizih pa je bilo preveč napak predvsem v sprejemu in napadih.

Ostali izidi: Fontanafredda - Tavanacucco 3:0, DLF Udine - Cussignacco 3:0, Mossa - Tarcento 3:0, Libertas Ts - Cividale 0:3, S. Vito al Tagliamento - Fiume Veneto 3:2, ROVeredo - Buia 3:1.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.13
Dolžina dneva 10.47

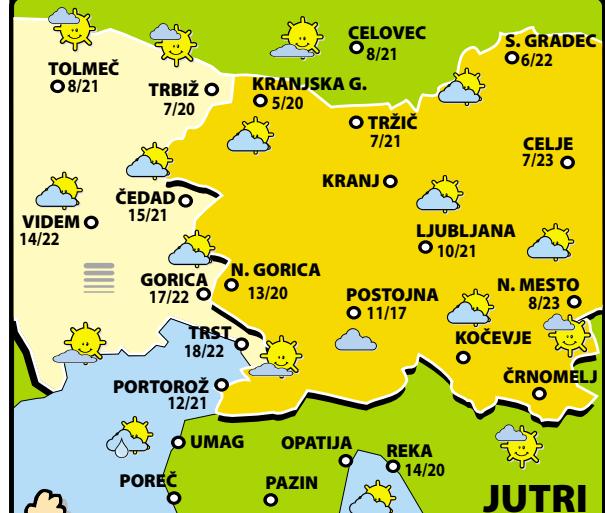
LJUNINE MENE
Luna vzide ob 2.50 in zatone ob 16.07

NA DANŠNJI DAN 1934 - Zjutraj je bilo predvsem ponekonad Notranjskem zimsko mrzlo. V Babnem Polju se je ohladilo na mrzlih -13,0 °C, na Rakitni na -10,6 °C, v Kranjski Gori na -5,4 °C in v Šentilju pod Turjakom na -4,2 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.47 najnižje -33 cm, ob 7.11 najvišje 35 cm, ob 13.37 najnižje -24 cm, ob 19.23 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 1.22 najnižje -37 cm, ob 7.36 najvišje 40 cm, ob 14.02 najnižje -33 cm, ob 19.58 najvišje 29 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 20,1 stopinje C.

TEMPERATURE Č V GORAH °C
500 m 16 2000 m 9
1000 m 13 2500 m 7
1500 m 10 2864 m 5
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegže do 3 in v gorah do 3,5.

London postal svetovna prestolnica ločitev

LONDON - Medtem ko je Las Vegas priljubljen za hitre poroke, pa je London postal neke vrste svetovna prestolnica ločitev. Na tisoče bogatih Kitajcev, Rusov, Američanov in drugih Evropejcev, od katerih številni delajo v finančnem središču mesta, se odloča za ločitev pred angleškim sodnikom. Ločitev v Angliji je sicer bolj ugodna za manj premožnega partnerja. »Anglija je postala zelo priljubljena pri soprogah, predvsem zato, ker so pridobljene koristi od ločitev tam veliko večje kot kjerkoli drugje na svetu,« je pojasnila Sandra Davis iz znane londonske odvetniške pisarne Mishcon de Reya. Od leta 2000 angleška sodišča ločitveni postopek začnejo s predpostavko, da se morajo sredstva v zakonu deliti na pol.

Ameriški predsednik v zadregi zaradi odpovedi kreditne kartice

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v petek priznal, da se je tudi sam znašel v nerodni situaciji, ko mu v newyorški restavraciji niso sprejeli kreditne kartice za plačilo večerje s prvo domo Michelle Obama. Na srečo pa je žena imela svojo kartico, ki je delovala. Obama je bil v petek na zveznem uradu za zaščito potrošnikov, kjer je podpisal izvršni ukaz za izboljšanje varnosti vladnih kreditnih kartic. Obama se je v nerodni situaciji znašel v času splošne razprave Generalne skupščine ZN.

REŽISER ROK BIČEK O SVOJEM FILMU, KI JE DOŽIVEL ITALIJANSKO SINHRONIZACIJO**»Vsak dober profesor mora biti idealist«**

Razrednega sovražnika-Class enemy predvajajo v kinodvoranah Furlanije-Julijanske krajine - To je drugi slovenski celovečerec v italijanščini

TRST - »Vsak dober profesor mora biti idealist. Tisti, ki ni, ki se je že predal, mu ni mesta na šoli.«

Rok Biček dvetindvajsetletni enfant prodige slovenskega filma je v to prepričan, ker se je, predno bi se v celoti posvetil sedmi umetnosti, preizkusil tudi kot profesor na srednjem ekonomskem šoli v Novem mestu. In to se pozna tudi v njegovem filmu Class enemy (Razredni sovražnik), zgodbi, ki je hkrati metafora o odraščanju, obtoževanju, uporu, a tudi strogo, doslednosti in smrti in je v teh dneh tudi v italijanskih kinodvoranah. To je drugi celovečerec v zgodovini slovenskega filma, ki je doživel italijansko sinhronizacijo. Prvi je bil Cvitkovičev Od groba do groba. V Trstu bo film na sprednu do četrtega v dvorani Ariston, v Gorici v Kinemaxu (kjer si ga je sicer mogoče ogledati tudi v slovenščini), v Vidmu pa v dvorani Visionario.

»Zgodba je delno povzeta po resničnih dogodkih. Ko sem obiskoval novomeško gimnazijo se je nekaj let starejše dekle samomorilo. Tragedija je za vse bila šokantna izkušnja, predvsem za sošolce, ki so obtožili profesorje, da so odgovorni za Sabinino smrt. Priredili so cel kup uporniških akcij, med temi tudi radijsko oddajo, ki jo vidimo tudi v filmu,« pravi Biček.

Pri scenariju sodeluje tudi drug mlad slovenski režiser, Nejc Gazvoda. Kako je potekalo delo?

»Pred začetkom snemanja smo se srečali s številnimi sošolci in prijatelji umrlega dekleta. Oni so nam pripovedovali o vsem, kar se je takrat zgodilo in nam pomagali pri rekonstrukciji dogodka. Zanimalo me je izvedeti kaj se je dogajalo na drugi strani, znotraj ra-

zeda in v krogu tistih, ki so dekle dobro poznali.«

Kakšne so bile njihove reakcije?

»Najbolj se spominjam izjave punce, ki je bila zelo aktivna pri uporu in je rekla, da je danes po ogledu filma popolnoma na strani profesorja. Zanimivo torej kaj in kako se pogled na neko stvar po trinajstih letih spremeni. Spremeni se pozicija razmišljanja enega mladega človeka, ki odraste.«

so v bistvu igrali same sebe in to se seveda na koncu pozna.«

Protagonist filma pa je profesor Zupan, ki ni ravno simpatičen, s svojim delom pa želi odpreti dijakom oči...«

»Profesor Zupan je zame pozitiven lik, ker dijakom želi dobro. Tako kot tisti, ki ga je navdahnil, to je bil moj profesor matematike na novomeški gimnaziji, ki nas je na vsak način hotel praviti na življenje. Profesor Zupan se v filmu pri tem poslužuje besed Thoma-

zla, ki se dogaja na šoli. Če nekdo govorí nemško, je strog in govorí iz neke pozicije moči, ga lahko zlahka obtožimo, da je nacist. To je v bistvu enačba, ki kljub temu, da je že toliko časa minilo od konca druge svetovne vojne, je v bistvu še zmeraj prisotna v zavesti vseh narodov, ki so bili kadarkoli pod nemško okupacijo. Z veliko lahkoto danes sodimo, obtožujemo in lepimo etikete. To je tema na katero sem hotel opozorit. In to seveda jači konflikt med dvema svetovoma, ki ju je tra-

»Namen nagrade, ki jo podeljuje evropski parlament je promocija filmov, ki nastanejo znotraj evropskih držav. 751 parlamentarcev si v Strasbourg ogleda vse tri finaliste (ob filmu Roka Bička sta še delo Ida poljskega režisera Pawla Pawlikowskega in Girlhood Françoizine Celine Sciamma) in odda svoj glas. Tisti, ki seveda prejme največ glasov, bo decembra tudi nagrjen. Prednost dejstva, da se je Razredni sovražnik uvrstil med tri finaliste, pa je predvsem v tem, da evropski parlament poskrbi za podnapise v vseh jezikih Združene Evrope, kar je seveda edinstvena priložnost, da tvoj film lahko nato distribuirajo v tujih državah.«

Od prejšnjega tedna je film na sporedu tudi v Italiji. Večina filmskih dvoran ga je potrdila še za en teden, kar pomeni, da je naletel na določen uspeh. Kako se vam je zdelo gledati vaš film v prevodu?

»Na to nisem navajen in poslušati igralcu v drugem jeziku je precej neobičajno. Seveda sem za to zadovoljen. V Italiji večino filmov predvajajo v italijanskem jeziku in kultura gledanja je zelo različna. Upam, da bo film všeč tudi italijanskemu občinstvu.«

Kaj pa vaš prihodnjii film?

»Delam na dokumentarju, ki je nekakšno nadaljevanje mojega študentskega dela, ko sem spremjal družino v kateri je bil tudi sin z Downovim sindromom. Med snemanjem sem ugotovil, da je zanimiva vsa družina, posebno mlajši brat. Zdaj po osmih letih mu sledim naprej. Medtem si je on ustvaril novo družino, imel otroka a ponca ga je zapustila. Njemu sledim in moj prihodnjii film bo v bistvu zgodba o njem.« (Iga)

Za igralce ste izbrali, z izjemo nekaterih, med katerimi izstopa Igor Samobor, neprofesionalce. Zajak?«

»Potreboval sem mlade igralce, še srednješolce, brez igralskih izkušenj. To bi lahko bila katastrofa, a vendar sem zakaj to počnem. Želel sem si pozitivne energije, ki nas je res spremnila ves čas nastajanja filma. Delo z naturščinkom je populoma različno, ker so prvič del takega projekta, ker so prvič pred kamero, ker

sa Manna. Njegovo življenje in delo skuša povezati z izkušnjo dijakov. Hvalevredno je, da on skuša narediti ta velik preskok. Če pa na to gledaš iz perspektive mladine, se ti seveda ne zdi normalen, ker se ti ne zdi dovolj človeški.«

Najbrž ni naključje, da profesor Zupan uči nemščino?«

»Nobena stvar v filmu ni naključje. Izbor nemškega jezika nam je pomagal pri dveh stvarih: ena je Thomas Mann, druga pa ta, da dijaki v njem dobijo priročen izgovor za vse

gedija še bolj oddaljila.«

Vi se v filmu nikoli ne opredelite za eno ali drugo stran...«

»To je velika prednost te zgodbe, a pri izpeljavi, je bila tudi ena osrednjih težav. Moral sem vozit nek slalom med obema stranema, oziroma pustit gledalcu, da se odloči. Velikokrat nisem bil prepričan, ali sem dal dovolj poudarka, ali bi se moral boljše postaviti na eno stran, oziroma ne.«

Film se poteguje za prestižno nagrado Lux. Kaj to pomeni?